

RISE RESEARCH INSTITUTES OF SWEDEN AB

årsberättelse 2014

Innehåll

Verksamheten 2014

VD har ordet	4
Om RISE Research Institutes of Sweden	8
RISE SK-medel	10
Hänt under året	14
RISE i innovationssystemet	21
Case och exempel från RISE-gruppen	32

Bolagsstyrningsrapport

Ordförande har ordet	50
Styrelsen	56

Hållbarhetsredovisning

RISE syn på hållbarhet	80
Vårt målarbete	83
RISE-gruppens hållbarhetsarbete	88
Granskning och bestyrkande	92
GRI-index	93

Årsredovisning

Förvaltningsberättelse	96
Finansiell information	107
Noter	118

VD har ordet

RISE-gruppen uppnådde under 2014 en samlad omsättning på 2,95 miljarder kr med ett rörelseresultat om 51 miljoner kr. Sett över en längre tidscykel, har RISE-gruppen en positiv utvecklingskurva från 2008 t.o.m. 2014, med en genomsnittlig ökning av omsättningen med 6 % per år. En viktig förklaring till detta är att statens investering genom strategiska kompetensutvecklingsmedel har ökat betydligt under perioden. Näringslivet har svarat upp och ökat sina insatser, i rollerna som kunder och strategiska samarbetspartners. Flertalet av de företag som vi arbetar med har aktiviteter i utlandet och flera av de Sverigebaserade företag vi arbetar med är utlandsägda, varför vi även konkurrerar med olika utländska institut. 2014 visar en positiv utveckling, då RISE-gruppens internationella intäkter ökat både från näringslivet och EU-projekten.

Det grundläggande målet för institutens verksamheter är att vara en naturlig partner till näringslivet i dess strävan att förbättra konkurrenskraften, stödja förnyelse och driva innovation. Ofta fungerar instituten som ett möjliggörande nav i samverkan mellan akademi, näringsliv och samhälle. I detta arbete engageras de 2400 medarbetarna och de unika labb och test- & demonstrationsanläggningar som instituten driver. Den starka kombinationen av personalens kompetens och de unika anläggningarna är en framgångsfaktor i vårt arbete för att uppnå vårt mål. I ägarens senaste riktlinjebrev till RISE finns också ett förtydligande av vårt övergripande mål, som säger att vi ska verka för en sammanhållen institutssektor, skapa och driva branschöverskridande projekt och verka för en effektiv struktur, såväl organisatoriskt som legalt, där vi möjliggör samordning av tjänster som flera av instituten har behov av.

Nulägesanalys och förbättringsarbete

Efter en längre dialog med medägarna till forskningsinstitutet beslöts i juni 2014 att starta ett gemensamt projekt med strävan att se över ingående institut och arbeta med att förtydliga förbättringspotentialen utifrån en gemensam nulägesbeskrivning. Arbetet startade med en avsiktsförklaring mellan medägarna till institutet och RISE AB. Swereas industriella ägare valde att inte medverka; dock har vi under projektet haft en god och tät kontakt och löpande diskuterat projektets olika delar. Projektet är indelat i tre faser, där fas 1 pågick under hösten 2014 och behandlade nuläget i RISE-gruppen utifrån ett antal perspektiv, bland annat historisk utveckling, internationell kontext och i kunddialoger. Arbetet drevs bl.a. i ett antal arbetsgrupper med representanter från institutet och resulterade i en avstämd nulägesbeskrivning och ett antal identifierade förbättringsområden. Analysen ligger som grund till fas 2 Mål & Strategier, som genomförs i skrivande stund för avrapportering i april 2015. Planen för fas 3 är att arbeta med organisationsmodeller och en plan för implementering. Projektets resultat kommuniceras löpande från RISE och styrgruppen via institutens ledningar till medarbetare och omvärld.

Stark innovationspartner

Under året har vi verkat för fortsatt utveckling av institutsstrukturen och kompetensområdena bl. a. genom förvärv men också försäljning av delar av RISE-gruppen. Inom SP har Enheten för brand och säkerhet förvärvat 70 procent av det brandtekniska institutet i Norge från SINTEF, som kvarstår som delägare med 30 procent. Inom Swedish ICT har ett par delar avyttrats för vidare drift utanför institutet vilket möjliggjort fokusering på andra områden inom Swedish ICT.

RISE-institutet driver ett hundratal unika test- & demonstrationsanläggningar som utnyttjas av såväl svenskt som internationellt näringsliv. Under året invigdes en avancerad anläggning för utveckling av aktiv trafiksäkerhet, AstaZero, utanför Borås, som drivs av SP ihop med Chalmers Tekniska Högskola och med stark uppbackning från svensk fordonsindustri. Under året drevs även ett stort Vinnova-finansierat utvecklingsprojekt kring test- och demonstrationsanläggningarna med syftet att ta fram ett samlat erbjudande och öka kännedomen och utnyttjandet, särskilt från små och medelstora företag samt från lärosäten. Utvecklingsprojektet adresserar även för institutet viktiga frågor som hantering av immateriella rättigheter och finansieringsmodeller.

Institutet har varit framgångsrika i de nya Strategiska Innovationsprogrammen (SIP), liksom inom EIT European Institute of Technology – läs mer om satsningarna längre fram i årsberättelsen.

Omvärld och marknadsutveckling

Den allt snabbare tekniska utvecklingen, ökad specialisering och globalisering och fokus på resursanvändning har lett till omvälvande förändringar av förutsättningarna för den svenska industrin. Kunskaps- och teknikinnehållet i produkter fortsätter att öka, produktionsprocesserna blir alltmer kunskapsintensiva och

kraven på systemförståelse, resurseffektivitet och hållbarhet skärps. Behovet av förnyelsebara råvaror, klimatneutralitet, livsmedelssäkerhet och vattenförsörjning fortsätter att vara stora utmaningar som påverkar näringslivets prioriteringar och samhällseliga insatser. Det sker en ständigt snabbare utveckling kring möjliggörande tekniker som informations- och kommunikationsteknik. Systemen blir alltmer komplexa och frågeställningar kring risker och säkerhet får ökad uppmärksamhet. Institutet arbetar kontinuerligt med att anpassa och förnya sig för att på bästa sätt möta dessa förändringar och kunna bidra till lösningarna.

Vårt bidrag till hållbar utveckling

RISE-gruppens väsentligaste bidrag till hållbar utveckling i näringsliv och samhälle sker i samarbetet med kunderna, dvs. när forskning och innovationer leder till exempelvis smartare resursutnyttjande, ändrat konsumentbeteende eller effektivare vård. Hållbarhetsfrågorna är strategiskt viktiga för RISE-gruppens utveckling till en effektiv och efterfrågad innovationsresurs och ett samordnat strategiskt mål-arbete kring hållbarhetsfrågorna är planerat till 2015.

Ett gemensamt arbetsprojekt för RISE hållbarhetsfrågor pågår inom RISE-gruppen. Resultaten kommer att utgöra ett värdefullt underlag till RISE ABs arbete med att utveckla ägarstyrningen av hållbarhetsarbetet i RISE-gruppen.

Forskningspolitiskt fokus

Regeringen har Sveriges innovationskraft och hållbarhetsfrågorna i fokus för närings- och forskningspolitiken och RISE avser att bidra till diskussionerna, öka kommunikationen av goda exempel och visa på effekter och hållbar nytta av statens investering i RISE-gruppen. Under 2015 inleder regeringen arbetet med att ta fram en ny forskningsproposition och statsminister Löfven har knutit till sig ett nationellt innovationsråd som förväntas få stor påverkan på hur staten arbetar med forsknings- och innovationsfrågor. Båda är exempel på processer som RISE följer på nära håll och kommer att göra inspel till.

Betydelsen av innovation och genomtänkta lösningar på stora utmaningar ökar i samhället samtidigt som den snabba tekniska utvecklingen i sig möjliggör ännu fler framtida innovationer. Forskningsinstitutet befinner sig i en strategiskt lovande position där vi konkurrerar med områdesspecifik kompetens och unika och relevanta test- och demonstrationsanläggningar. Det pågående strategiprojektet ger oss förutsättningar att stärka vår roll och ytterligare förbättra våra möjligheter att tillsammans med näringsliv och samhälle skapa de innovationer som kommer vara bärande för tillväxt och hållbar utveckling i Sverige framöver.

Olof Sandén

Verkställande direktör

RISE uppdrag

RISE Research Institutes of Sweden AB är statens ägarbolag för industriforskningsinstitut. Verksamheten har som övergripande mål att skapa en svensk institutssektor i världsklass.

UPPDRAGET FRÅN ÄGAREN

”Industriforskningsinstituterna under RISE AB ska vara internationellt konkurrenskraftiga och verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse. Industriforskningsinstituterna ska kontinuerligt utveckla sin kompetens och sina samarbetsnätverk, samt bygga upp kritisk massa inom nya forskningsområden som svarar mot de omgivande samhällets behov och utvecklar näringslivets konkurrenskraft, samt stärker institutssektorns position i innovationssystemet.”

Bolagets uppgifter är att föra dialog med näringsliv och medägare, bolagsstyrning av RISE-instituterna, att fördela strategiska kompetensmedel, företräda institutssektorn i olika sammanhang, leda varumärkesarbetet i Sverige och internationellt, samt utvärdera nytta och effekter av den statliga investeringen i RISE-gruppen.

Som ett led i arbetet med att stärka RISE-gruppen och öka synligheten i nationella och internationella innovationssystem har RISE AB på uppdrag av sin ägare staten och industriägarna under 2014 inlett ett omfattande analys- och strategiprojekt i syfte att identifiera gemensamma förbättringsområden i verksamheterna. Under 2015 fortsätter projektet med strategiutveckling och målformulering kring åtgärder och implementering av förbättringarna.

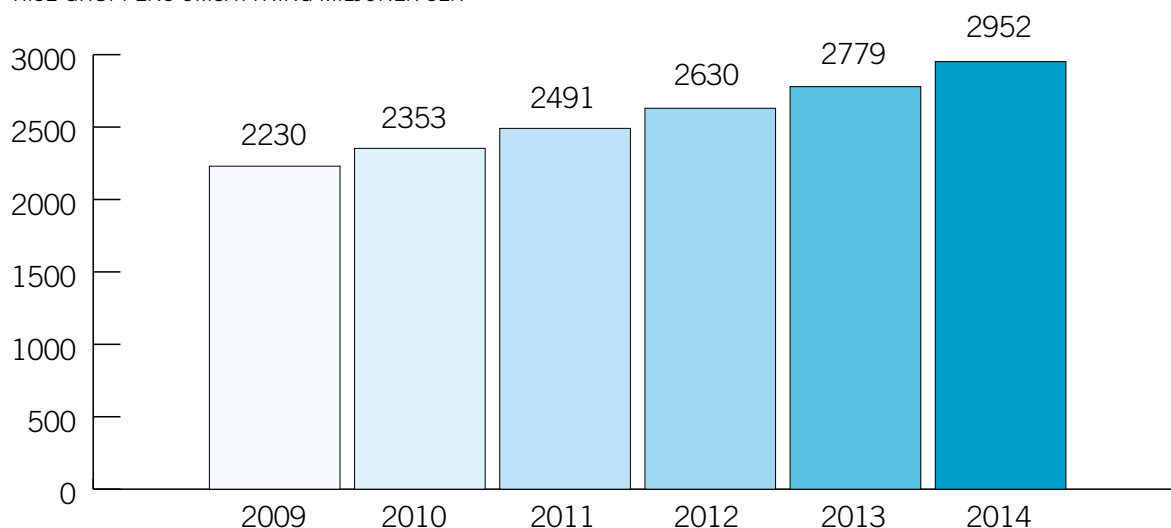

RISE Research Institutes of Sweden är ett nätverk av forskningsinstitut som i global samverkan med akademi, näringsliv och samhälle, genom forskningsexcellens och innovation skapar nytta, tillväxt och konkurrenskraft.

Vår vision är svenska forskningsinstitut som konkurrerar framgångsrikt på en global kunskapsmarknad och är i världsklass i utveckling och förnyelse av det svenska näringslivet. Institutens forskning och innovationer ska bidra effektivt till en hållbar samhällsutveckling.

RISE-GRUPPENS OMSÄTTNING MILJONER SEK

Vi är medlemmar i **EARTO**, European Association of Research and Technology Organisations, **Vetenskap & Allmänhet** samt Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien, **IVA**.

2014
Belopp i KSEK

		RISE ÄGARANDEL			
Totalt inkl. RISE AB		100 %	60 %	43 %	29 %
Omsättning	2 951 854	1 487 872	448 837	676 644	297 763
Rörelseresultat	51 160	31 848	16 042	2 889	130
Tilldelade SK-medel	539 217	219 292	111 949	123 292	63 684
Medeltal anställda	2 407	1 308	358	523	211
Kvinnor/män %	35/65	35/65	27/73	34/66	49/51
VD	Olof Sandén	Maria Khorsand	Hans Hentzell	Göran Carlsson	Birgitta Sundblad
Ordförande	Pia Sandvik	Jan-Eric Sundgren	Ulf Wahlberg	Peter Samuelsson	Mikael Hannus

Följ oss på
www.ri.se

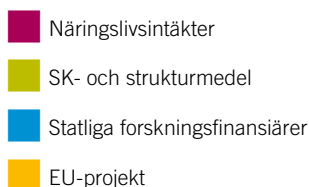
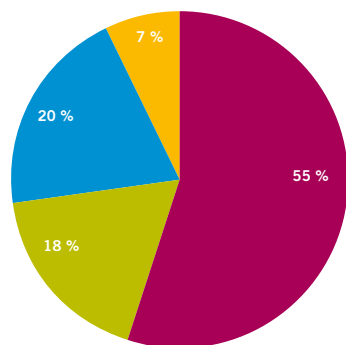
risesweden

@RISEsweden

RISE Research
Institutes of Sweden

Investering i kompetens- och strukturutveckling

Under 2014 omsatte RISE-gruppen totalt 2 952 (2 779) miljoner kronor i verksamheten, en ökning med 6,2 (5,6) %. Av omsättningen utgjordes huvuddelen av näringslivsintäkter 55 (57) % 1 617 (1 582) MSEK, i nivå med föregående år. Intäkterna från de nationella forskningsfinansierarna var 20 (18) % motsvarande 600 (506) MSEK av omsättningen. SK-medel stod för 18 (18) % av omsättningen motsvarande 543 (491) MSEK. Även EU-finansieringen ökade något och motsvarar 7 (7) % av omsättningen eller 192 (183) MSEK.

Strategiska kompetensmedel

De strategiska kompetensmedel (SK-medel) som RISE erhåller från staten är en viktig del i institutens strategiska utveckling. Användningen av medlen bygger i stor utsträckning på institutens egna strategier och genom medlen ges instituten möjlighet att utveckla strategisk kompetens och fortsatt vara en attraktiv samarbetspartner för näringslivet.

Instituten ska vara internationellt konkurrenskraftiga, bidra till att stärka det svenska näringslivets konkurrenskraft och arbeta för en hållbar utveckling i näringsliv och samhälle. Kraven ökar på att flera olika kompetenser ska samverka för att kunna bidra till att möta framtida samhällsutmaningar. Därför används också en del av medlen till att stimulera en fortsatt strukturerings av institutssektorn såväl organisatoriskt som i verksamheten för att uppnå en högre effektivitet.

De strategiska kompetensmedlen syftar till att stärka sektorn som helhet och fördelas utifrån samma villkor till de fyra institutsgrupperna, oavsett RISE ägarandel. Fördelningen görs med definierade kriterier och utgår från institutens omsättning. Av medlen ska en viss del användas för samverkan med lärosäte, med små och medelstora företag (SMF, eng: SME) samt mellan institut. Det är respektive instituts styrelse som ansvarar för prioritering och användning av kompetensmedel baserat på institutens strategier.

De medel som RISE AB erhöill från staten för helåret 2014 uppgick till 616 (599) MSEK, varav 40 (100) MSEK tilldelas SP Process Development i enlighet med prop. 2012/13:30 Forskning och innovation. Av resterande medel beslutade styrelsen i RISE AB att fördela 457 (452) MSEK för strategisk kompetensutveckling (SK-medel) och 90 (29) MSEK för strukturutveckling (strukturmedel) samt 25 (18) MSEK som driftmedel till ägarbolaget RISE AB. I december kom ett regeringsbeslut avseende en budgetökning om 3,6 MSEK. Om dessa medel fattas beslut 2015.

Medel för strukturutveckling

Medel avsatta för strukturutveckling har under 2014 i huvudsak använts för utveckling av RISE-institutens verksamhet. RISE har inrättat ett Teknikråd med representanter från samtliga institut. Syftet är att vidareutveckla relevanta

strategiska samarbeten mellan RISE-instituten och skapa nya värdekedjor genom samverkan mellan flera RISE-institut.

Medel har också avsatts för att förstärka och utveckla en Grants Office-struktur inom RISE för att effektivisera institutens deltagande i Horizon 2020. Ett projekt för att stärka kompetensen inom RISE-instituten på IP-området har även inletts med målet att få en mer enhetlig hantering av immateriella rättigheter hos instituten. Projektet ska bland annat understödja utnyttjandet av den patent-databas som upphandlats förra året och som även finansieras under 2015.

Stödet till RISEs tvärgående SME-grupp, som arbetar för att stödja små och medelstora företag, har fortsatt. Ett viktigt mål är att öka samverkan med andra aktörer på området, främst ALMI, IUC (Industriella utvecklingscentra) och SISP (Swedish Incubators and Science Parks). Stöd gavs också till RISE-institutens deltagande i ansökningar till EIT inom hälso- och råvaruområdena, utveckling av mineralverksamhet inom RISE (bland annat som stöd till EIT/KIC avseende råvaror), utvecklingsmöjligheter avseende energieffektivisering och Big Data-relaterad data-hallsetablering i norra Sverige, samt Gear Up (svensk-tysk industriell och instituts-samverkan inom produktionsteknik avseende drivlinor för tunga fordon). Stöd till omstruktureringsåtgärder har även getts till enstaka institut. Stöd gavs även till analys av möjligheter till ytterligare effektivisering inom RISE-strukturen genom ett närmare samarbete mellan instituten. Stöd till struktursatsningar beslutas av RISE ABs styrelse för varje enskilt projekt.

Hållbart företagande för RISE

Forskningsinstituten levererar behovsdriven forskning, utveckling och innovationer. De samverkar med universitet och högskolor genom kunskapsutbyte och kompetensuppbyggnad och utvecklar forskningsbaserad kunskap som omsätts i tjänster och produkter av näringsliv och samhällsaktörer. RISE-gruppen har tillerkänts en betydelsefull roll som pådrivare av hållbar utveckling i Sveriges näringsliv i den senaste forsknings- och innovationspropositionen för perioden 2013-2016:

”Det övergripande målet för RISE-instituten är att de ska vara internationellt konkurrenskraftiga och verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse. Uppgiften för RISE AB är att företräda staten som ägare i RISE-instituten och skapa förutsättningar för att utveckla dessa i linje med det övergripande målet”

[Ur forskningspropositionen 2012/13:30]

I den nationella innovationsstrategi som alliansregeringen lade för perioden 2013-2020 anges som ett av flera delmål, att forskningsinstituterna behövs som en viktig del av den svenska infrastrukturen för kunskapsutveckling, för att möta behoven i företag och samhälle i Sverige och globalt. De gemensamma, globala utmaningar som nämns är: Hälsa, demografiska förändringar och välbefinnande; Utmaningar för europeisk bioekonomi – livsmedelstrygghet, hållbart jord- och skogsbruk, vattenforskning m m; Säker, ren och effektiv energiförsörjning; Smarta, gröna och integrerade transporter; Klimatåtgärder, resurseffektivitet och råvaror samt Säkra samhällen – att skydda Europas frihet, säkerhet och medborgare. Vi bedömer att RISE-gruppen väsentligt kan bidra i flera av dessa komplexa processer med sin forskning och innovationer och att det är en värdeskapande framgångsfaktor för vår verksamhet.

RISE hållbarhetsmål

Hållbarhetsfrågorna har också fått ökat utrymme på RISE styrelseagenda i takt med att CSR fått ökad betydelse i statens ägarstyrning av RISE. RISE ABs styrelse har formulerat tre övergripande strategiska mål för hållbarhetsarbetet.

RISE AB ska som en del i sin ägarstyrning i bolagsstyrelserna verka för att:

- RISE-gruppens forskning och innovation är värdeskapande och erbjuder det som näringsliv och samhälle behöver och efterfrågar.
- RISE-gruppen strävar efter att bidra till hållbar tillväxt, att använda sina resurser ansvarsfullt och bidra till lösningar på de stora globala utmaningarna.
- RISE-gruppen är en attraktiv arbetsgivare som både förmår rekrytera och behålla medarbetare och samtidigt aktivt bidrar till näringslivets kunskaps- och kompetensförsörjning.

Under 2015 kommer ägarstyrningen av hållbarhetsfrågorna att fördjupas i RISE-gruppen med avsikt att fullfölja styrelsens strategiska mål för RISE ABs CSR-arbete och för att identifiera praktiska rutiner för förbättringsprocesser, transparent rapportering, uppföljning och kontroll.

Gemensamt CSR-projekt fortsätter 2015

Under 2014 genomfördes ett RISE-gemensamt CSR-projekt med syfte att ta fram processer och verktyg för hur instituten ska kunna mäta projekt och affärer som bidrar till hållbar utveckling, samt hur vi bättre ska kunna synliggöra institutens hållbarhetsarbete för RISE kunder och andra intressenter.

CSR-projektet har goda förutsättningar att skapa och sammanställa värdefulla underlag för dels styrelse- och ledningsarbete med målstyrda CSR-strategier för RISE-gruppen, dels utveckla och samordna metoder för ingående institut att arbeta med praktiskt. Projektet beviljades medel för en fortsättning 2015. Resultatet kommer att presenteras i nästa års hållbarhetsredovisning.

Hänt under året

OLOF SANDÉN VD FÖR RISE AB

I maj tillträdde Olof Sandén som VD för RISE AB. Han efterträdde Cecilia Driving. Olof kom närmast från Bactiguard, ett innovationsföretag inom medicinsk teknik, där han varit Senior Vice President. Dessförinnan har Olof varit vid Elekta, där han bland annat arbetat med både affärsutveckling och som Executive Vice President för Europa, Afrika, Latinamerika och Mellanöstern. Olof har dessutom bakgrund som handelssekreterare vid Exportrådet, ansvarig för Tyskland, och som konsult vid Boston Consulting Group. Han innehar en civilingenjörsexamen från Chalmers innefattande en Master vid ETH i Zürich.

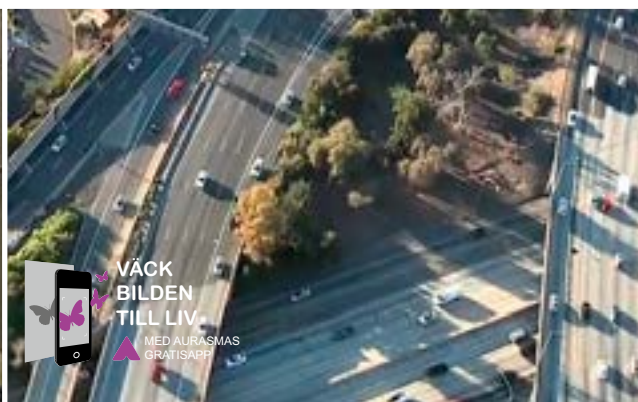
NY RISE-BOK

Vad är forskningen värd? Sex texter om hur bra idéer bidrar till ett bättre samhälle.
I juni gav RISE ut en bok som med hjälp av områden som framtidens resor, en digital förpackningsrevolution och hur man gör textil av trä, beskriver hur instituten använder statens investering på närmare 600 miljoner kronor till att skapa förspång på olika sätt. Förspång i betydelsen att instituten har möjlighet att testa forskningsresultat och djärva idéer i verkligheten. Förspång som att instituten anpassar den senaste forskningen till tillämpningar i företagen. Förspång som att instituten kan ta reda på vad som väntar näringslivet runt hörnet. Boken väckte stort intresse i Almedalen och den tryckta upplagan är slut, du kan ladda ner den på www.ri.se

WEBB I NYTT FORMAT

I oktober relanserade vi webbplatsen www.ri.se. Det mesta av innehållet finns kvar i någon form, men fokus ligger på RISE-gruppens erbjudande och kompetenser. En dynamisk karta visar instituten och andra delar av innovationssverige i ett geografiskt sammanhang, var vi finns och var vi har samverkansytor i akademi och inkubatorer och science parks. Ambitionen har varit att bygga en modern och tillgänglig sajt som möter efterfrågan på nyheter, event och filmer samtidigt som vi vill uppmuntra till interaktivitet i sociala medier. Sajten är responsiv och anpassar visningen till datorskärm, läsplatta eller mobiltelefon. Vi har valt att fortsätta arbeta i Drupal med vår webbbyrå Happiness.

RISE-TV

Vi lanserade RISE filmkanal under 2014. RISE-tv är en webbserie med korta filmer om tekniska innovationer med samhällsnyttan i centrum. I det första avsnittet berättar Jonas Gurell, forskare vid Swerea KIMAB, om en laserbaserad teknik för att identifiera och återvinna metaller. Carin Torstensson, Studio director vid Interactive Institute Swedish ICT, berättar om elanvändning i det smarta hemmet. Sedan dess har vi gjort sex filmer om spännande forskning inom RISE som ligger på Youtube/riseweden. I spellistorna finns även filmade intervjuer och debatter från Almedalen.

EXTERNA EVENT OCH MÖTESARENOR

RISE hade förmånen att delta i många spännande sammanhang under året. Bland annat medverkade vi i Sveriges Innovationsriksdag, Vinnovas och EARTOs årskonferenser. Vi fortsatte bjuda in till frukostdiskussioner i RISEs mötesarena. Årets mest välbesökta RISE&Shine handlade om cirkulära affärsmodeller – ett ämne som engagerade många under 2014.

För att se den här filmen, ladda ner den kostnadsfria appen Aurasma från Appstore eller Google Play. För att kunna se filmen behöver du följa RISE i Aurasma: Välj "A"-loggan längs ner, gå till förstoringsglasat och sök "RISE-AR" Välj "Follow". Starta appen och läs in denna bild med telefonen.

1. Publikmingel. 2. Håkan Ekengren.
3. Ingolf Baur. 4. Cecilia Driving.

RISE-dagen 2014

RISE årskonferens ägde rum den 24 april på World Trade Center i Stockholm. Dagen inleddes med årsstämma under ledning av RISE ABs ordförande Pia Sandvik. Närmare 130 gäster deltog i mingellunchen. Rubriken för eftermiddagen var RISE Together! Starka satsningar i samverkan.

Eftermiddagens startade med ett anförande av vd Cecilia Driving som bland annat konstaterade att nettoomsättning och resultat i RISE-koncernen visat en fortsatt ökning. Den samlade omsättningen för 2013 var 2,77 miljarder kronor och vinsten blev 48 miljoner kronor.

Håkan Ekengren, statssekreterare i Näringsdepartementet underströk i sitt anförande att instituten är betydelsefulla när det handlar om att vidareutveckla svenskt näringsliv. Ökad samverkan – mellan akademi och näringsliv, det offentliga och det privata – var viktiga för alliansregeringen.

”Vi tänker för mycket i stuprör, både inom politiken och i näringslivet. Det behövs fler hängrännor”

Håkan Ekengren

Håkan Ekengren var nöjd med det arbete som sker inom instituten idag, men påpekade samtidigt att institutssektorn behöver bli mer sammanhållen framöver för att svara mot näringslivets framtida behov.

Mats Magnusson, KTH-professor och föreståndare vid Institute for Management of Innovation and Technology (IMIT) tog vid och berättade att vi går mot en ökad professionalisering av det som kallas innovationsledning. Han visade att Sverige vid internationella jämförelser ligger högt inom innovation input och innovation output. Men Sverige är avsevärt svagare i innovationseffektivitet. En bättre innovationsledning skulle förbättra detta förhållande, menade han.

En filmad intervju med Frans Johansson, författare och företagsutvecklare verksam i USA, visades. Han menade att det ofta är mångfald som driver innovation och beskrev vikten av att hitta kreativa skärningspunkter mellan olika professioner eller i oväntade, slumpmässiga möten.

Eftermiddagen bjöd också på sex korta innovationspitchar, där RISE-forskare berättade om pågående arbeten där instituten genom samverkan med akademi och näringsliv och offentliga aktörer har skapat tydlig nytta: Satsningen på tryckt elektronik inom Printed Electronics Arena, utveckling av eHälsa, Lättviktsarenan LIGHTer, säkerhetstestbanan AstaZero, innovativ ogräsbekämpning utan skadlig kemi och den omfattande framtidsstudien för pappersbranschen Papermaking towards the future.

Mot slutet av dagen fick åhörarna lyssna till den tyske vetenskapsjournalisten Ingolf Baur och dennes erfarenheter om hur det tyska forskningssystemet fungerar – och dess svagheter. Två råd han gav till det svenska systemet var att inte låta byråkratin ta över och att inte göra finansieringen alltför komplicerad. Ett annat var att skapa högsta möjliga renommé och attraktivitet för att locka de allra bästa till forskningsinstituten. Ett tredje var att se till att de bärande elementen i forskningssystemet, institut och universitet/högskola, är lika starka. I Tyskland är universiteten underfinansierade, enligt Ingolf Baur.

I den avslutande paneldiskussionen deltog Pia Sandvik, ordförande RISE AB; Peter Larsson Sveriges Ingenjörer; Magnus Lundin vd SISP och Ingrid Petersson, GD Formas. Panelen var överens om att ökad samverkan i olika kanaler behövs för att bättre koppla samman företagets behov med institutens tjänster. Peter Larsson lyfte även fram att instituten har en viktig roll att fylla som innovationsledare i företagen. Thomas Malmer modererade seminariet.

RISE i Almedalen

Almedalsveckan 2014 samlade omkring 30 000 besökare, drygt 3 500 evenemang och nästan 1 500 arrangörer. RISE genomförde fyra välbesökta seminarier med forskare från instituten, intresseorganisationer, entreprenörer, regionsföreträdare, politiker och näringsliv.

Först ut var seminariet **DIGITALA HEMTJÄNSTER** – kan vi öka både livskvalitet och kostnadseffektivitet i äldreomsorgen? som samlade tjänsteleverantörer, PRO, tekniska utvecklare och utredare för äldrefrågor vid Socialdepartementet för att diskutera digitala hemtjänster och hur de kommer påverka framtidens vård och omsorg där medborgarna blir medproducenter i sin egen vård och tar större ansvar för sin egen hälsa.

I **JAKTEN MOT NOLLPUNKTEN – HUR MINSKAR VI TRAFIKDÖDEN?** diskuterades hur den växande gruppen oskyddade trafikanter kan skyddas genom aktiv fordons-säkerhet som utvecklas bland annat på testbanan AstaZero. Debattpanelen täckte in intresseorganisationer för bilister, representanter för försäkringsbolag, transport-företag, regionautvecklare och fordonsforskare.

Cirkulära affärsmodeller var ett hett ämne i Almedalen 2014. Företagen behöver hitta och ställa om till nya, hållbara sätt att göra lönsamma affärer. I andra länder går utvecklingen fort framåt. Sverige har förutsättningar att ta en viktig roll i utvecklingen, med stort miljökunnande och hög teknisk kompetens. Vårt seminarium **KAN MILJÖNYTTA OCH AFFÄRSNYTTA GÅ HAND I HAND?** inleddes av två forskare från Viktoria Swedish ICT som gav en bakgrund kring begreppet cirkulära affärsmodeller, innan debatten med bl.a. företrädare för Västra Götalandsregionen, Volvo Cars och tillverkaren av miljösmarta sportkläder, Houdini, tog vid. Seminariet lockade över 130 besökare.

SEMINARIET NÄRODLADE KLÄDER – EN SVENSK MÖJLIGHET? avslutade RISE dag i Almedalen. Panelen debatterade vad som krävs för att materialforskning kring skogsråvara och textilfibrer kan skapa ny svensk produktion och hållbar tillväxt. Utifrån det annalkande gapet mellan tillgång och efterfrågan på förnybar råvara inom textilproduktion diskuterades möjligheterna att producera kläder av skogs-råvara, och vilka delar som måste kompletteras i värdekedjan för att den svenska produktionen ska kunna växa.

Många intervjuer och klipp från seminarierna finns på RISE Youtube-kanal: *risesweden*.

RISE i innovationssystemet

I det svenska innovationssystemet – som rymmer entreprenörer och innovatörer, finansiärer, företagens egna utvecklingsavdelningar, universitet och högskolor – har forskningsinstituten en central och mångfacetterad roll. Med expertis inom sina kunskapsområden, fungerar instituten som en innovationspartner för företag som på olika sätt vill vidareutveckla sina produkter, produktionssystem eller tjänster.

Instituten bidrar till förnyelse inom områden som energi, material, samhällsbyggnad, transport och ICT.

Spännvidden är stor, från att ta fram lättviktskomponenter till flygindustrin, utveckla mjukvara som sparar energi, hitta nya tillverkningsprocesser och produkter som kan tillverkas av skogsråvara, till att vara med och testa fram nya säkerhetslösningar för framtidens fordon.

Kunnandet har byggts upp under många år, både genom finansiering via branschägarföreningar som insett fördelen med att dela på utvecklingskostnader inom sitt verksamhetsområde, och via offentliga medel.

Många olika roller

Ett forskningsinstitut kan bidra i olika skeden i en innovationsprocess; från det tidiga skedet i faserna för grundforskning och behovsmotiverad forskning, vid teknisk utveckling och demonstration, fram till systemutveckling, systemtester, lansering och produktion.

RISE-instituten har många olika roller. Vi fungerar ofta som koordinator i forskningsprojekt, exempelvis i mer omfattande EU-projekt. Vi leder/deltar i flera av de nystartade strategiska innovationsprogrammen (SIP), finansierade av Vinnova. Vi ger stöd till små och medelstora företag tillsammans med bland annat IUC (Industriella UtvecklingsCentra), och genomför seminarier och samarbeten med Swedish Incubators and Science Parks och Almi med syftet att matcha företags behov och institutens resurser för utveckling. RISE erbjuder en webbaserad tjänst för små och medelstora företag som vill undersöka sina möjligheter till forskningsstöd från EU:s ramprogram, Horizon 2020. En grant's office-resurs hjälper såväl instituten själva som andra företag att hitta finansiering för utvecklingsprojekt. Vi samverkar med SNITTS, ett nationellt nätverk för technology transfer vid universitet och högskolor.

Instituten kan också fungera som utredare (till exempel genomföra samhälls-ekonomisk analys av införandet av fiberförbindelser) och utföra certifiering (exempelvis för företag som vill certifiera sig för en hållbar textilproduktion).

Forskningsinstitutet är en bred resurs för både näringsliv och samhälle

Institutet levererar kundanpassad forskning, utveckling och innovationer, bidrar med expertis och strategisk rådgivning inom ett flertal branscher och kunskapsområden. I längre forskningsprogram samarbetar institutet tillsammans med grupper av industriföretag kring gemensamma utmaningar. I kortare projekt genomförs uppdrag för enskilda företag och organisationer.

14 KUNSKAPSOMRÅDEN

 Automation och industriella processer	 Materialvetenskap
 Bioraffinaderi, bioenergi och nya biomaterial	 Produkt- och produktionsteknik
 e-Hälsa	 Provning och certifiering
 Energi	 Risk och säkerhet
 ICT	 Samhällsbyggnad
 Life science	 Transport
 Massa, papper och förpackning	 Utbildning

KUNDERBJUDANDET

- Vi driver ett stort antal test- och demonstrationsanläggningar som är tillgängliga för såväl näringsliv som lärosäten. Här kan nya idéer till produkter, processer eller tjänster testas, demonstreras och utvärderas i industrirelevanta miljöer.
- Vi hjälper små och medelstora företag (SME) med forsknings- och innovationsuppdrag, med tekniska tjänster som provning och certifiering, leder innovationsprocesser, affärsutvecklar och ger support till företag som vill delta i EUs forskningsprogram.
- Vi deltar i nationella och internationella forskningsprogram, ofta i rollen som koordinator.
- Forskningsinstitutet samverkar med universitet och högskolor. Vi bedriver undervisning vid lärosäten, ingår i forskarutbildning och erbjuder examensarbeten.
- Forskningsinstitutet ger dig som företagare tillgång till innovationssystemets nätverk av inkubatorer, science parks och finansiärer.
- Forskningsinstitutet deltar aktivt i utvecklingen av strategiska innovationsprogram i samverkan med näringslivet.
- Vi ger seminarier och utbildningar och håller i företagsanpassade kurser.

I det följande avsnittet kan du se många exempel på vårt arbete under 2014!

– Genom oss får företag tillgång till 3000 experter inom RISE-instituten, säger Susanna Kindberg som leder RISE tvärgående arbetsgrupp för små och medelstora företag.

Insatser för små och medelstora företag

RISE-instituten har omkring 15.000 små och medelstora företag (eng: SME) som kunder. De utnyttjar de tjänster som RISE-instituten erbjuder i form av:

- Forsknings- och innovationsuppdrag
- Tekniska tjänster som provning och certifiering
- Tillgång till innovationssystemets nätverk av inkubatorer, science parks och finansiärer
- Kompetensutveckling

Susanna Kindberg från SP leder RISE tvärgående arbetsgrupp för små och medelstora företag. Gruppen har varit verksam i drygt tre år. Syftet är att bygga vidare på modellen att förtydliga och koppla ihop RISE-institutens erbjudande med regionala aktörer som exempelvis IUC Industriella utvecklingscentra, Almi och SISP Swedish Incubators and Science Parks, och därigenom göra nytta för fler små och medelstora företag.

– Det finns 16 IUC-bolag i Sverige som bland annat är distributörer för Vinnovas innovationscheckar. Checkarna, som är på 100 000 kr, kan exempelvis användas för att köpa tjänster från instituten, berättar hon.

Under 2014 har Susanna Kindbergs fokus varit att i en rad sammanhang exponera möjligheter med RISE-instituten och SME-gruppen som ingång, exempelvis då kommunala näringslivschefer träffats. Gruppen har arbetat med att etablera modeller för samverkan med universitet och högskolor, och genomfört workshops med intermediärer som IUC, Almi och SISP. Dessa regionala aktörer har ett brett kontaktnät mot SME och erbjuder många gånger också kompletterande tjänster till RISE-instituten vilket gör dem till viktiga samarbetspartners, inte minst när det gäller att skapa förutsättningar för finansiering.

En annan viktig fråga för gruppen har varit att utveckla institutens rutiner och interna processer för att arbeta med SME. Under sista veckan i november träffades omkring 40 deltagare från olika delar av RISE-instituten för att planera aktiviteter för att bättre matcha institutens erbjudanden och resurser mot små och medelstora företag.

Med stöd av Vinnova driver RISE-instituten även ett gemensamt projekt för att ge små och medelstora företag stöd för att delta i EU:s forskningsprogram.

Några exempel på RISE-gemensam verksamhet som riktas till små och medelstora företag:

- EU/SME – stöd för att delta EU:s forskningsprogram
- Testbäddar och demonstratorer
- Patentfrågor (IPR – intellectual property rights)
- En ingång till EEN Enterprise Europe Network, ett nätverk som hjälper företag att växa och med internationalisering. Nätverket, med 600 partners verksamma i 54 länder, erbjuder en dörr till europeisk finansiering och har speciellt i uppdrag att stötta företags innovationsprocesser.

Stefan Ledell Gustavsson är programchef för det strategiska innovationsprogrammet Lättvikt och arbetar som forskningschef vid Swerea.

Tre av programmen koordineras av RISE-institut

I den senaste forskningspropositionen Forskning och innovation 2012/13:30, gav regeringen Vinnova, Energimyndigheten och Formas i uppdrag att utveckla strategiska innovationsområden. Förarbetet sker genom framtagning av Strategiska forsknings- och innovationsagendor, där en gränsöverskridande dialog mellan olika intressenter genomförs för att identifiera behov och potentialer.

Att etablera och genomföra program för strategiska innovationsområden, SIO, är en arbetsform för att bygga långsiktiga samverkansprojekt mellan universitet och högskola, forskningsinstitut, näringsliv, offentlig sektor och andra aktörer. Syftet är att skapa förutsättningar för internationell konkurrenskraft och hitta hållbara lösningar på globala samhällsutmaningar.

Den första utlysningen genomfördes under våren 2013 i vilken fem program valdes ut som strategiska innovationsområden: gruv- och metallutvinnande industri, lättviktsmaterial, produktion, metalliska material samt processindustriell IT och automation. Tillsammans fick de en långsiktig finansiering på upp till 200 miljoner kronor per år av Vinnova och Energimyndigheten. Näringslivet bidrar med minst lika mycket.

Det strategiska innovationsprogrammet Lättvikt (LIGHTer) projektleds av Swerea. Till grund för den ligger en lättviktsagenda med en färdplan för de kommande 20 åren. Den första etappen pågår mellan 2013 – 2016, har en grundfinansiering på 35 miljoner per år och involverar 130 organisationer. 50 av dem är medlemmar och kan därmed påverka inriktning i projekten.

Hur arbetar ni Stefan Gustafsson Ledell, programchef vid Lättvikt?

– Vi jobbar inom fyra långsiktiga innovationsteman som utgår från konkreta behov: lägre kostnader för lättare material, kortare utvecklingstid, lättare med mixade material, och förbättrade egenskaper. För att nå dit arbetar vi med ett antal innovationsmekanismer. Här finansieras utvecklingsprojekt, här samverkar vi med universitet, och här kopplas industrikunder och forskarnätverk ihop, berättar han.

Innovationsmekanismerna är alltså olika typer av insatser där företag, universitet eller institut kan söka finansiering via utlysningar. Just nu drivs två industriförankrade utvecklingsprojekt, det ena med inriktning på fogningsmetoder för kombination av olika material, det andra på tillverkning av kompositmaterial.

Hur många projekt har beviljats under 2014?

– 12 projekt, två exempel är Testbädd för lättviktsteknologi och Nationell forskarskola och doktorandnätverk inom lättviktsteknik.

Hur tycker du programmet fungerat hittills?

– Mycket bra, vi har ett brett engagemang där alla industrins branscher är representerade, både små och stora företag. Utmaningen är att arbeta mellan branscher.

Hur har ni gått tillväga här?

– Vi har fyra workshops varje år och arbetar med coachning för att få med fler branscher i projekten som genomförs.

Ett övergripande mål är att industrialisera 75 procent av lättviktslösningarna som utvecklas inom programmet – kommer ni klara det?

– I varje projekt som vi startar så begär vi en tydlig implementeringsplan. Det är viktigt att de tekniker som vi utvecklar inom projekten industrialiseras. Vi har som mål att allt det vi utvecklar ska industrialiseras inom fem år.

RISE-instituten leder ytterligare två SIP. Programchef för Processindustriell IT och Automation är Anders OE Johansson, SICS Swedish ICT Västerås. I maj 2014 fattades beslut om fem nya program: folksjukdomar, sakernas internet, IKT elektroniska komponenter och system, materialet grafen samt nya biobaserade material, produkter och tjänster. IKT elektroniska komponenter och system koordineras av Acreo Swedish ICT.

Test- och demoprojektet – nu startar andra halvlek

RISE-instituten driftar ett stort antal test- och demonstrationsanläggningar. Det är forsknings- och innovationsresurser som kan utnyttjas av företag och lärosäten för att pröva och utveckla nya processer, produkter och tjänster.

Testbäddar och demonstratorer (T&D), många av dem unika i sitt slag, omfattar både fysiska anläggningar och personell kompetens, och fungerar som en brygga mellan forskningsresultat och en industriell implementering. Till sin natur är de olika (infrastruktur för storskaliga brandtester, korrosionstester i havsmiljö, testbäddar för IT-tjänster och utvecklingsmiljöer för att utveckla nya kompositmaterial, är några exempel). Trots olika tillämpningsområden finns många gemensamma frågor som varje T&D måste hantera; IPR-frågor, kvalitetssäkring, finansieringsmodeller, marknadsföring mot nya användare med mera.

Vid ett slutseminarium i februari 2015 redovisades resultaten av första fasen av RISEs tvär-gående Vinnovafinansierade Test- och Demo-projekt, vars syfte har varit att undersöka hur testbäddar och demonstratorer kan hantera just dessa gemensamma frågeställningar. Projektet har även utforskat hur T&D kan göras tillgängliga på ett bättre sätt gentemot små och medelstora företag (SME) och lärosäten, så att de kan utnyttja dem för att påskynda sina innovationsprocesser.

MÅNGA DELTAGARE

Drygt 50 deltagare från de olika instituten har involverats i projektet, som genomförts under 14 månader. Det har innehållit 10 pilotprojekt som tittat närmare på enskilda test- och demonstratorer och hur de kan utveckla sitt erbjudande. Parallellt har ett utvecklingsprojekt genomförts med åtta arbetspaket. Syftet har varit att nå fram till ett samlat RISE T&D-erbjudande.

Under dagen fick samtliga pilotprojekt redovisa hur de hittat olika sätt att utveckla sitt erbjudande. Ett par exempel:

Testbädden för livslängdsbedömning av biobaserade material, som ursprungligen var avsedd för trä-materiel, breddades till att omfatta biobaserade byggprodukter. Gruppen tog fram en ny affärsplan, nya finansieringsmodeller kopplade till erbjudandet och en ny marknadsföringsstrategi med en stärkt internationell roll. Under projektets gång hade de lyckats knyta till sig 6 nya SME. Projektet hade gett dem möjlighet att reflektera, strukturera och analysera, menade projektdeltagarna.

Biorefinery Plant i Örnsköldsvik, som tidigare arbetat med etanolproduktion, fick bland annat möjlighet att testa nya kundkoncept, arbeta med en lösning för IPR-frågor och insatser för att skapa ökad synlighet.

UTVECKLINGSPROJEKT

Parallellt med pilotprojekten pågick utvecklingsprojektet, vars syfte var att ta fram stöd för ett gemensamt T&D-erbjudande. Utvecklingsgruppen genomförde workshops med samtliga pilotprojekt och sökte mer exakt utforska vilken servicenivå som skulle

Innventias Margareta Lindgren var projektledare för fas ett i Test- och Demoprojektet. Hon fortsätter nu som leveransledare i projektet. Mats Holmgren, Swerea, tar vid som projektledare för fas två.

etableras mellan T&D och kunder. Gruppen intervjuade företag och sökte inringa relevanta kontaktytor vid lärosäten, bland enskilda professorer och funktioner.

En leverabel var en internationaliseringsguide med 10 centrala punkter inriktade på försäljning. En annan var gemensamma riktlinjer och checklistor för kvalitetsarbetet. En tredje var IPR-mallar, i första hand inriktade mot SME, men som också kan användas bredare inom RISE-instituten. Själva erbjudandet delades även upp i olika nivåer; gentemot lärosäten och mot teknikintensiva SMEs. Arbetspaketet Kommunikation inriktade sig att på olika sätt öka kvaliteten i kundmöten, analys av närliggande aktörers webbsidor, och tips och förslag på startsidor för en tänkt framtida T&D-portal. Ett annat budskap från utvecklingsgruppen var hur man kunde tänka kring ett stabilt T&D-erbjudande kontra ett erbjudande med stor grad av flexibilitet för kundens önskemål (ta fram en uppdragsbeskrivning i samverkan).

NÄSTA FAS

Projektet går nu vidare i fas två och implementering, som kommer att pågå under de kommande två åren. Projektledare för det fortsatta projektet är Mats Holmgren vid Swerea.

– Vi kommer att utveckla erbjudandet mot små och medelstora företag och lärosäten. Affärscoacher kommer att anlitas för att stödja de utvalda T&D-anläggningarna och vi kommer att arbeta proaktivt genom att lägga mer kraft på utbildning, kommunikation och marknadsföring för att nå ut, säger Mats Holmgren, projektledare på Swerea.

Tv: Försök med kolfiber från skogsråvara. Th: Innventias Peter Axegård leder projektet Bioekonomi.

RISE Bioekonomi – tvärgående pilotprojekt för att hitta samverkanspotential

RISEs tekniskråd har i ett tidigare skede identifierat fyra områden – Bioekonomi, Digitalisering, Energi och Material – som gemensamma styrkeområden inom RISE där det finns potential för samverkansvinster mellan de olika forskningsinstituten. Området Bioekonomi har under 2014 fungerat som ett första pilotprojekt. Projektet har genomfört en kartläggning av samarbetsmöjligheter och identifiering av delområden för framtida samarbeten.

Projektet, med deltagare från alla fyra institutsgrupperingarna, leds av Peter Axegård, Innventia. Det övergripande projekt målet var att identifiera avgränsade områden med industriella och offentliga finansieringsmöjligheter där samverkan mellan RISE-instituten "kan göra skillnad". Vid en tvådagars-workshop i november där 27 institutsrepresentanter deltog, identifierades 40 konkreta områden. Projektgruppen slutsats var att 15 områden har goda möjligheter till ökad finansiering i ett samarbete mellan instituten.

Några exempel på initiativ som redan pågår är:

- hållbara textilier med fiber från svenska massabruk.
- kostnadseffektiva kolfibrer från skogsråvara för att kunna tillverka lättare och mer energisnåla bilar.

Åtta områden behöver beredas vidare. Några av dem är:

- cellulosa och kemikalier från massabruk.
- användning av sensorer i olika delar av produktionsprocessen för att uppnå en mer resurseffektiv skogsindustri.
- skogsbränsle som ersättning för fossila bränslen i järn- och stålindustrin.
- nya avancerade material baserade på nanocellulosa.

I en fortsättning av projektet under 2015 kommer strategier att tas fram som kan ligga till grund för en dialog med lämpliga forskningsfinansiärer, både nationellt och inom EU.

FAKTA – DET HÄR ÄR BIOEKONOMI

Bioekonomi definieras som ett samhälle där vi lever av resurser som är hållbart producerade. Huvudutmaningen är att producera energibärande, material och kemikalier baserade på biobaserade råvaror istället för fossila råvaror. Projektgruppen utgick från råvaror från skog, åker, vatten och avfall. Områdena som analyserades var Biomaterial, Bioenergi, Biokemikalier, Livsmedel och Systemfrågor. (Biomaterial delades på grund av sin storlek in i ett antal underområden, bland annat textil från cellulosa, biokompositer, ligninbaserad kolfiber, nanocellulosa och bioplast.)

Per-Olof Sjöberg är chef för affärs- och innovationsområde eHälsa vid Swedish ICT.

RISE deltar i två nya EIT-konsortier

European Institute of Innovation and Technology (EIT) tillkännagav den 9 december de vinnande konsortierna inom två områden, råvaror och hälsa, som utlysts under hösten 2014.

Inom råvaror heter konsortiet EIT Raw Materials och inom hälsa heter konsortiet EIT Health. RISE deltar som part i båda dessa konsortier. Swerea och SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut är med inom konsortiet Raw Materials och Swedish ICT och SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut inom konsortiet EIT Health.

Per-Olof Sjöberg som är chef för affärs- och innovationsområde eHälsa vid Swedish ICT, vad kommer det att innebära för er att delta i konsortiet för hälsa?

– Att delta i EIT Health ger fantastiska möjligheter att få samverka med andra ledande organisationer runt om i Europa och tillsammans forma projekt som innebär att Sverige och Europa kan få en ledande position inom eHälsa. Vi har redan nu mycket bra kompetens inom områden som till exempel Big Data, sensorteknik och interaktionsdesign som vi byggt upp inom andra industrisegment. Nu får vi möjlighet att tillämpa dessa kompetenser inom hälsoområdet på en europeisk nivå.

– Satsningar på eHälsa kommer att bidra till livskvaliteten på flera sätt. Människor kommer bland annat att kunna hålla sig friska och aktiva längre och fånga upp eventuella tecken på sjukdom tidigare. Ett viktigt tillämpningsområde där vi är långt framme är vård i hemmet av kroniskt sjuka patienter. Vi satsar på öppna lösningar som släpper in nya kreativa aktörer på detta område och öppnar på så sätt en ny marknad för svenska småföretag.

FAKTA EIT

European Institute of Innovation and Technology (EIT) är en organisation inom EU och har som mål att förbättra medlemsstaternas förmåga till innovation, konkurrenskraft och skapa morgondagens entreprenörer.

Målet ska uppnås genom att integrera delarna i kunskapstriangeln – högre utbildning, forskning och innovation – i så kallade KICs, Knowledge and Innovation Communities. KIC är alltså ett partnerskap mellan näringsliv, universitet och forskningsinstitut med fokus på innovation och entreprenörskap.

Varje KIC består av ett nätverk med ett antal noder i Europa. Varje KIC är en legal enhet med egen vd som ansvarar för driften.

2010 lanserades tre KICs:

Climate-KIC: climate change mitigation and adaptation

EIT ICT Labs: information and Communication Technologies (där SICS Swedish ICT ingår)

KIC InnoEnergy: sustainable energy

Tv: Det smarta hemmet, Swedish ICT. Th: Dynamisk datummärkning, SP.

RISE-institutet verkar inom ett flertal kunskapsområden. På de följande sidorna kan du läsa spännande exempel från det gångna året.

🏠 På väg mot det smarta hemmet

Idén om det smarta hemmet är inte ny, det finns en rad olika smarta tjänster på marknaden. Problemet är att de ofta bygger på helt olika tekniska plattformar. I praktiken är det verkligt smarta hemmet, där allt samverkar på ett bra och billigt sätt, inte här ännu. Det ska ett nytt innovationsprojekt, drivet av Swedish ICT, råda bot på.

Projektet ”Hållbara öppna lösningar för det smarta hemmet” samlar 25 partners; kommuner, bostadsbolag och små och stora företag. Syftet är att skapa en öppen gemensam teknisk plattform för tjänster och gemensamma affärsmodeller.

– Det har inte varit svårt att rekrytera partners till det här projektet. Det finns ett stort intresse både bland offentliga och kommersiella aktörer att kunna erbjuda smarta, kostnadseffektiva tjänster till hemmen, berättar Claus Popp Larsen, projektets koordinator och forskare på Acreo Swedish ICT.

Tidigare etapper av projektet har skapat och testat lösningar på enskilda lägenheter, nu är det dags att skala upp projektet. I mer än 100 lägenheter i Göteborg, Stockholm, Sundbyberg, Västerås och Skellefteå ska det ”smarta hemmet” skapas på en gemensam plattform där tjänster inom omsorg, energianvändning och fastighetsautomation kommer att testas.

– Det här ska bli jättespännande. Vi kommer att bygga upp en öppen plattform med öppna data. I en snar framtid kommer vi människor också att kunna kommunicera med alla möjliga produkter och tjänster tack vare Internet of Things – och det vill vi också ta med i projektet, förklarar Claus.

I delprojektet om fastighetsautomation byggs en Internet of Things-plattform upp från början, medan de andra delprojekten kommer att arbeta med migrations-scenarier. Ett projekt kommer att visa hur tjänster från tredjepartsleverantörer kan läggas till. Säkerhets- och integritetsfrågor kommer också att adresseras.

Vinnova finansierar med 10 Mkr under två år, medan parterna bidrar med 15 Mkr.

I sin motivering skriver Vinnova: "Projektledningen har mycket god kompetens och konsortiet är mycket brett som fångar hela systemet av aktörer".

Projektet startade den 16 januari och några partners är Bostadbolaget i Göteborg, Verisure, Skellefteå Kraft, Telia och Stockholms stad.

Under 2015 startar Swedish ICT även upp ett nytt affärs- och innovationsområde med fokus på just smarta hållbara hem, städer och regioner – Smart Cities & Regions.

Dynamisk märkning för minskat matsvinn

Du plockar en liter mjölk i kylan, tittar på datumet och inser att det är gårdagens. Mjölken går i vasken – trots att den går att dricka flera dagar till. Botemedlet mot datumfixeringen kan bli en dynamisk märkning som tar hänsyn till temperatur och bakterietillväxt. Tekniken utvecklas nu av forskare vid Lunds tekniska högskola, SP och Malmö högskola.

Forskarlaget har fått stöd från Vinnovas program Tvärlivs för att utveckla en dynamisk datummärkning på livsmedel till år 2016. Idén är att använda sensorer som placeras på eller i förpackningarna. De ska i sin tur ge information om temperatur som sedan genom en kombination av IT-lösningar kan ge information om bakterietillväxt som sedan översätts till hållbarhetstid. På så vis blir det lättare att avgöra om en produkt är ätbar eller ej – och matsvinnet kan minska.

Effektivare bröstcancervård genom datamodellering och simulering

När en kvinna får diagnosen bröstcancer dras hon in i ett nätverk av undersökningar, prover och behandlingar med inbördes beroenden i flera steg. Eftersom prognosen för tillfrisknande är knuten till hur snabbt hon får hjälp är det viktigt att korta ner tiden från första vårdbesöket till behandling.

Under 2014 har SICS Swedish ICT genomfört en förstudie för Östra Götalands Landsting för att se hur planering kan användas för att samordna alla resurser i en effektiv vårdprocess för behandling av bröstcancer.

Förstudien började med en utredningsdel där alla delar i dagens vårdprocess kartlades. Därefter byggde SICS en datasimuleringsmodell för att förstå vad som händer i processen och vad som går att planera för. Modellen kan hantera många olika aspekter och kan ge insikter som annars är svåra att upptäcka. Det kan till exempel vara så att det inte lönar sig att öka resurserna i ett visst processteg eftersom patienten ändå måste vänta på andra delar av processen.

Målet för bröstcancerprocessen i Linköping är en ledtid på max 28 dagar från första vårdbesök till behandling, men simuleringen visade att det med nuvarande upplägg sällan går att genomföra under 28 dagar. Simuleringsmodellen användes också för att uppskatta hur belastade de olika processtegen var och för att utvärdera möjliga processändringar. Att det är möjligt att undersöka processen och i förväg förutspå hur förändringar påverkar ledtiden och belastningskurvan väckte stort intresse bland sjukhuspersonalen.

Sara Gestrelus är projektledare för Effektivare bröstcancervård genom datamodellering och simulering.

DATASIMULERING GER EN BILD – PLANERING EN LÖSNING

Syftet med simuleringen är att undersöka om det finns en potential till kortare väntetider, och i så fall var resurser bör satsas. Kortare väntetider är nära kopplat till frågan om god planering. I kontakt med människor måste alltid särskild hänsyn tas, exempelvis kanske patienten behöver några dagar för att ta in beskedet att hon har fått cancer innan en operation. Men det hindrar inte att sjukvården skulle vinna mycket på att ha ett mer industriellt synsätt på sin planering.

– För mig är det ett viktigt tillämpningsområde för våra planeringsmetoder, och jag önskar verkligen att vården får bättre beslutsstöd för sina processer. Då kan vi få en vårdssituation som är bättre anpassad och samordnad, både för patienterna och för vårdpersonalen, säger Sara Gestrelus, ansvarig forskare på SICS Swedish ICT.

Flerpartstest ledde till nya affärer

Instrumenttillverkaren Acosense har en ny, unik metod att beröringsfritt analysera vätskor. Tekniken används sedan några år för att mäta torrhalt i svartlut. När företaget kom i kontakt med Innventia väcktes idén att testa om inte metoden kunde användas också för att analysera fiberegenskaper i massa.

Vid Innventia fanns just då en papperstillverkare som skulle göra tester på massa. Acosense fick möjlighet att i deras projekt testa sin metod. Försöken på massa gjordes i mäldberedningen vid Innventias pilotanläggning för papperstillverkning, FEX. Resultaten visade att det går att snabbt följa och se avvikelser i processen med metoden.

För små företag som Acosense kan det vara svårt att bekosta den här typen av försök på egen hand. Nu fick de möjlighet att finansiera försöken via RISE Research Institutes of Sweden, vars projekt RISE ToD (testbäddar och demonstratorer) har som mål att fler ska få tillgång till testbäddar som FEX.

Marco Lucisano, som är forskningsledare vid Innventia, lyfter också fram möjligheten att koppla samman de små företagen med andra kunder.

– I det här fallet fick Acosense tillfälle att testa sin metod i ett relevant projekt, med en stor papperstillverkare som samtidigt gjorde försök hos oss.

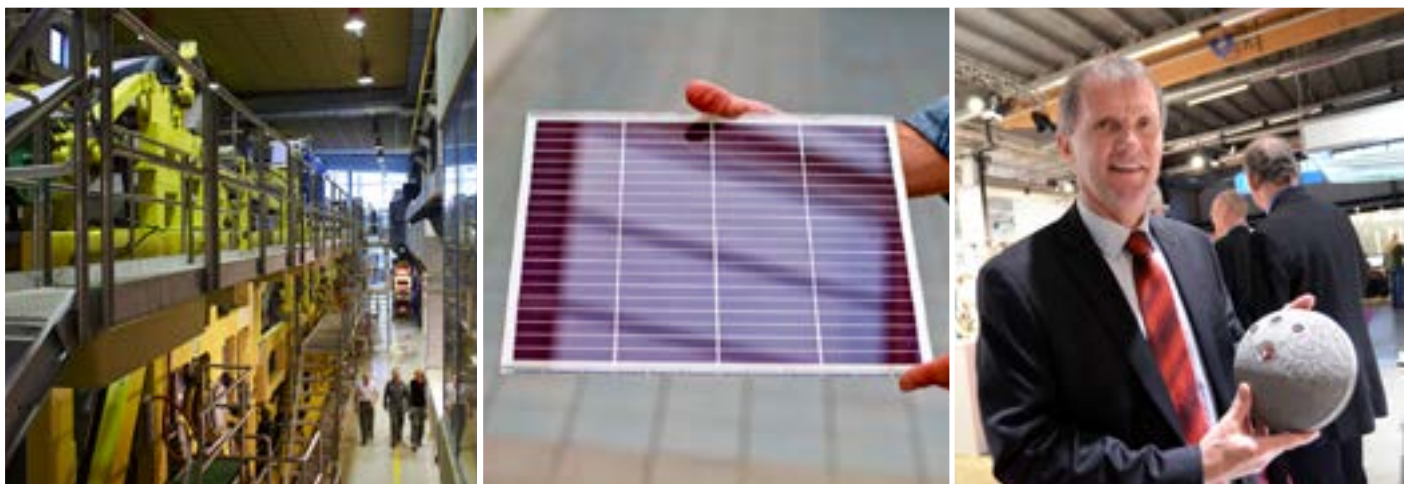
För Acosense del har den möjligheten fallit väl ut. Idag samarbetar företaget med papperstillverkaren för att hitta nya tillämpningar för analysmetoden.

Framtidens solcellsteknik

En långsiktig nationell satsning på molekylära solceller har resulterat i en världsledande forskningskonstellation och ett prisvinnande företag. Nu fälttestas morgondagens solceller i samarbete med ett svensk fastighetsbolag.

Molekylära solceller kännetecknas av låga tillverkningskostnader och estetiska möjligheter, exempelvis solceller i olika färger och mönster samt halvgenomskinliga solceller. Tekniken har unika möjligheter att förändra förutsättningar för implementering av solceller i byggnader. Den mest kända varianten av molekylära solceller är den så kallade Grätzel-solcellen.

De senaste årens snabba europeiska etablering av solceller har närmat sig Sverige.

Tv: Flerpartstest i FEX, Innventia. Mitten: Solcellsteknik, Swerea. Th: Additiv tillverkning (3D), Swerea.

Tyskland var pionjärlandet på solen. Andra länder som följt efter är Spanien, Italien och Danmark.

Tillsammans med Uppsala universitet och KTH har Swerea utvecklat molekylära solceller sedan 2005. Denna konstellation med namnet Center for Molecular Devices (CMD), har i flera externa utvärderingar rankats som världsledande inom ett teknikområde med mer än tusen nya vetenskapliga publikationer per år.

CMD:s verksamhet har även resulterat i det snabbt växande företaget Dyenamo AB som idag säljer materialkomponenter och karakteriseringsutrustning för Molekyära solceller. År 2014 mottog Dyenamo det prestigefyllda Ingemar Croon Award för sitt kommersialiseringsarbete.

Dyenos ambition är produktion av deras patenterade Molekylära solcellsteknik. Detta måste dock föregås av ett omfattande verifieringssamarbete vilket genomförs av Dyenamo och CMD i samarbete med bland annat fastighetsbolaget Castellum AB och Mölndal Energi AB.

Sveriges största 3D-konferens

Additiv tillverkning (3D) är ett hett område. Men hur utnyttjas tekniken på bästa sätt? Swerea bjöd in 3D-gurun Terry Wohlers till Sveriges största konferens inom 3D-teknik.

Elmia Subcontractor är norra Europas ledande mäsas för tillverkningsindustrin, med tusentals besökare varje år. På 2014 års mäsas anordnade Swerea Sveriges hittills största konferens med inriktning 3D tillsammans med SVEAT och Elmia. De 218 deltagarna, fick både en introduktion och fördjupning inom 3D-området.

– Vi säljer konventionell utrustning idag och vill veta mer om vad additiv tillverkning skulle kunna innebära. Det här är nog början på ett stort steg för svensk

Tv: Kolfiber, Innventia och Swerea. Th: Printed electronics, Swedish ICT.

industri om man tar chansen och satsar, säger Andreas Lundberg konferensdeltagare från Partille Tool Trading.

Konferensens huvudtalare var Terry Wohlers. Många ser den årliga ”Wohler’s Report” som sin främsta kunskapskälla om 3D-teknikens utveckling. Terry Wohlers framhöll att utmaningen med 3D är att ta tillvara den extrema frihet vid formgivning som tekniken tillåter.

– Konferensen har lockat många, från designansvariga på Volvo Cars till företag som har 3D som affärsidé. Det säger en hel del om hur brett intresset för 3D är. Kombinationen med internationella och nationella talare var också viktigt för en lyckad konferens, säger Sten Farre, huvudansvarig för konferensen.

För Swerea är 3D ett koncernövergripande fokusområde, samlat i projektet Swerea 3D3. Där ingår hela kedjan beredning, tillverkning och kontroll inom områdena: keramer, metaller och gjutformar. Målet är att stärka svensk industri med kunskap och teknik inför 3D-teknikens kommande möjligheter.

Biobaserad kolfiber från skogsråvara om tio år

Kolfiber är lätta och starka och har många användningsområden. Det som idag huvudsakligen begränsar efterfrågan är den höga kostnaden varför kolfiber främst används i produkter där prestanda är viktigare än pris. Genom att introducera kostnadseffektiv ligninbaserad kolfiber skulle marknaden för kolfiber kunna bli betydligt större. För att visa hur detta kan bli fullt möjligt redan om tio år lanserade Innventia tillsammans med Swerea SICOMP en gemensam ”road-map” i juni 2014.

– Nu bygger vi för framtiden. Att ha aktörer med längs hela värdekedjan från råvaruleverantörer till slutanvändare, och forskningsinstitut, har stor betydelse, säger Marie Bäckström, ansvarig för bioraffinaderiprocesser och -produkter vid Innventia.

Varje år spolar vi bort växtnäring, energi- och dricksvatten värda miljontals kronor, resurser som skulle kunna tas tillvara med andra typer av toaletter och ett alternativt avloppssystem. JTI driver Future Toilet Fashion, ett projekt som ska skapa nytänkande på det sanitära området. Vattentoaletten och vattenburna avloppssystem har varit dominerande i västvärlden i över 100 år. De byggdes för att lösa ett problem: man behövde bli av med avfallet, och senare också rena avfallet från miljö- och hälsofarliga ämnen. Reningsverken ställs dock ständigt inför nya reningstekniska utmaningar, och de är inte heller konstruerade för att ta vara på restprodukterna. Visionen för Future Toilet Fashion är ett sanitärt system där man kombinerar vattensnålhet med teknik som gör det möjligt att ta vara på näringen och energin.

Pilotlinjen har varit i drift under hela 2014 med det uttalade syftet att förmedla lärdomar och kunskap från PEA-M till övriga delar av EU. Det övergripande målet är att identifiera hur pilotproduktionsanläggningar kan bidra till att överbrygga klyftan mellan forskning och tillverkning av nya produkter för att skapa tillväxt i EU.

Projektet innebär att Norrköping och Sverige kommer att ha inflytande på utformning av riktlinjer för testmiljöer för pilotproduktion inom EU. Både Ruud Baartmans, projektledare och Mauritz Butter, vetenskaplig koordinator, har höga förväntningar:

– PEA Manufacturing är ett av fyra demonstrationsprojekt som valts ut av EU-kommissionen. Acreo Swedish ICTs ansökan fick högsta poäng av de tio kandidaterna. Våra förväntningar är höga, men vi är övertygade om att projektet kommer att lyckas.

Det var tydligt att EU ansåg att PEA-M hanterar de viktigaste teknologierna på avancerad nivå i produktionsmiljön. De såg också den goda samarbetsmiljö som byggts upp och som ligger mycket nära prototyputveckling i en industriell miljö.

Utvecklar europeiska städer

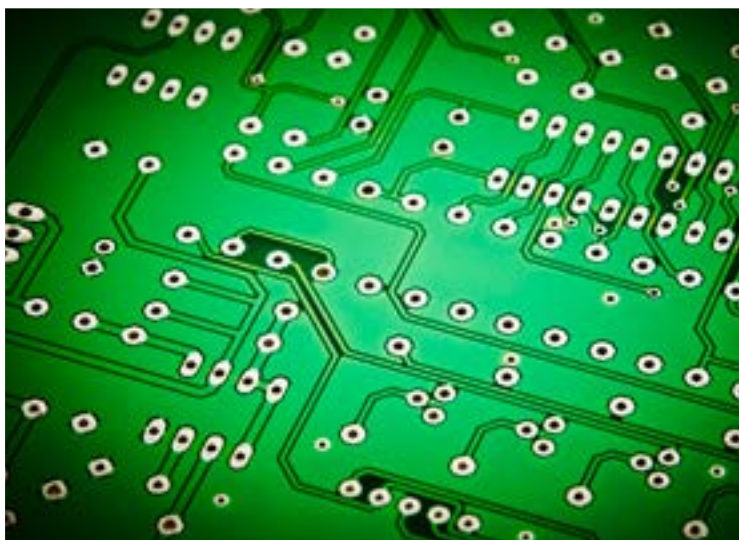
Med jätteprojektet Sinfonia tar SP ett kliv fram som Smart Cities-aktör i Sverige. Sinfonia är en femårig insats för stora, integrerade och skalbara energilösningar i europeiska städer. Smart Cities är EUs program för forskningsprojekt som inkluderar mobilitet, IKT och energifrågor. Kärnan i Sinfonia-projektet är ett nära samarbete mellan städerna Bolzano i Italien och Innsbruck i Österrike. I de två pionjärdistrikten ska 40 till 50 procent primärenergibesparingar göras samtidigt som andelen förnybar energi ska öka med 20 procent. Borås är en av fem städer som följer efter som "early adopters". Inom ramen för Sinfonia ska bland annat 100 000 m² boyta i Innsbruck och Bolzano renoveras. Även fjärrvärmenätet ska byggas ut i båda städerna och investeringar i smarta elnät och hållbar energiproduktion genomförs.

Sverige satsar på elektronikbranschen

Ett omfattande strategiskt innovationsprogram för utveckling av smarta elektroniska komponenter och system lanserades 2014. Programmet handlar om en mobilisering av näringsliv, forskningsinstitut, akademi och offentlig sektor, för att stärka Sveriges konkurrenskraft inom hårdvara och viktig möjliggörande teknik. Acreo Swedish ICT står som koordinator för programmet som heter "Smartare Elektroniksystem".

Elektroniska komponenter och system är viktiga exportprodukter och samtidigt en förutsättning för industriell tillväxt och hållbar utveckling i Sverige. Elektroniska komponenter och system finns i stort sett allt, från mobiler och bilar till vattenkraftverk och rymdstationer. Det finns nu elva lanserade strategiska innovationsprogram som alla syftar till att skapa tillväxt för Sverige och är en del av regeringens strategiska forsknings- och innovationsagenda.

– Det är med engagemang och entusiasm jag går in i arbetet för att hjälpa Sverige bibehålla och stärka sin position inom området elektronik. Vårt mål är att Sverige år 2025 ska bli ett världsledande industriland i praktiskt taget alla områden där vi är beroende av avancerade elektroniska komponenter och system, säger Mats Odell, styrelseordförande för Smartare Elektroniksystem.

Tv: Nytt strategiskt innovationsprogram inom elektronik, Swedish ICT. Th: Antibiotika, SP.

I början av 2015 beviljade programmet finansiering för nio innovationsprojekt för utveckling av till exempel nya biomedicinska komponenter och elektronik i tuffa miljöer.

”Smartare Elektroniksystem” omfattar mikro- och nanoelektronik, fotonik, mikromekanik, kraftelektronik och inbyggda system. Det har utvecklats i samarbete mellan Acreo Swedish ICT, branschorganisationen Svensk Elektronik, Chalmers, KTH, Luleå tekniska universitet, PhotonicSweden och Swerea IVF. VINNOVA, Energimyndigheten och Formas har tilldelat 90 miljoner kronor för de kommande tre åren, och branschen förväntas bidra med lika mycket, vilket innebär en total investering på 180 miljoner kronor.

Ett stort antal företag och forskningsorganisationer har visat sitt stöd under den förberedande fasen. Till ansökan om att starta programmet bifogades inte mindre än 107 stödbrev från små och stora svenska företag, universitet och forskningsinstitut.

Plattform för nya antibiotika

750 miljoner kronor till det sexåriga projektet ENABLE (European Gram Negative Antibacterial Engine) ska resultera i en plattform för utveckling av nya antibiotika. Bland projektdeltagarna finns SP Process Development. Uppsala universitet har en central roll i den läkemedelsplattform som ska ta ett antal molekyler genom hela utvecklingskedjan och förhoppningsvis fram till en ny läkemedelskandidat som testas i människa.

SP Process Development är en nyckelspelare i den farmaceutiska utvecklingen av nya ämnen. Institutet, som ingår i SP-koncernen sedan 2013, ska ta fram verktygen för att kunna testa dem på människor på ett säkert sätt. På så vis bidrar man till utvecklingen av läkemedel som gör skillnad. I konsortiet ingår sammanlagt 32 parter vilka inkluderar universitet, bioteknikindustri och läkemedelsbolag.

Framtidsstudie påverkar forskningens inriktning

Efter framgångarna med "Packaging 2020" släpptes en ny rapport i serien Innventia Global Outlook våren 2014. "Papermaking Towards the Future" är en kritisk analys av de viktigaste frågorna för branschen i dag och i framtiden. Baserat på expertundersökningar med 150 respondenter från 21 olika länder, intervjuer, workshops och arbetsgrupper har Innventia tillsammans med analysföretaget Kairos Future tagit fram de viktigaste drivkrafterna och trenderna för industrins utveckling mot år 2030.

Utifrån undersökningen beskrivs ett framtidsscenario där moderna bioraffinaderier utgör kärnan i många företagskluster. En väl organiserad verksamhetsstruktur har utvecklats över tid där företag som säljer bioenergi, material, kemikalier och konsumentprodukter samarbetar för att driva bioraffinering. Det "biobaserade samhället" är äntligen en realitet. Biobaserade plaster, kemikalier och textilier står för nästan 50 procent av sina respektive marknadsandelar, och fiberbaserade material används för en mängd olika applikationer.

Rapporten presenterades vid en releasefest på Innventia den 17 mars 2014 då även det nya treåriga industriforskningsprogrammet Innventia Research Programme 2015 lanserades.

– Vad vi idag tror om branschens framtid påverkar forskningens inriktning. Resultaten från denna rapport och den första i samma serie, "Packaging 2020", är viktiga pusselbitar i arbetet med innehållet i forskningsprogrammet, säger Anders Pettersson, vice vd och forskningschef på Innventia.

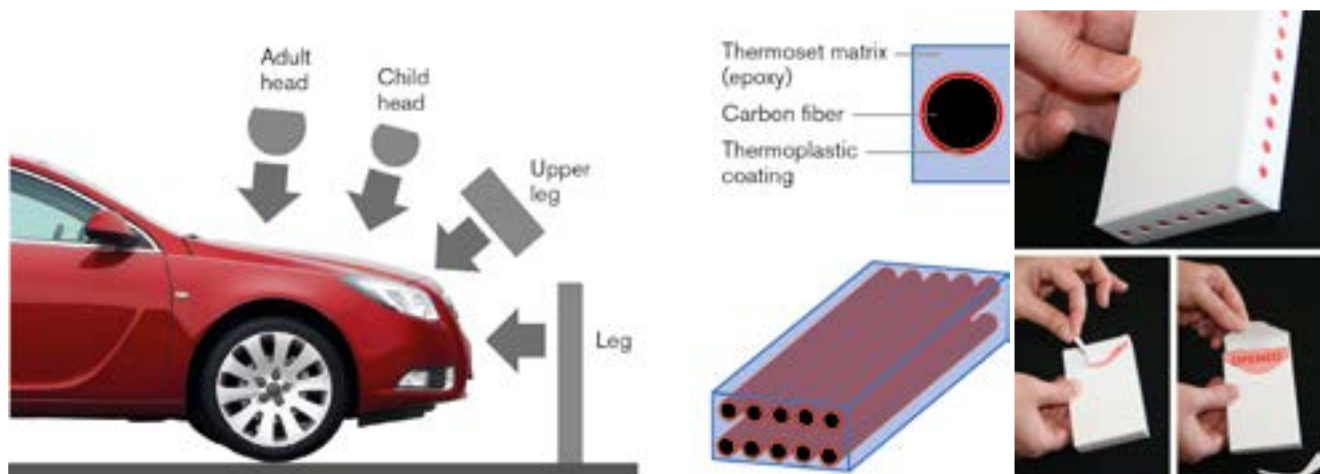
"Papermaking Towards the Future" har under året presenterats vid ett flertal konferenser och events. Intresset har varit mycket stort vilket bland annat lett till lanseringen av en ny blogg om paperstillverkning, Innventia Paper Blog.

Mjuk bilhuv räddar oskyddade trafikanter

Swerea SICOMP utvecklar ett material som blir mjukt vid en eventuell krock. Materialet är tänkt att användas i huven på en bil. Tack vare materialegenskaperna kan antalet omkomna eller skadade trafikanter minska.

Under 2012 omkom eller skadades svårt ungefär 340 oskyddade trafikanter på grund av kollision med ett fordon i Sverige. De flesta var gångtrafikanter och

Tv: Kompositmaterial med variabel styvhet, Swerea. Th: Säkrare läkemedelsförpackningar, Innventia.

vanligast var skador på huvudet samt de nedre delarna av kroppen. I de flesta fall var det fronten på bilen som orsakade skadorna.

För att skydda trafikanterna och för att minska antalet allvarliga olyckor arbetar forskarna på Swerea SICOMP i Göteborg med ökad trafiksäkerhet. I projektet ENLIGHT utvecklas ett kompositmaterial med variabel styvhet. Genom att trigga kolfibrerna i materialet med en ström värms en inre kärna i materialet, vilket gör att styvheten kan sänkas och materialet mjukna.

Materialet placeras i bilhuven och när fordonet krockar med en gångtrafikanter mjuknar huven. Stöten blir inte lika hård mot trafikanten och de allvarliga skadorna kan därför minska. Främst handlar det om att minska skador på huvudet. Materialet kan också tänkas sitta vid bilens stötfångare, vilket istället skulle förhindra allvarliga skador på trafikanternas ben.

Projektet involverar flera europeiska biltillverkare, leverantörer, universitet och institut. Bland biltillverkarna återfinns bland annat VW, Fiat Renault, Jaguar, Bentley.

🔒 Säkrare läkemedelsförpackningar

Förfalskade läkemedel är ett växande globalt problem som skapar fara för människors liv och säkerhet. En bidragande faktor till förfalskningsproblematiken är bristen på samarbete längs distributionskedjan från producent till konsument. När många idag väljer att köpa läkemedel via nätet försvinner också det led som har alla kontroller, och ansvaret läggs på konsumenten.

Smedpack är ett samverkansprojekt inom Vinnovas program Utmaningsdriven Innovation som ska bidra i arbetet mot förfalskade läkemedel genom koncept för säkra läkemedelsförpackningar. Koncepten kan bestå av säkerhetsförseglingar, element med unika serienummer, appar eller andra lösningar som gör det lättare för användaren i olika delar av kedjan att kontrollera äktheten hos läkemedelsförpackningar.

Projektet, som rönt stort intresse från samhälle och näringsliv, ska nu ta koncepten till kommersiella lösningar i ett tredje steg. I detta läggs stor vikt vid internationaliseringsfrågor varför det är av stor betydelse att inkludera partners som Tullverket och Polismyndigheten. Det tredje steget innebär också att antalet partners ökar från 20 till 30.

– Att arbeta brett i värdekedjan är en nyckelfaktor för projektets framgång och är avgörande för att identifiera svaga punkter och komma fram till lösningar. Projektet har också skapat tillväxt. Det mest tydliga är att några företag har formerat partnerskap i nya konstellationer och gör nya affärer, säger projektledaren Erik Blohm vid Innventia.

Ökat råjärnsutbyte ger effektivare produktion för stålverk

Swerea MEFOS visar i ett projekt tillsammans med SSAB hur tillsats av kemiska föreningar genom injektion minskar råjärnsförlusterna i processen.

Behovet av stål med bättre mekaniska egenskaper har ökat kraftigt. Till exempel är det viktigt med så låg mängd föroreningar som möjligt i stålet, så som svavel. Effektiv svavelrening är därför ett viktigt tillverkningssteg. Vid svavelrening tillsätts olika reagens (kemiska föreningar) som har betydelse för mängden slag som bildas och mängden järn som binds i slaggen. Slaggen innehåller normalt 50-70 % råjärn, och när den avlägsnas (genom så kallad slagdragning) sker stora råjärnsförluster, via järn bundet i slaggen och via järn som följer med vid slagdragning.

Ett projekt, lett av Swerea i samarbete med SSAB i Luleå, visar en betydlig minskning av råjärnsförlust när materialet nefelinsyenit tillsätts reagenset kalciumkarbid vid svavel-rening. Dock minskar inte järninnehållet i slaggen, men genom att slaggen blir mer finkornig kan den avlägsnas mer effektivt och mer råjärn blir kvar. Råjärnsförlusterna efter slagdragning minskar med ca 25 %. Ökat råjärnsutbyte ger vinster i form av effektivare produktion och minskad mellanlagring.

– Projektet är ett led i att skapa goda underlag för att möta nya kvalitetskrav vid svavelrening och slagdragning. Tillsammans med Swerea har vi möjlighet att utveckla vår process och hitta nya lösningar för att minska råjärnsförlusterna, säger Anna Carlsson Dahlberg vid SSAB i Luleå.

Studien har finansierats av Energimyndigheten via Jernkontoret. Övriga samarbetspartner i projektet är SKW Metallurgy Sweden AB och Sibelco Nordic AS.

Ny app ökar rörelsefriheten i kollektivtrafiken

Den 14 oktober lanserades en ny innovativ tjänst, ResLedaren, i form av en app. Tjänsten är ett resestöd för personer med kognitiv funktionsnedsättning. ResLedaren är ett innovationsprojekt som drivits i samverkan mellan parterna Autismpedagogik, Samtrafiken, SL och Viktoria Swedish ICT.

2013 vann ResLedaren innovationstävlingen Travelhack, ett hackathon som

Tv: Ökat utbyte av råjärn, Swerea. Th: Resestöd i kollektivtrafiken, Swedish ICT.

grundats av bland annat Viktoria Swedish ICT med ambition att inspirera Sveriges utvecklare att ta fram tjänster som gör kollektivt resande mer attraktivt. ResLedaren är en utökad reseplanerare som ger resenären minnesstöd och överblick från start till mål för sina resor.

Med stöd från VINNOVA inom programmet Tjänstelyftet – Innovationsprojektet finansierades vidareutveckling av tjänsten som kunde lanseras för kollektivresenärer i Göteborg och Stockholm i oktober 2014.

– Projektet är en stor framgång och ett bra exempel på vad som går att åstadkomma i samverkan mellan entreprenörer, intresseorganisationer, branschaktörer och forskningsinstitut. Travelhack genererade långsiktiga intressenter och projektet har med små ekonomiska medel lyckats hantera både vidareutveckling och drift, säger Marcus Weiland, Samtrafikens utvecklingschef och styrgruppsordförande i projektet.

ResLedaren är utvecklad särskilt för personer med kognitiva funktionsnedsättningar, vilket kan innebära svårigheter att bearbeta information. Den nya mobilappen ger enkel och tydlig information med allt från minnesstöd och orienteringsstöd till överblick över hela resan. Viktoria Swedish ICT har stått för utvärdering av tjänsten och svarar också för utvecklingen av affärsmodellen.

– Vi har kunnat dokumentera en öppen digital innovationsprocess från start till lansering vilket genererat mycket ny spännande kunskap. Det är en plattform för fortsatt forskning om tredjepartsutveckling för smart mobilitet ” säger Anders Hjalmarsson, Viktoria Swedish ICT, en av arrangörerna av Travelhack och deltagare i ResLedarprojektet.

Appen finns i både Google Play och i iOS App Store.

Tv: Korrosionsprovning, Swerea. Th: Nanocellulosa, Innventia.

🎓 Designforskare utformar 'Project-in-a-week' med Crown Equipment Corporation

Crown Equipment Corporation, en global OEM-aktör inom tung utrustning med högkvarter i USA, bjöd in designforskare från Interactive Institute Swedish ICT. Företaget ville hitta ett nytt arbetssätt för att ta itu med sin tidigare forskning, kompetens i organisationen och för att samla användarinsikter.

Aktiviteterna i formatet "project-in-a-week" gjorde det möjligt för 11 anställda att arbeta med gemensamt fokus på ett enskilt affärsproblem, som ett alternativ till den tidigare metoden som kännetecknades av fragmentisering och ett mer långsiktigt förhållningssätt till affärsfrågeställningar. Den nya, samarbetsinriktade processen samlade personer från olika avdelningar. Under fem dagar fick de analysera, skissa framtidsscenarier, göra användarstudier, utveckla koncept, samt hitta aktiviteter för engagera beslutsfattare.

För Interactive Institute innebär detta en möjlighet att anpassa en rad olika tekniker, både experimentella och socialt orienterade, till en sammanhängande struktur med starkt engagerade deltagare. För Crown Equipment Corporation startade projektet en betydande konversation om relationen mellan huvudkontor, lokalkontor och kunder.

Det konkreta resultatet kan sammanfattas i två delar:

- De framtagna scenarierna fungerade som modeller för vidareutveckling. Det nästkommande steget blir att testa och prissätta det slutliga erbjudandet.
- Framgången med det kollaborativa och iterativa angreppssättet i konceptutvecklingen har erkänts som ett sätt att få fram unika bidrag till företagets mål.

Företaget kommer att genomföra ytterligare ett "project-in-a-week" i mars 2015 tillsammans med Interactive Institute.

– Arbetet med Interactive Institute Swedish ICT gav oss möjligheten att forma metoden på ett kundanpassat sätt för företaget och det specifika problemområdet, säger Jill Lawrence, Design Research Director vid Crown Equipment Corporation.

Ansvarig för projektet var Brendon Clark, Studio director vid Interactive Institute Swedish ICT.

Korrosionsprovning för alternativt räckesskydd

I Sveriges statliga vägnät ingår 16 018 broar. Underhållskostnader för rostangrepp på broräcketmaterial uppgår till miljonbelopp varje år. Finns alternativ? Swerea presenterar en studie med räckesskydd i polyuretan med en filterduk av polyester.

Underhåll och renovering av broräcketständer och broräcket med rostangrepp uppgår till miljonbelopp varje år. Den vanligaste renoveringsmetoden är tidskrävande, kostsam och medför även begränsningar för trafikanter i form av eventuella avstängningar.

På uppdrag av Trafikverket har Swerea genomfört en studie för att jämföra befintligt broräcketmaterial med mindre underhållskrävande alternativ. På två broar intill Ölandsbron testades ett nytt sätt att förebygga rostangrepp på räcketstolpar.

Ett polymermaterial har monterats runt räcketständeren. Det är ett elastiskt material som spänns fast med speciella verktyg tätt mot räcketständeren. Invändigt på den "elastiska strumpan" finns en yta liknande en fleecetröja med invändigt fett som fungerar som rotskydd. I fettet finns en tillsats som förhindrar korrosionen.

– Efter två år visar studien att räcketständerna fortfarande är korrosionsfria. Vi ser en rad nya användningsområden för den här tekniken där korrosion är en utmaning för säkerheten. Exempelvis för rörledningar eller för konstruktioner i djurstallar, säger Bror Sederholm.

– Vi har höga utformningskrav när det gäller material och konstruktionsmetoder. Vår ambition är att kostnadseffektivisera underhåll och minska trafikstörningar. Den oberoende studie som Swerea har gjort är värdefull för beslut om alternativa underhållsåtgärder på broräcket, säger Adriano Maglica, förvaltningsledare Stora broar på Trafikverket.

Flyttbar demonstrationsfabrik

Innventia och BillerudKorsnäs har ingått ett samarbete med syfte att bygga en flyttbar demonstrationsfabrik för nanocellulosa och testa materialet i fullskalig papperstillverkning. Projektet finansieras av Vinnova, Innventia och BillerudKorsnäs. Tack vare samarbetet kan utvecklingen mot nya nanocellulosabaserade material ta ett språng. I ett senare skede kommer fler företag att erbjudas tillgång till demonstrationsfabriken som stöd i innovationsprocessen.

Nanocellulosa kan användas som tillsats vid papperstillverkning för att göra

lättare och starkare papper och kartong men kan även användas i en rad andra tillämpningar inom livsmedels-, läkemedels-, och byggindustrin. Det innebär att papper ges helt nya egenskaper och skulle kunna ersätta exempelvis oljebaserad plast inom många områden. Fler produkter än idag skulle därmed kunna tillverkas från förnyelsebar och bionedbrytbar råvara.

Innventia driver sedan 2010 en pilotfabrik för framställning av nanocellulosa. Genom etableringen av denna kunde tillräckligt stora mängder nanocellulosa framställas för forskning och utveckling mot papperstillämpningar. Den nya flyttbara fabriken kommer att göra det möjligt att producera nanocellulosa för användning i fullskaleförsök på pappers- och kartongmaskiner.

– Det här är ett mycket viktigt steg. Tillgången på testbäddar och demonstrationsanläggningar är ofta helt avgörande för att kunna skala upp de nya processer som kommer ut från vår forskning och utveckling, säger Anna Wiberg, ansvarig för Verksamhetsutveckling Material Processes, Innventia.

Flyttar berg med vatten

Att spräcka berg med hjälp av vatten i stenbrott istället för dynamit innebär lägre miljöpåverkan, effektivare produktion och förbättrad arbetsmiljö. Tekniken utvecklas i EU-projektet Hydrasplit där SP och en rad aktörer samarbetar. Det snabba förloppet är en av de stora fördelarna med tekniken. I stenbrott kan produktionstakten höjas. Det är ett tungt vägande argument för den svenska och europeiska stenindustrin som brottas med låglönekonkurrenter i Asien och Indien.

För de som arbetar i stenbrottet betyder tekniken som utvecklas i Hydrasplit att olyckor och förslitningsskador kan bli ovanligare. Det handlar helt enkelt om att man kan minska på tungt, påfrestande, manuellt jobb med slägga, stålkilar och hydraulhammare. Sättningskador, som är vanliga bieffekter av sprängningsarbeten med dynamit, minskar också med den nya tekniken.

Bolagsstyrning 2014

RISE RESEARCH INSTITUTES OF SWEDEN AB

KONTAKT Olof Sandén, VD | Tel 08-56 64 82 58 | olof.sanden@ri.se
RISE Research Institutes of Sweden AB
Box 3072, 103 61 Stockholm | Tel 08-56 64 82 50 | info@ri.se | www.ri.se

Innehåll

Ordförande har ordet 50

Bolagsstyrningsrapport 53

Styrelsen 56

Pia Sandvik, styrelsens ordförande

Ordförande har ordet

RISE, Research Institutes of Sweden AB är helägt av svenska staten och har uppdraget att verka för en sammanhållen svensk institutssektor och ett ökat bransch-överskridande samarbete mellan instituten i RISE-gruppen. Bolaget ska också verka för att effektivisera RISE-institutens legala och organisatoriska struktur och verka för att tillhandahålla eller bidra till att samordna funktioner och tjänster som flera institut har behov av. Vidare ska varumärket RISE stärkas så att det är känt hos nationella och internationella intressenter och tydligt att samtliga institut inom RISE AB är en del av RISE-gruppen.

En av de viktigaste uppgifterna för RISE är att tillsammans med övriga ägare och intressenter arbeta med att förnya RISE-gruppen och stärka dess position i innovationssystemet. Målsättningen för industriforskningsinstitutet är att kontinuerligt utveckla sin kompetens och sina samarbetsnätverk, samt bygga upp kritisk massa inom nya forskningsområden som svarar mot det omgivande samhällets behov. RISE-gruppens övergripande mål är att stärka det svenska näringslivets konkurrenskraft och förnyelse. Det sker genom såväl kunskapsutveckling som kunskapsöverföring.

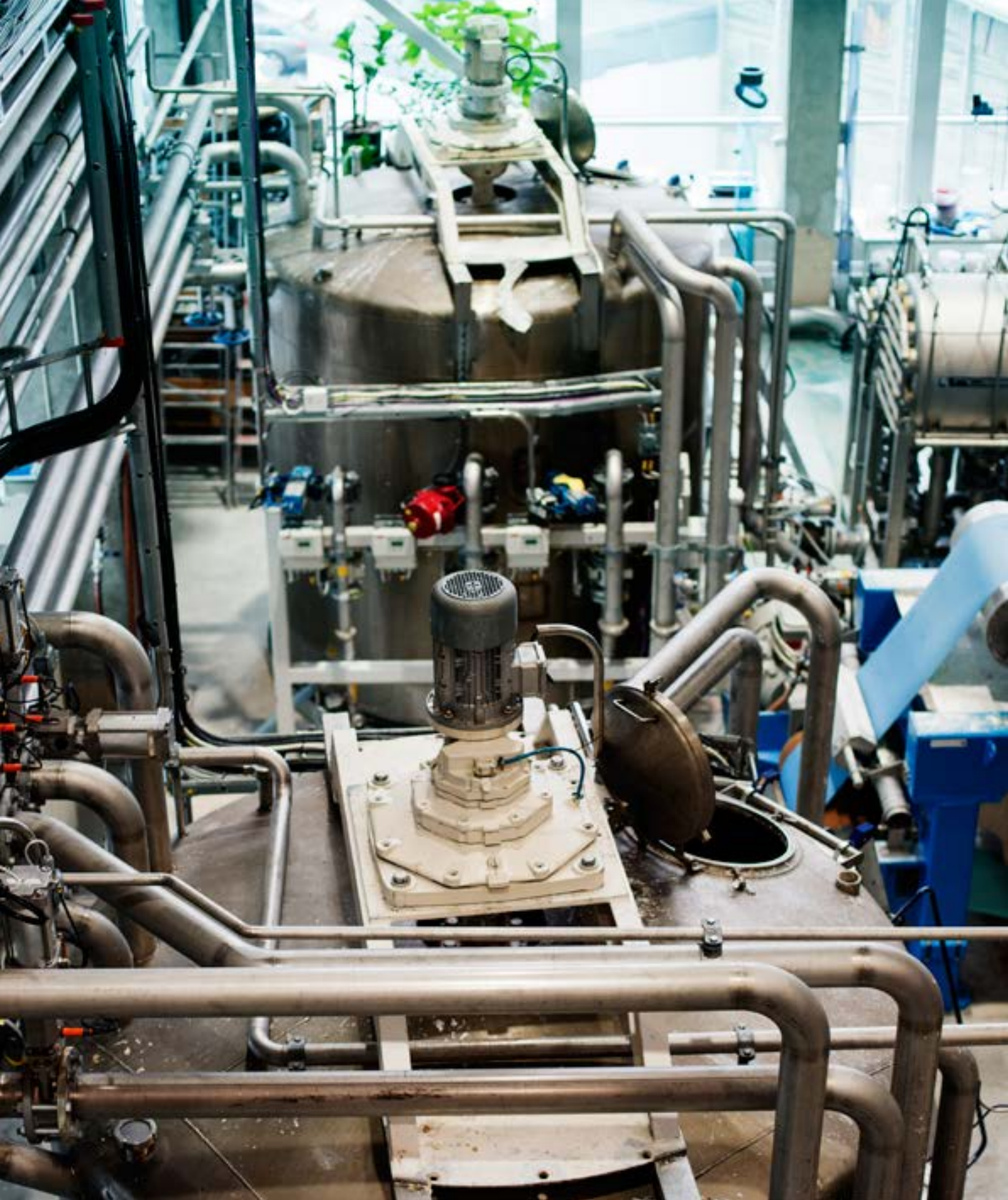
RISE-gruppen kan blicka tillbaka på några händelserika år och 2014 var inget undantag. Under våren inledde RISE en intensiv dialog med övriga delägare i RISE-gruppen. En viktig frågeställning var hur RISE-gruppen även fortsättningsvis ska vara en attraktiv samarbetspartner för det svenska näringslivet vars framtida behov ställer allt högre krav på djup kunskap inom valda områden men också på branschöverskridande kunskap. Dialogen resulterade i att huvuddelen av institutets delägare i RISE-gruppen under senare delen av året genomförde en nulägesanalys. Analysen identifierade sex förbättringsområden som baserade sig på målbild, identifierade gap och institutets roll. Arbetet fortsätter under 2015 och kommer att fokusera på att utveckla lösningar till de sex förbättringsområdena.

Även under 2014 ökade omsättningen för RISE-gruppen som helhet och det är en kvittens på att RISE är en konkurrenskraftig samarbetspartner för näringslivet och att dess tjänster efterfrågas. Det är uppenbart att RISE-gruppen bidrar med nytta för näringsliv och samhälle. Det är dock angeläget att gruppen fortsätter att utveckla effektutvärderingssystemet för att mäta och beskriva nyttan av industriforskningsinstitutets verksamhet. De ökade satsningar som sker på RISE-gruppen via forsknings- och innovationspropositionen 2012/13:30 är ett stort förtroende som behöver kvitteras genom ett konkurrenskraftigare svenskt näringsliv.

Den genomförda nulägesanalysen visar att RISE-gruppen tillsammans har stora potentiella synergier genom ökad intern samverkan och samarbete med universitet och högskolor. Det finns förutsättningar att vara i framkant och kunna tillgodose det svenska näringslivets nuvarande och kommande behov. Det gör forskningsinstitutet i RISE-gruppen till en attraktiv samarbetspartner för det svenska näringslivet och en stark och viktig aktör i det svenska innovationssystemet. Med sin internationella konkurrenskraft kan RISE-gruppen bidra till att flexibelt och innovativt utveckla näringslivets fortsatta konkurrenskraft.

Pia Sandvik

Ordförande i RISE Research Institutes of Sweden AB

Bolagsstyrningsrapport 2014

RISE Research Institutes of Sweden AB

Bolagsstyrning för RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE AB), utgår från statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande, svenska aktiebolagslagen och Svensk kod för bolagsstyrning (Koden). Riktlinjerna bygger på principen ”följa eller förklara”, vilket innebär att i de fall RISE AB inte följer riktlinjerna kommer detta att förklaras. Styrelsen ansvarar enligt den svenska aktiebolagslagen för bolagets organisation och förvaltning av bolagets angelägenheter. Bolagsstyrning omfattar en god öppenhet gentemot ägaren så att denne kan följa bolagets utveckling och utvecklingen i de bolag som staten via RISE AB äger eller har inflytande i.

Statens bolagsstyrning syftar till att de statligt ägda bolagen ska agera föredömligt inom området hållbart företagande. Hållbart företagande innefattar områdena miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, anti-korruption och affärsetik samt jämställdhet och mångfald.

Denna bolagsstyrningsrapport redogör för hur bolagsstyrning har bedrivits inom RISE AB under verksamhetsåret 2014.

Uppdraget

RISE AB är helägt av svenska staten och har uppdraget att verka för en sammanhållen svensk institutssektor och ett ökat branschövergripande samarbete mellan instituten under RISE AB. Bolaget ska också verka för att effektivisera RISE-institutens legala och organisatoriska struktur för att på bästa sätt stärka kunderbjudandet och även arbeta för att stärka RISE som varumärke så att det blir tydligare för kunden och samhället i övrigt att de ingående instituten är en del av RISE AB. Ytterligare en uppgift som RISE AB har är att vidareutveckla kriterierna för fördelning av strategiska kompetensmedel. I regeringens proposition Forskning och Innovation (prop. 2012/13:30) för perioden 2013-2016, antagen av riksdagen den 20 februari 2013, anges uppdraget till RISE.

Liksom i tidigare forsknings- och innovationsproposition från 2008 anges som det övergripande målet för RISE-instituten att de ska vara internationellt konkurrenskraftiga och verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse. Uppgiften för RISE AB är att företräda staten som ägare i RISE-instituten och skapa förutsättningar för att utveckla dessa i linje med det övergripande målet.

Någon vinstutdelning från bolaget till aktieägaren ska inte ske.

RISE AB tillhör den grupp av statliga företag som har ett av riksdagen särskilt beslutat samhällsuppdrag.

I regeringens riktlinjer till RISE AB enligt beslutsbrev 2013-12-12 anges de återrapporteringskrav som ställs på RISE AB gällande verksamhet som finansieras

Avsteg från koden

REGEL 2 OM TILLSÄTTNING AV STYRELSE OCH REVISORER

Kodens bestämmelser är främst avsedda för publika företag med spritt ägande. RISE AB gör avsteg eftersom nomineringsprocessen följer statens ägarpolicy. Se avsnitt *Styrelsenomineringsprocessen* nedan.

REGEL 4 OM STYRELSELEDAMÖTERS OBEROENDE

Enligt regel 4.5 ska majoriteten av ledamöterna vara oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. I bolag som är helägda av staten saknas skäl att redovisa oberoende. Se avsnitt *Styrelsenomineringsprocessen* nedan.

med strategiska kompetensmedel under 2014. En återrapportering ska göras till Regeringskansliet den 31 mars 2015.

Årsstämman

Årsstämman 2014 inklusive ett öppet stämboseminarium hölls den 24 april 2014 på World Trade Center i Stockholm.

I enlighet med statens ägarpolicy ska öppen årsstämma hållas senast fyra månader efter bokslutsdag. Enligt bolagsordningen ska kallelse ske per brev till aktieägaren och genom annonsering i Post- och Inrikes Tidningar samt på bolagets webbplats www.ri.se. Information om att kallelse skett ska annonseras i Dagens Industri.

Riksdagsledamot har rätt att närvara vid bolagsstämma och i anslutning till denna ställa frågor. Underrättelse om tid och plats för bolagsstämma ska sändas med brev till riksdagens centralkansli i anslutning till utfärdandet av kallelsen till stämman. Även allmänheten ska bjudas in att närvara vid såväl bolagsstämma som vid seminarium som anordnas i anslutning till årsstämman.

Årsstämman 2015 inklusive öppet stämboseminarium äger rum den 23 april 2015 på Stockholm Waterfront Congress Centre i Stockholm.

STYRELSENOMINERINGSPROCESSEN

Styrelsenomineringsprocessen koordineras av Finansdepartementet (från och med 2015 Näringsdepartementet) och ersätter sedvanlig valberedning (avvikelse i förhållande till Koden, se sid 1). Nomineringsprocessen i sin helhet beskrivs i statens ägarpolicy. Även val av revisorer följer principerna i ägarpolicy.

Regeringens mål är att styrelserna ska ha hög kompetens som är väl anpassad till respektive bolags verksamhet, situation och framtida utmaningar. Urvalet av ledamöter görs utifrån en bred rekryteringsbas i syfte att ta till vara kompetensen hos såväl kvinnor och män, som hos personer med olika bakgrund och erfarenheter. Ledamöterna förväntas ha stark integritet, förmåga att se till bolagets bästa och motsvara de krav på gott omdöme som förväntas av företrädare för staten. Sammansättningen av styrelsen ska vara sådan att balans uppnås avseende bakgrund, kompetensområde, erfarenhet och kön.

Enligt bolagsordningen för RISE AB är det bolagsstämman som utser styrelse och styrelseordförande. Styrelsen ska ha lägst fem och högst nio stämموvalda ledamöter utan suppleanter. I bolagsordningen anges också att om ordföranden lämnar sitt uppdrag under mandattiden ska styrelsen inom sig välja ordförande för tiden intill utgången av den bolagsstämma då ny ordförande väljs av stämman.

Beslut om ändring av bolagsordningen ska fattas av bolagsstämman i enlighet med gällande lagstiftning. Inga övriga regler finns rörande bolagsordningen.

Samtliga ledamöter i styrelsen är oberoende i förhållande till bolaget. Styrelseledamöters oberoende i förhållande till staten som större ägare redovisas inte (avvikelse i förhållande till Koden, se sid 1).

Styrelsen

STYRELSENS LEDAMÖTER

Styrelsen utses av stämman för en mandatperiod av ett år. Under 2014 bestod styrelsen av sex stämmovalda ledamöter, tre kvinnor och tre män. Vid årsstämman 2014 omvaldes ordförande och alla dåvarande ledamöter samt nyvaldes Ulf Säter.

Från och med den 15 augusti ingår arbetstagarrepresentanter med två ordinarie och två suppleanter. VD ingår inte i styrelsen.

STYRELSENS ARBETSORDNING

Styrelsen ska förvalta bolagets angelägenheter i bolagets och aktieägares intresse. Styrelsens arbete styrs, utöver av lagar och rekommendationer, av styrelsens arbetsordning. En översyn av arbetsordningen görs årligen och fastställs genom styrelsebeslut.

Arbetsordningen reglerar ansvarsfördelningen mellan dels ägare och styrelse, dels styrelse och verkställande direktören, men också formerna för styrelsearbetet, antal möten, firmateckning, attestordning samt revisionsutskottets uppgifter.

Styrelsemöte ska hållas minst fyra gånger per kalenderår i enlighet med den plan som anges i arbetsordningen. Där framgår under vilken period möte ska hållas samt vilka frågor som ska behandlas vid respektive möte, exempelvis årsbokslut, delårsrapporter, strategifrågor, principer för allokering av strategiska kompetensmedel, verksamhetsplan, budget samt mål- och effektoppföljning.

Inför varje kalenderår ska styrelsen fastställa ett preliminärt program med sammanträdesdagar och mötesorter. Ett konstituerande möte hålls efter årsstämman där beslut fattas om firmateckning, styrelsens arbetsordning, instruktion för verkställande direktören, attestinstruktion och plan för ordinarie styrelsemöten under året. Varje år bör minst ett strategimöte hållas.

Styrelsen ska föreslå årsstämman riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för VD och ledande befattningshavare. Frågan bereds dessförinnan av revisionsutskottet.

STYRELSENS LEDAMÖTER:

Pia Sandvik (f. 1964), styrelsens ordförande, ordförande i revisionsutskottet och projektutskottet, ledamot sedan 2009. VD, Länsförsäkringar Jämtland. Tidigare rektor vid Luleå tekniska universitet. Civilingenjör (maskinteknik, Linköpings universitet), teknologie doktor och docent i kvalitetsteknik. Styrelseledamot i Länsförsäkringar AB, Stiftelsen för Strategisk Forskning och Akademiska Hus samt ledamot i IVA:s näringslivsråd.

Thomas Johannesson (f. 1943), styrelsens vice ordförande och ledamot i revisionsutskottet, ledamot sedan 2007. Innehar flera uppdrag i organisationer med teknisk FoU anknytning, tidigare VD för forskningsinstitutet Innventia AB, f.d. rektor för LTH, Lunds Tekniska Högskola. Civilingenjör (teknisk fysik, Chalmers), teknologie doktor, professor i konstruktionsmaterial, Lunds universitet. Styrelseordförande i Lunds Nation Arkivet AB.

Anna Hultin Stigenberg (f. 1963), styrelseledamot sedan 2007 och ledamot i revisionsutskottet. Principal R&D Expert, External Research, AB Sandvik Coromant. Civilingenjör i metallurgi och materialvetenskap, teknologie doktor i materialvetenskap. Styrelseledamot i Arcam AB, styrelseordförande i VINN Excellence Centre HERO-M och ordförande i Programkommittén för materialforskning inom Stiftelsen Strategisk Forskning.

Mats Lidbeck (f. 1961), arbetstagarrepresentant, ledamot (ordinarie) sedan augusti 2014. Revisor av ledningssystem för miljö och kvalitet samt verifiering av utsläppsrapporter för koldioxid, SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB. Teknologie kandidat-examen i elektroteknik med inriktning mät och kvalitetsteknik, skogsmästarexamen. Arbetstagarrepresentant (suppleant) i styrelsen för SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB, ledamot i Nejlikan 1 Parkerings AB, vice ordförande i Unionenklubben på SP och ledamot i regionstyrelsen SjuHall Unionen.

Fredrik Lindberg (f. 1974), arbetstagarrepresentant, ledamot (ordinarie) sedan december 2014. Senior forskare metallografi på Swerea KIMAB AB. Filosofie doktor i strukturmateriell, Stockholms universitet.

Anna Malmström (f. 1964) arbetstagarrepresentant, ledamot (suppleant) sedan augusti 2014. Utvecklingsingenjör Acreo Swedish ICT AB. Forskningsingenjör (deltid), Linköpings Universitet. Fil.kand. Analytisk Kemi, Linköpings Universitet. Arbetstagarrepresentant i styrelsen för Swedish ICT Research AB sedan 2012 och för Acreo Swedish ICT AB sedan 2011.

Richard Reinius (f. 1967), styrelseledamot sedan 2013 och ledamot i revisionsutskottet och projektutskottet. Civilekonom, HHS. Bolagsförvaltare, Finansdepartementet. Tidigare bolagsanalytiker, Näringsdepartementet och dessförinnan aktieanalytiker, CSFB, London. Styrelseledamot i AB Bostadsgaranti och Svevia.

Ulf Säter (f. 1959), styrelseledamot sedan april 2014 och ledamot i projektutskottet. Civilekonom, HHS. Tidigare Europachef i AstraZeneca och därefter Global Marknadsdirektör i AZ. Styrelseledamot i N-side, Leuven, Belgien (konsultbolag inom matematisk simulering för industriprocesser), och i Nobelux (kommersiellt och forskningssamarbete mellan Belgien, Luxemburg och Sverige).

Lars Wallbäcks (f. 1958), arbetstagarrepresentant, ledamot (suppleant) sedan augusti 2014. Forskare på Innventia AB. Filosofie doktor i Organisk Kemi (Umeå Universitet).

Marie Westrin (f. 1958), styrelseledamot sedan 2011 och ledamot i projektutskottet. VP, Ericsson AB. Civilingenjör i teknisk fysik och elektroteknik, inriktning datateknik (Linköpings universitet). Hedersdoktor Linköpings Universitet. Ordinarie ledamot i styrelsen för Linköpings tekniska högskola.

Isabell Kindgren, arbetstagarrepresentant från och med 15 augusti, avgick den 11 december 2014 och Fredrik Lindberg utsågs i december 2014 att efterträda Isabell som ordinarie arbetstagarrepresentant. Fredrik adjungerades till det sista mötet för året.

Akbar Seddigh avgick ur styrelsen 2014-02-24.

Bakre raden från vänster: Mats Lidbeck, Anna Malmström, Fredrik Lindberg, Olof Sandén, Thomas Johannesson, Lars Wallbäcks.
Främre raden från vänster: Pia Sandvik, Richard Reinius, Ulf Säter, Anna Hultin Stigenberg och Marie Westrin.

Styrelsen ska godkänna väsentliga uppdrag som verkställande direktören har utanför bolaget. Det är VDs ansvar att hålla styrelsen underrättad härom.

STYRELSENS ARBETE

Under 2014 har ett projekt genomförts på styrelsens uppdrag med avsikt att genomlysna verksamheten i RISE-gruppen. Arbetet har drivits i linje med en avsiktsförklaring från 25 juni 2014, som samtliga ägargrupperingar inom SP, Swedish ICT och Innventia undertecknat. Behovsanalysen som gjorts syftar till att ”visa på de effekter som kan uppnås med ett utökat samarbete mellan instituten där institutens bredd, djup och storlek tas tillvara på ett optimalt sätt...”

Styrelsens projektutskott, som inrättades vid konstituerande möte i samband med årsstämman 2014, har till uppgift att fungera som stöd- och beslutsinstans för det löpande arbetet inom projektet utifrån en av styrelsen godkänd övergripande plan.

Övriga frågor som stått i fokus under året som gått är

- Dialog med medägare/intressenter
- Bolagsstyrningsfrågor
- Kompetensbehov i RISE-gruppens styrelser
- Strategiska forskningsområden
- Effekter och effektutvärdering
- SK-medelsfördelning
- Nya och uppdaterade policys, bl.a. policy för bolagsstyrning, finans- och placeringspolicy samt statsstödspolicy för RISE-koncernen
- CSR-frågor

I RISE ABs bolagsstyrningsmodell (se nedan) är ett av de strategiska elementen att aktivt verka genom valberedningar och styrelsearbete. Genom tillsättningen av kompetenta ledamöter till dotter- och intressebolagens styrelser säkerställs att resurserna som investeras från statens sida genom strategiska kompetensmedel och medel för strukturutveckling ger avsedd avkastning och nytta.

Dialog förs kontinuerligt med övriga ägare i koncernen i gemensamma frågor, men även med institutens ordförande, övriga styrelseledamöter samt företrädare för enskilda företag. Syftet är att gemensamt verka för en sammanhållen svensk institutssektor, ett ökat branschövergripande samarbete mellan RISE-instituten, en effektivisering av institutens legala och organisatoriska struktur med RISE som ett starkt varumärke. Det övergripande målet för RISE-instituten är att de ska vara internationellt konkurrenskraftiga och verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse.

Styrelsen har även fokuserat på frågor som återslagrapportering till ägaren avseende verksamhet som finansieras med strategiska kompetensmedel, verksamhetsuppföljning, hållbart företagande/CSR, tvärfunktionella strukturprojekt som syftar till att öka samverkan inom gruppen samt andra för RISE AB väsentliga frågor. I mars 2013 fastställde styrelsen övergripande och strategiska CSR-mål för RISE 2013-2020.

Styrelsen har sammanträtt 17 gånger under året; sex av mötena har varit telefonmöten och tre per capsulam-möten. I enlighet med styrelsens arbetsordning får ledamöterna inför varje styrelsemöte ett skriftligt material rörande de ärenden som ska behandlas. I materialet ingår verkställande direktörens skriftliga rapport från verksamheten. Befattningshavare inom RISE AB deltar i styrelsemötena som föredragande för särskilda punkter och som sekreterare.

RISE ABs BOLAGSSTYRNINGSMODELL

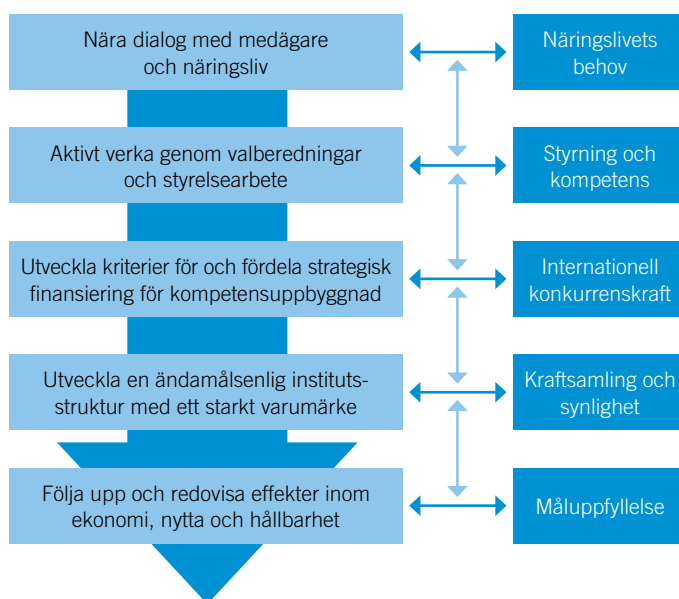
En uppdaterad bolagsstyrningspolicy fastställdes av styrelsen i juni 2014. Syftet med policyn är att ge en bas och ett ramverk för RISE ABs arbete med bolagsstyrning i till exempel valberedningar, styrelser, i dialogen med övriga ägare samt i frågor rörande statens investering i institutens strategiska kompetensmedel och medel för strukturutveckling. En översyn av policyn görs årligen.

Utgångspunkten för bolagsstyrningsarbetet är RISE ABs bolagsstyrningsmodell. Bolagsstyrningsmodellen består av i huvudsak följande strategiska grundelement:

De tre första bolagsstyrningselementen är i huvudsak genomförda och tillämpas fullt ut. Under 2014 genomfördes en förändring av fördelningsmodellen för strategiska kompetensmedel och gäller från och med 2015.

Arbetet med att utveckla en ändamålsenlig institutsstruktur med ett starkt varumärke har intensifierats under året genom det strategiprojekt som styrelsen beslutat genomföra.

Inom det femte området finns ett system för att redovisa effekter inom ekonomi och hållbarhet. Inom området effektstudier har en förstudie baserat på de förslag som lämnades av Tillväxtanalys under 2013 genomförts. Avsikten är att baserat på förstudien genomföra mer omfattande effektanalyser under 2015.

NÄRVARO OCH ERSÄTTNING TILL STYRELSE

Ersättning till styrelsen som fastställts av 2014 års årsstämma är 120 000 kr per år till ordföranden och 60 000 kr per år till ledamot. Till ordförande i revisionsutskottet utgår ett arvode om 30 000 kr per år och till ledamot 20 000 kr per år. Till ordförande i projektutskottet utgår ett arvode om 90 000 kr per år och till ledamot 60 000 kr per år. Arvode utgår inte till anställd i Regeringskansliet eller till arbetstagarrepresentanter. De totala ersättningarna till styrelsen framgår av bolagets årsredovisning.

Projektutskottet inrättades vid konstituerande möte i samband med årsstämman 2014-04-24. Närvaro vid styrelse- och utskottsmöten framgår av tabellen nedan.

Styrelsens arvoden och mötesnärvaro 2014

Styrelse

Namn	Funktion styrelsen	Närvaro	Arvode
Pia Sandvik	Ordförande	17/17	120 000
Thomas Johannesson	Vice ordförande	16/17	60 000
Richard Reinius ¹⁾	Ledamot	16/17	
Akbar Seddigh ²⁾	Ledamot	0/2	10 000
Anna Hultin Stigenberg	Ledamot	12/17	60 000
Ulf Säter ³⁾	Ledamot	11/13	40 000
Marie Westrin	Ledamot	16/17	60 000
Isabell Kindgren ^{1,4,7)}	Arbetstagarrepresentant	2/3	
Mats Lidbeck ^{1,4)}	Arbetstagarrepresentant	4/5	
Anna Malmström ^{1,4)}	Arbetstagarrepresentant, suppleant	5/5	
Lars Wallbäcks ^{1,4)}	Arbetstagarrepresentant, suppleant	4/5	
Summa			350 000

Utskott

Namn	Funktion Revisionsutskott	Närvaro	Arvode	Funktion Projektutskott	Närvaro	Arvode
Pia Sandvik	Ordförande	5/5	30 000	Ordförande	7/7	60 000
Thomas Johannesson	Ledamot	5/5	20 000			
Richard Reinius ¹⁾	Ledamot	5/5		Ledamot	7/7	
Anna Hultin Stigenberg ⁵⁾	Ledamot	2/3	13 333			
Ulf Säter				Ledamot	7/7	40 000
Marie Westrin ⁶⁾				Ledamot	6/6	40 000
Summa			63 333			140 000

- 1) arvode utgår inte till anställd i Regeringskansliet eller till arbetstagarrepresentanter
- 2) avgick 2014-02-24
- 3) ny styrelseledamot från och med 2014-04-24
- 4) ny styrelseledamot från och med 2014-08-15
- 5) ingår i Revisionsutskottet från och med 2014-05-09
- 6) ingår i Projektutskottet från och med 2014-05-09
- 7) avgick 2014-12-11

UTVÄRDERING AV STYRELSENS OCH VDs ARBETE

En regelbunden och systematisk utvärdering utgör grunden för bedömning av styrelsens och verkställande direktörens prestationer och en fortlöpande utveckling av deras arbete.

På ordförandens initiativ sker årligen en utvärdering av styrelsens och VDs arbete, om så bedöms lämpligt med stöd av extern specialisthjälp. Ordföranden ansvarar för återkoppling och diskussion i hela styrelsen. Utvärderingen fokuserar bland annat på om styrelsen arbetar med rätt frågor och på rätt sätt samt även på relationer, arbetsformer och kompetens. Utvärderingen syftar till att utveckla styrelsens arbetsformer och effektivitet. Det sammantagna resultatet av styrelseutvärderingen redovisas till Regeringskansliet. Resultatet av VD-utvärderingen redovisas för styrelsen, och styrelseordföranden ger återkoppling till VD.

Av utvärderingen för 2014 framgår att styrelsearbetet fungerar väl och att klimatet är positivt, dynamiskt och respektfullt. Det inkluderar även samspelet med VD, som röner stor uppskattning i styrelsen. Även om styrelsearbetet under 2014 i stor utsträckning fokuserat på genomlysningen av RISE-gruppens verksamhet, så upplever styrelsen att fördelningen mellan uppföljning/kontroll och strategiarbete är god. Styrelsen i stort är nöjd med beslutsprocesserna, information och beslutsunderlag inför styrelsemötena. Styrelsens ledamöter är intresserade, engagerade och disciplinerade i sitt uppdrag.

Baserat på utvärderingen kommer styrelsen att arbeta med följande områden det kommande året:

- Förstärka verksamheten för fortsatt anpassning till RISE nya uppdrag
- Fortsätta utveckla den finansiella rapporteringen inklusive rapporteringen från hela RISE-gruppen
- Fortsätta utveckla kunskapen om RISE-gruppens verksamhet
- Vidareförädla besluts- och uppföljningsprocesserna kring projekt som tilldelas strukturmedel

REVISIONSUTSKOTT

För att fördjupa och effektivisera arbetet gällande riskbedömningar, intern kontroll, extern redovisning och revision har styrelsen inrättat ett revisionsutskott. Utskottet bistår styrelsen i att säkerställa kvaliteten i den finansiella rapporteringen. Revisionsutskottet är ett beredande organ, vars förslag överlämnas till styrelsen. Revisionsutskottets uppgifter finns beskrivna i Arbetsordning för styrelsen.

Information från revisionsutskottets möten lämnas till styrelsen vid efterföljande styrelsesammanträde och protokoll från utskottsmötena delges samtliga styrelseledamöter. Revisionsutskottet har sammanträtt fem gånger under året. Utskottsledamöter har varit Pia Sandvik, ordförande, Richard Reinius, Thomas Johannesson och Anna Hultin Stigenberg (från maj 2014). Bolagets CFO är sekreterare i utskottet.

ERSÄTTNINGSKOTT

Frågor om ersättning och andra anställningsvillkor avseende verkställande direktören bereds av revisionsutskottet, som fungerar som ersättningsutskott. Beslut i dessa frågor fattas av styrelsen.

RISE AB följer regeringens riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande.

Styrelsen har prövat frågan om inrättande av ett särskilt ersättningsutskott men ansett att den beredning och kompetensfördelning som tillämpas avseende ersättningar är ändamålsenlig och bra.

PROJEKTUTSKOTT

I enlighet med RISE uppdrag att verka för att effektivisera RISE-institutens legala och organisatoriska struktur för att stärka kunderbudandet och möta näringslivets nuvarande och framtida utmaningar och behov pågår ett arbete som inleddes hösten 2013. I april 2014 inrättades ett projektutskott som har till uppgift att fungera som stöd- och beslutsinstans för det löpande arbetet inom projektet utifrån en av styrelsen godkänd övergripande plan. Rapportering till styrelsen och ägaren sker löpande.

Projektutskottet har sammanträtt 7 gånger under året. Utskottsledamöter har varit Pia Sandvik, ordförande, Richard Reinius, Ulf Säther och Marie Westrin (från maj 2014).

Ledning

Olof Sandén (f. 1962) verkställande direktör sedan 22 maj 2014. Civilingenjörs-examen från Chalmers/ETH, Zürich. Tidigare Senior Vice President Bactiguard, Executive Vice President Elekta, handelssekreterare vid Exportrådet samt konsult vid Boston Consulting Group. Övriga styrelseuppdrag: Styrelseledamot i SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB, Swedish ICT Research AB, Innventia AB, Produal Oy, Helsingfors samt Micropos Medical AB. Adjungerad till styrelsen i Swerea AB. Övriga uppdrag: Advisory Board, Wistrands Advokater.

Olof Sandén efterträdde Cecilia Driving, som var verkställande direktör till och med 21 maj 2014.

Verkställande direktören ingår inte i styrelsen men deltar vid styrelsens sammanträden som föredragande.

Externa revisorer

Revisorerna har till uppgift att på aktieägarens vägnar granska RISE ABs bokföring, bokslut och koncernredovisning samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Huvudansvarig revisor lämnar också en revisionsberättelse till årsstämman. RISE AB ska enligt bolagsordningen ha en eller två auktoriserade revisorer med eller utan revisorssuppleanter eller ett registrerat revisionsbolag som revisor.

Vid årsstämman 2014 valdes till bolagets revisorer PwC för en period av ett år intill utgången av årsstämman 2015, med Olof Enerbäck som huvudansvarig revisor. Olof Enerbäck är civilekonom, auktoriserad revisor och partner i PwC.

RISE AB tillhör den grupp av statliga företag som har ett av riksdagen särskilt beslutat samhällsuppdrag. Den granskning som ska göras av rapporteringen utifrån om bolagen uppfyller sitt uppdrag i detta avseende fullgörs i RISE ABs fall av bolagets revisorer.

Intern kontroll och riskhantering avseende finansiell rapportering för räkenskapsåret 2014

Styrelsens ansvar för intern kontroll och styrning regleras i Aktiebolagslagen, Årsredovisningslagen och i Koden.

STYRELSENS RAPPORT OM INTERN KONTROLL

Styrelsens rapport om intern kontroll för 2014 begränsas till att i bolagsstyrningsrapporten beskriva hur den interna kontrollen är organiserad på moderbolagsnivå och, till mindre del, behandla intern kontroll i koncernen. Dotterbolagen har egna kontrollsystem för internkontroll.

Rutinerna för styrelsens interna kontroll utgörs av ledningssystemet med organisationen, beslutsvägar, befogenheter och ansvar, vilket redovisas i styrande dokument för bolaget. Att aktivt arbeta med bolagsstyrning är en del av styrelsens kontrollfunktion.

De viktigaste delarna av kontrollmiljön när det gäller den finansiella rapporteringen behandlas i styrande dokument och processer som rör redovisning och

finansiell rapportering. Dessa styrdokument uppdateras regelbundet för att innefatta bland annat: ändringar i lagstiftning och aktuella versioner av redovisningsstandarder, till exempel IFRS.

RISKBEDÖMNING

RISE-koncernen utsätts för risker från externt och internt håll. En förutsättning för att kunna bedöma dessa risker är att det finns uppsatta mål. Grunden för riskhanteringen är att identifiera och analysera risken för att de uppsatta målen inte uppnås. Riskhanteringen ingår som en integrerad del i planeringsprocessen. Övergripande riskbedömningar görs kontinuerligt för att, när så behövs, leda till åtgärder som ska hantera uppkomna risker.

KONTROLLAKTIVITETER

Kontrollaktiviteter utgörs av rutiner och procedurer som säkerställer att direktiv genomförs och uppsatta kontrollmål uppnås för att hantera väsentliga risker i moderbolaget. Kontrollaktiviteter i dotterbolagen sker främst genom ett aktivt deltagande i koncernbolagens styrelser. Moderbolagets verkställande direktör är ledamot i samtliga dotter- och intressebolags styrelser förutom i Swerea där VD är adjungerad till styrelsen.

Moderbolagets styrelse behandlar kontinuerligt bolagets ekonomiska situation och de finansiella rapporterna för bolaget och samråder med revisorerna i svårbedömda redovisningsfrågor.

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

För att uppnå en effektiv och korrekt informationsspridning både internt och externt krävs att alla delar RISE-gruppen kommunicerar och utbyter relevant information. Ändamålsenlig information och kommunikation är nödvändig för att de interna kontrollsystemen ska kunna fungera och medarbetarna ska kunna utföra sina arbetsuppgifter väl. RISE AB har enkla informella kommunikationsvägar med en liten personalstab. Styrelsen genom VD ansvarar för att den externa finansiella informationen är ändamålsenlig och korrekt återgiven.

RISE webbplats www.ri.se utgör en del av koncernens informationskälla där aktuell information redovisas. Mer information om RISE ABs bolagsstyrning finns att hämta på webbplatsen.

UPPFÖLJNING

Efterlevnad och effektivitet i de interna kontrollerna följs upp löpande av både styrelse och ledning. Uppföljning är en integrerad del av den löpande verksamheten och ingår i ledningens ordinarie aktiviteter. Brister i den interna kontrollen ska rapporteras till närmast överordnad och allvarliga brister till styrelsen. Företagets ekonomiska situation och strategi avseende den finansiella ställningen behandlas vid varje styrelsemöte. Revisionsutskottet fyller en viktig funktion i att säkerställa kontrollaktiviteter för väsentliga riskområden.

INTERNREVISION

Bolaget har utarbetade styr- och internkontrollsystem utan att ha någon särskild internrevisionsfunktion. Med hjälp av revisionsutskottet följer styrelsen upp bolagets bedömning av den interna kontrollen bland annat genom kontakter med bolagets revisorer. Styrelsen har bedömt att den uppföljning som redovisas ovan är tillräcklig för att säkerställa att den interna kontrollen är effektiv. Behovet av en internrevisionsfunktion prövas årligen av styrelsen.

Stockholm den 17 mars 2015

Pia Sandvik
Ordförande

Thomas Johannesson
Vice ordförande

Anna Hultin Stigenberg
Styrelseledamot

Mats Lidbeck
Arbetstagarrepresentant

Fredrik Lindberg
Arbetstagarrepresentant

Richard Reinius
Styrelseledamot

Ulf Säter
Styrelseledamot

Marie Westrin
Styrelseledamot

Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Till årsstämman i RISE Research Institutes of Sweden AB, org.nr 556179-8520

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för år 2014 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vi har läst bolagsstyrningsrapporten och baserat på denna läsning och vår kunskap om bolaget och koncernen anser vi att vi har tillräcklig grund för våra uttalanden. Detta innebär att vår lagstadgade genomgång av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har.

Vi anser att en bolagsstyrningsrapport har upprättats, och att dess lagstadgade information är förenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen.

Stockholm den 17 mars 2014
PricewaterhouseCoopers AB

Olof Enerbäck
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Hållbarhetsredovisning 2014

RISE RESEARCH INSTITUTES OF SWEDEN AB

KONTAKT Mai Terras, Kommunikationsansvarig | Tel 08-56 64 82 53 | mai.terras@ri.se

RISE Research Institutes of Sweden AB

Box 3072, 103 61 Stockholm | Tel 08-56 64 82 50 | info@ri.se | www.ri.se

Innehåll

Kort om rapporten för 2014	68
Fakta om Research Institutes of Sweden	71
En erkänd innovationsaktör	74
RISE ledning	76
Fokus på dialog och opinionsbildning	77
RISE syn på hållbarhet	80
Vår miljöpåverkan genom resor	84
Jämställdheten i fokus	85
Transparent fördelningssystem	87
RISE-gruppens hållbarhetsarbete	88
Styrelsens försäkran	91
Granskning och bestyrkande	92
GRI-index	93

Kort om rapporten

Ägarbolaget RISE Research Institutes of Sweden ska främja att forskningsinstitutet kan bidra till en långsiktig och konkurrenskraftig hållbar utveckling och förnyelse av näringsliv och samhälle. RISE är statligt ägt och vi möter vår ägares önskan om ett strukturerat hållbarhetsarbete som kan rapporteras och utvärderas.

Som ett led i den löpande diskussionen utifrån principerna om intressentnytta, väsentlighet och fullständighet, samt för att kunna prioritera, utarbetade RISE AB under hösten 2010 sina prioriterade hållbarhetsfrågor och påbörjade ett målarbete som bedrivits sedan dess. Fokus ligger dels på RISE ABs påverkan på hållbar utveckling och våra specifika hållbarhetsaspekter, se avsnittet RISE syn på hållbarhet, dels på att initiera ett effektivt hållbarhetsarbete i de ingående forskningsinstituten.

Hittills har inte ägarbolaget kunnat styra på gemensamma hållbarhetsmål för alla bolag, men med utgångspunkt i regeringkansliets skärpta krav på statliga bolags hållbarhetsarbete har RISE börjat en samordningsprocess som lovar gott. RISE ABs styrelse beslutade under 2013 om tre övergripande strategiska CSR-mål och påbörjade implementeringen i dotter- och intressebolagsstyrelserna. Under året har fokus legat på en omfattande genomlysning av RISE-gruppen som genomförts på uppdrag av ägaren. Under 2015 kommer arbetet med formulering av strategier och mål för hållbarhetsarbetet, samt rutiner för rapportering och uppföljning att fördjupas på RISE AB och rapporteras i hållbarhetsredovisningen med början 2016.

Ett gemensamt analys- och samordningsprojekt för hållbarhetsarbetet har blivit förlängt och fått fortsatt finansiering 2015. Resultaten kommer att utgöra ett värdefullt underlag till RISE ABs styrelses och lednings arbete med att utveckla hållbarhetsarbetet i RISE-gruppen genom ägarstyrning och samverkan mellan instituten.

CSR-uppgifter från dotter- och intressebolagen inkluderas i rapporten som tidigare i ett särskilt avsnitt – RISE-gruppens hållbarhetsarbete 2014 sid 88. Vi har valt att arbeta vidare med det frågebatteri som syftar till att kortfattat summera hållbarhetsarbetet med mål och aktiviteter. Vi aggregerar informationen under samma rubriker för att bättre lyfta fram väsentliga framsteg i gruppen och undvika att presentera överlappande information. Institutet ingår, förutom här, även i den finansiella redovisningen samt med ett urval av exempel på deras forskning, utveckling och innovationer i årsberättelsen. För fullständig redovisning hänvisar vi till dotter- och intressebolagens egna årsrapporter – se GRI-index för webblänkar, sid 93.

Rapporten (C+) omfattar perioden 1 januari–31 december 2014. Räkenskapsåret är lika med kalenderår och rapporteringscykeln är helår. Hållbarhetsredovisningen har varit föremål för extern granskning och revisors rapport återfinns på sid 92. Rapporten publiceras 31 mars 2015 på www.ri.se/publikationer där också tidigare rapporter finns utlagda.

För att kunna utvärdera verksamheterna, uppnå transparens och internationell jämförbarhet har ägaren, staten, beslutat att alla statligt ägda bolag ska rapportera sitt CSR-arbete enligt GRI, Global Reporting Initiatives riktlinjer. Detta är RISE ABs sjunde hållbarhetsredovisning. Vi rapporterar på C+-nivå vilket intygas av PwC på sid 92. **Vi kommer att tillämpa de nya riktlinjerna (G4) från och med rapporten som redovisar 2015 och publiceras i mars 2016.**

Rapporten publiceras som en del i den externa redovisningen och fokuserar på ägarbolagets verksamhet som ägare i industriforskningsinstitut, samt redovisar översiktligt dotter- och intressebolagen CSR-arbete. Viss information som är väsentlig även ur ett hållbarhetsredovisningsperspektiv återfinns i andra delar av samma trycksak eller som separata pdf-filer för nedladdning från www.ri.se/publikationer. Se fullständigt GRI-index på sid 93 för rapportdetaljer.

Report Application Level		C	C+	B	B+	A	A+
Standard Disclosures	G3 Profile Disclosures OUTPUT	Report on: 1.1 2.1-2.10 3.1-3.8, 3.10-3.12 4.1-4.4, 4.14-4.15	Report Externally Assured	Report on all criteria listed for Level C plus: 1.2 3.9, 3.13 4.5-4.13, 4.16-4.17	Report Externally Assured	Same as requirement for Level B	Report Externally Assured
	G3 Management Approach Disclosures OUTPUT	Not Required		Management Approach Disclosures for each Indicator Category		Management Approach Disclosures for each Indicator Category	
	G3 Performance Indicators & Sector Supplement Performance Indicators OUTPUT	Report on a minimum of 10 Performance Indicators, including at least one from each of: Economic, Social and Environmental.		Report on a minimum of 20 Performance Indicators, at least one from each of Economic, Environmental, Human rights, Labor, Society, Product Reponsibility.		Report on each core G3 and sector Supplement* Indicator with due regard to the Materiality Principle by either: a) reporting on the indicator or b) explaining the reason for its omission.	

*Sector supplement in final version

RISE Research Institutes of Sweden – svenska forskningsinstitut i global samverkan

Forskningsinstituten levererar behovsdriven forskning, utveckling och innovationer. De samverkar med universitet och högskolor genom kunskapsutbyte och kompetensuppbyggnad och utvecklar forskningsbaserad kunskap som omsätts i tjänster och produkter av näringsliv och samhällsaktörer. Det övergripande målet är att bidra till att stärka Sveriges näringslivs konkurrenskraft på en global kunskapsmarknad och driva omställningen till hållbar utveckling i samhället.

Marknaden för forskning, utveckling och innovation är global och snabbväxande. Företag och offentliga aktörer köper sina FoU-tjänster där de får mest nytta för satsade pengar. Köpare av institutens forskning, utveckling och innovationer är stora, medelstora och små företag inom ett brett spektrum av teknikintensiva branscher och teknologier. Forskningen utförs som delade projekt med akademi och industri, med stöd av företagsinkubatorer och science parks, olika forskningsfinansiärer och samhällsorgan.

RISE Research Institutes of Sweden är paraplyvarumärke för SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut, Swedish ICT, Swerea och Innventia med underliggande verksamheter inom 14 kunskapsområden:

Automation och industriella processer	Materialvetenskap
Bioraffinaderi, bioenergi och nya biomaterial	Produkt- och produktionsteknik
eHälsa	Provning och certifiering
Energi	Risk och säkerhet
ICT	Samhällsbyggnad
Life science	Transport
Massa, papper och förpackning	Utbildning

Ägarbolaget RISE Research Institutes of Sweden AB, i dagligt tal kallat RISE AB, är statens bolag för ägande i industriforskningsinstitut (ägarandel se bilden). Bolagets uppdrag är att samla, utveckla och förnya de tekniska forskningsinstituten till en konkurrenskraftig och effektiv svensk institutssektor i världsklass genom att driva strukturfrågor i samråd med ägaren, staten, och medägarna till instituten – industri- och branschföreträdare. Bolagets styrelsesäte är Stockholm.

Ägarbolagets verksamhet bedrivs i Sverige med syftet att verka för en nationellt samlad, svensk institutsgruppering som arbetar strategiskt utifrån vår industris nuvarande och framtida behov. Men syftet att samla instituten i en enad struktur är också att öka deras möjlighet att delta i sammanhang där andra, större länder har starka fästen, t.ex. inom EU:s ramprogram för forskning och utveckling.

Staten investerar genom RISE AB också i strategisk kompetensutveckling vid instituten, samt utvärderar resultat och effekter av satsningarna. Investeringen uppgick 2014 till 587 mkr (2013: 581 mkr). RISE AB erhöll 2014 totalt 616 mkr (2013: 599) varav 25 mkr (18) utgjorde driftmedel till ägarbolaget.

Mätetal 2014	RISE- gruppen totalt	RISE AB	SP	Swedish ICT	Swerea	Innventia
Nettoomsättning, mkr	2 952	41	1 488	449	677	298
Resultat efter skatt, mkr	51,2	0,3	31,8	16,0	2,9	0,1
Totala skulder, mkr	1 523	43	856	220	300	104
Totala tillgångar, mkr	3 197	507	1 536	288	642	224
Medeltal anställda inkl. VD	2 407	7	1 308	358	523	211

Denna tabell omfattar samtliga bolag i koncernen oberoende av RISE ABs ägarandel. Den ska inte jämföras med den årsredovisning som RISE AB avger för verksamhetsåret 2014. Som intressebolag till RISE AB ingår inte Swerea och Innventia i koncernredovisning och jämförbara mätetal.

En erkänd innovationsaktör

RISE-gruppen har tillerkänts en betydelsefull roll som pådrivare av hållbar utveckling i Sveriges näringsliv i den senaste forsknings- och innovationspropositionen för perioden 2013-2016:

”Det övergripande målet för RISE-instituten är att de ska vara internationellt konkurrenskraftiga och verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse. Uppgiften för RISE AB är att företräda staten som ägare i RISE-instituten och skapa förutsättningar för att utveckla dessa i linje med det övergripande målet”

[Ur forskningspropositionen 2012/13:30]

I alliansregeringens Nationella innovationsstrategi för perioden 2013-2020 anges som ett av flera delmål, att forskningsinstituten behövs som en viktig del av infrastrukturen för kunskapsutveckling i Sverige, för att möta behoven i företag och samhälle. Strategin utgår från perspektiv som även legat till grund för EU:s nuvarande ramprogram för forskning och innovation, Horizon 2020, som lanserades i början av 2014.

Strategin ska arbeta för ett Europa i en föränderlig värld genom att skapa ett inkluderande, innovativt och reflekterande Sverige. De gemensamma, globala utmaningar som nämns är:

- Hälsa, demografiska förändringar och välbefinnande.
- Utmaningar för europeisk bioekonomi – livsmedelstrygghet, hållbart jord- och skogsbruk, vattenforskning m m.
- Säker, ren och effektiv energiförsörjning.
- Smarta, gröna och integrerade transporter.
- Klimatåtgärder, resurseffektivitet och råvaror.
- Säkra samhällen – att skydda Europas frihet, säkerhet och medborgare.

Tillsammans med andra aktörer i innovationssystemet uppmanas RISE-gruppen i den nationella innovationsstrategin att inkludera perspektivet med de globala utmaningarna och i sin forsknings- och utvecklingsverksamhet sträva efter att bidra med innovativa lösningsförslag på problemställningarna.

Ägarbolaget bedömer att RISE-gruppen väsentligt kan bidra i flera av dessa komplexa processer och att det är en värdeskapande framgångsfaktor för vår verksamhet. Vi har som strävan att löpande kommunicera effekterna som åstadkoms i näringsliv och samhälle som ett resultat av den statliga investeringen i RISE-gruppen. Den årliga hållbarhetsrapporteringen ser vi som en väsentlig del av den kommunikationen.

RISE ledning

Ägarbolaget RISE AB hade 2014 åtta anställda som tillsammans och utifrån sina yrkeskompetenser utför det dagliga arbetet på ägarbolagets kansli. VD rapporterar till styrelsen som består av sex stämмоvalda ledamöter, varav en är anställd hos ägaren, staten och sedan 2014 är fyra arbetstagarrepresentanter (2 ordinarie, 2 suppleanter) invalda i styrelsen. VD-byte ägde rum 22 maj 2014 då Olof Sandén tillträdde.

Styrelsen tillsätts av ägaren, staten, med oberoende, professionella ledamöter och en oberoende ordförande utses. VD ingår inte i styrelsen. Tre styrelseledamöter tillsammans med ordförande utgör revisionsutskott som bereder särskilda frågor, samt bildar ersättningsutskott. Ett projektutskott med tre ledamöter och ordförande bildades under året för att leda ett omfattande analys- och strategiarbete i RISE. Styrelseledamöterna och ordförande erhåller ett fast årligt arvode för sitt styrelsearbete samt ersättning för utskottsarbete. Arvode utgår inte till anställd i Regeringskansliet eller till arbetstagarrepresentanter. VD erhåller fast månadslön. Bonusavtal förekommer inte.

Hållbarhetsfrågorna har fått ökat utrymme på styrelseagendan i takt med att CSR fått ökad betydelse i statens ägarstyrning av RISE. Under 2013 formulerade RISE ABs styrelse som ett svar på dåvarande regeringens krav att inkludera hållbar utveckling som en del av RISE ägarstyrning, tre övergripande strategiska mål för hållbarhetsarbetet och började planeringen av implementeringen i dotter- och intressebolagens styrelser. Sedan 2014 har vi en ny regering som vi bedömer kommer ha fortsatt starkt fokus på hållbart företagande och ett tydligt krav på statliga företag att leverera värde inom hållbar utveckling. RISE-gruppen avser att under 2015 fördjupa arbetet med att bryta ner de strategiska övergripande målen i hållbara affärs mål och utarbeta rutiner för rapportering och uppföljning i RISE-gruppen.

Vikten av institutens forskning och innovation som pådrivare för industrins omställning till hållbar utveckling diskuteras löpande i styrelse och bolag. Kommunikationsansvariga och affärsutvecklare i dotter- och intressebolagen för också en löpande dialog om hur CSR-aspekterna i vårt affärserbjudande kan förstärkas och kommuniceras tydligare och mer värdeskapande i framtiden.

VD i RISE AB är ledamot i dotter- och intressebolagens styrelser, utom i Swerea där VD är adjungerad till styrelsen. Styrelserna i dotter- och intressebolagen utses och utvärderas årligen enligt Svensk kod för bolagsstyrning, Kodén, genom valberedningar/nomineringskommittéer med industrirepresentanter från branscher och intressentföreningar som berörs av respektive instituts verksamhet. Hållbarhetsaspekter och synen på CSR ingår som en del i den processen. En oberoende ordförande utses. VD i bolagen ingår inte i styrelsen, men deltar i styrelsernas sammanträden som föredragande. Arbetstagarrepresentanter är invalda i styrelserna för dotter- och intressebolagen.

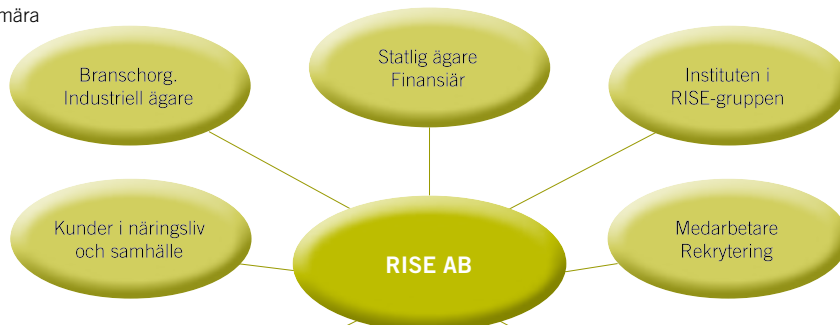
De fyra dotter- och intressebolagens verkställande direktörer träffar regelbundet RISE ABs ledning, enskilt och tillsammans, för informellt erfarenhetsutbyte och ömsesidig information. Samtliga ägare, majoritets- eller minoritetsägare, ges möjlighet att framföra åsikter i olika forum, bl.a. på årsstämman och ägarmöten.

RISE ABs personal har en löpande dialog med VD kring arbetet och arbetsförhållanden, inklusive årliga utvecklings- och lönesamtal. Inga formella representativa organ är bildade för de anställda i RISE AB.

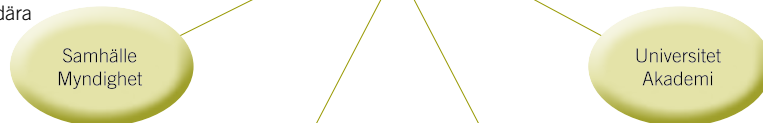
Fokus på dialog och opinionsbildning

Ägarbolagets intressentkarta

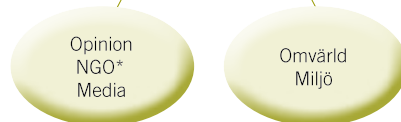
Primära

Sekundära

Övriga

Intressentkartläggningen ur ägarbolagets perspektiv har ursprungligen gjorts med bolagets ledning och även förankrats i den för RISE gemensamma CSR-arbetsgruppen. Kartan är uppdaterad av RISE ABs styrelse i samband med uppstart av styrelsens strategiska målarbete hösten 2012 och oförändrad sedan dess.

Staten är ägarbolagets ägare, finansär och uppdragsgivare och därmed vår viktigaste intressent som vi för ägardialogen med och återrappporterar vårt arbete till. Andra primära intressenter är institutens övriga delägare, dvs industrin genom intressentföreningar och näringslivsrepresentanter, liksom instituten själva med befintliga och framtida medarbetare och kunder i näringsliv och samhälle.

Sekundära, men viktiga intressenter är övriga aktörer i innovationssystemet som medfinansierar institutens verksamheter eller samverkar med dem, dvs myndigheter, forskningsstiftelser, samt universitet och högskolor som är institutens kunskapsleverantörer. Vidare en krets opinionsbildare och beslutsfattare i näringsliv, samhälle och media som vi för en aktiv dialog med.

Kännedomen om varumärket RISE och kunskapsuppbyggnaden kring tillämpad forskning hos media och berörd allmänhet utgör ett strategiskt mål för vår externa kommunikation t.ex. på www.ri.se. Vår omvärld, med fokus på miljöpåverkan, finns med i intressentkartan då många av kunderna verkar i branscher

med miljömässiga utmaningar. RISE-gruppens verksamhet syftar till att bidra till hållbar utveckling genom att hjälpa kunderna att hitta goda lösningar på dessa utmaningar.

Ägarbolagets uppdrag är att bygga en nationellt enad och stark svensk forskningsinstitutssektor med syfte att stärka dess roll både i och utanför Sverige. I intressentdialogen ingår därför också ett internationellt sammanhang, där vi upprätthåller många kontaktkanaler till intressenter och konkurrenser, finansiärer och politiskt sakkunniga genom t.ex. medlemskap i EARTO – European Association of Research and Technology Organisations, studieresor, besök och dialog.

Med den organisationsstruktur som RISE-gruppen har, med självstyrande dotter- och intressebolag, kan vi inte enkelt ordna gemensamma breda intressentdialoger eller beordra arbete med dessa frågor i intresse- och dotterbolagen, men vi kan genom ägarstyrning och dialog i de gemensamma nätverken främja att externa och interna intressentdialoger hålls i varje bolag, se avsnittet RISE-gruppens hållbarhetsarbete 2014 för vad som gjorts inom ramen för intressentdialoger under året.

FLER KÄNNER TILL RISE

Kännedomen om varumärket RISE och verksamheten ökar i och utanför Sverige. 2012 genomförde ägarbolaget sin tredje omvärldsundersökning i form av djup-

intervjuer med sina primära intressenter för att undersöka attityder och förväntningar på bolaget. En kortare uppföljning gjordes vid årsskiftet 2013/2014 med fokus på institutssektorns struktur och intressenters kännedom om verksamheterna. Resultaten är entydiga: Undersökningarna konstaterar att RISE är ett varumärke med stadigt ökande igenkänningsgrad, att institutssektorn enligt en majoritet av de tillfrågade fyller en viktig funktion som brygga mellan akademien och näringslivet och att rollen som innovationsaktör bör få förstärkta resurser och fortsatt mandat av den statliga ägaren.

Undersökningen pekar ut behovet av att fortsätta förändra synen på den svenska institutssektorn som fragmenterad och underkritisk, som fortfarande är relativt utbredd bland personer som själva kan påverka det politiska systemet och därmed våra villkor. Det pågående analysprojektet inom RISE med syfte att identifiera möjliga förbättringar inom en rad strategiska områden, öka samverkan mellan instituten och främja kundnytta, är ett viktigt steg i arbetet att synliggöra RISE-gruppens fulla potential.

FORSKNINGSKOMMUNIKATION I FOKUS

Vårt uppdrag från ägaren är att stärka och förnya den svenska institutssektorn och göra den känd och internationellt konkurrenskraftig med effektivitet och hållbarhet som ledord. Vi ser det som en självklar del av uppdraget att bevaka att institutsfrågorna finns med på den forskningspolitiska agendan och behåller sin plats där med god prioritering.

Ägarbolaget utnyttjar de tillfällen till information och dialog som ges i arbetet gentemot departementens företrädare, sakkunniga och enskilda riksdagspolitiker, samt våra många medaktörer i innovationssystemet. Vi arrangerar debatter under politikerveckan i Almedalen sedan flera år och slog 2014 åter rekord i antal almedalsbesökare som kom för att diskutera forskning, innovationer och behovet av en långsiktig satsning på behovsdriven forskning för att möta de globala utmaningarna.

Under valåret 2014 stod debatterna om den svenska utbildningens internationella ranking, industrins behov av innovationer och Sveriges konkurrensutsatta läge i kunskapssamhället kvar på den politiska agendan. Sveriges innovationskraft och hållbarhetsfrågorna är fortsatt i fokus för näringspolitiken och RISE avser att fortsätta delta i debatten, öka kommunikationen av goda exempel och visa på effekter och hållbar nytta av statens investering i RISE-gruppen. Under 2015 inleder regeringen arbetet med att ta fram en ny forskningsproposition och statsminister Löfven har knutit till sig ett nationellt innovationsråd som förväntas få stor påverkan på hur staten arbetar med forsknings- och innovationsfrågor. Båda är exempel på processer som RISE följer på nära håll och gör inspel till i den utsträckning det är möjligt.

RISE syn på hållbarhet

RISE AB ser arbetet med hållbar utveckling ur två perspektiv: dels bolagsperspektivet med ägarbolagets direkta hållbarhetspåverkan, där fokusfrågorna valts utifrån att vi är ett litet kansli (8 anställdas tjänsteresor) som bedriver bolagsstyrningsarbete (styrelsenominering och finansiering av viss verksamhet vid instituten), dels ur ett vidare perspektiv – vår indirekta hållbarhetspåverkan – som ägare till en bred struktur med självständiga bolag och mångfacetterad verksamhet (drygt 2 400 anställda i närmare 20 bolag med olika inriktningar och varumärken).

RISE-gruppens påverkan på kunder i näringsliv och samhälle är den absolut mest väsentliga i RISE samlade bidrag till hållbar utveckling. Vi delar visionen att med forskning, utveckling och innovationer bidra till en hållbar utveckling av näringsliv och samhälle. Det är samtidigt vårt övergripande hållbarhetsmål. Det är en målsättning för ägarbolaget att utveckla sitt och RISE-gruppens hållbarhetsarbete så att det strategiskt stöder synliggörandet av forskningens nytta i näringsliv och samhälle och hjälper oss kommunicera dess olika effekter till marknad, ägare/ beslutsfattare och allmänhet.

GEMENSAMT CSR-PROJEKT FORTSÄTTER 2015

Under 2013-2014 genomfördes ett RISE-gemensamt CSR-projekt med syfte att ta fram processer och verktyg för hur instituten ska kunna mäta projekt och affärer som bidrar till hållbar utveckling. Projektplanen var synnerligen ambitiös och kunde inte uppfyllas helt under rådande förutsättningar. Projektet fann t.ex. att uppstarten av gemensamma mätningar förutsätter en mer likartad infrastruktur på varje ingående institut än vad som finns idag.

Inom ramen för projektet skulle också underlag för hur vi bättre ska kunna synliggöra institutens hållbarhetsarbete för RISE kunder och andra intressenter tas fram. Detta visade sig vara ett omfattande arbete som kräver styrning på ledningsnivå och aktivt deltagande av både affärsutvecklare och kommunikatörer i de ingående instituten.

RISE avser att möta kraven som den statliga ägaren ställer på ett hållbart företagande och vi vill göra det på ett sätt som stärker våra affärer. CSR-projektet har goda förutsättningar att skapa och sammanställa värdefulla underlag för dels styrelse- och ledningsarbete med målstyrda CSR-strategier för RISE-gruppen, dels utveckla och samordna metoder för ingående institut att arbeta med praktiskt. Projektet beviljades medel för en fortsättning 2015. Resultatet kommer att ingå i nästa års rapport.

MÅLARBEDET MED RISKER OCH MÖJLIGHETER

RISE AB

Ägarbolaget har sedan 2010 bedrivit målarbete med fokus på våra tjänsteresor, vårt arbete som ägare och finansiär. Dessa redovisas i indikatorerna från sid 84. Ägarbolagets VD har det organisatoriska ansvaret för målarbetet i RISE AB.

I RISE-gruppen finns också en risk att hållbarhetsarbetet nedprioriteras av resurs-, konjunktur- eller kundrelaterade skäl. Samtidigt är CSR-aspekten en väsentlig ingrediens i varumärket och erbjudandet till kund. RISE-gruppen har gemensamt identifierat en stark hållbarhetsprofil som avgörande för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal nu och i framtiden. Den insikten stöds av att hållbarhetsfrågorna växer i betydelse i hela samhället. RISE styrelse tog hänsyn till den även i de övergripande målsättningarna för RISE.

ÖVERGRIPANDE CSR-MÅL

2013 antog RISE ABs styrelse övergripande strategiska CSR-mål för RISE-gruppen och angav inriktningen för hur styrning och uppföljning av hållbarhetsarbetet i dotter- och intressebolagen kan implementeras på ett värdeskapande sätt. Under 2015 kommer ägarstyrningen av hållbarhetsfrågorna att fördjupas i RISE-gruppen med avsikt att fullfölja styrelsens strategiska mål för RISE ABs CSR-arbete och hitta praktiska rutiner för förbättringsprocesser, transparent rapportering, uppföljning och kontroll.

RISE AB ska som en del i sin ägarstyrning i bolagsstyrelserna verka för att:

- RISE-gruppens forskning och innovation är värdeskapande och erbjuder det som näringsliv och samhälle behöver och efterfrågar.
- RISE-gruppen strävar efter att bidra till hållbar tillväxt, att använda sina resurser ansvarsfullt och bidra till lösningar på de stora globala utmaningarna.
- RISE-gruppen är en attraktiv arbetsgivare som både förmår rekrytera och behålla medarbetare och samtidigt aktivt bidrar till näringslivets kunskaps- och kompetensförsörjning.

Vi kan konstatera att hållbar utveckling är en del av RISE-gruppens affär och att RISE vill vara en del av ett hållbart näringsliv och samhälle, även som arbetsgivare. RISE ABs målsättningar på kort och lång sikt ska bidra till att utveckla ett hållbarhetsarbete som skapar värde åt institutens verksamheter, våra kunders verksamheter och samhället i stort. Vi hoppas kunna redovisa den utvecklingen, med ökande grad av samordning, även i kommande rapporter.

MÅLARBETE 2014

■ Uppnått under året ■ Nästan klart ■ Påbörjad <50 % ■ Inte påbörjad

Kort sikt 2013-2014		Resultat 2014
RISE AB bedriver ett aktivt målarbete med sina prioriterade hållbarhetsfrågor och följer utvecklingen i koncernbolagen	Styrelsen formulerar övergripande strategiska mål för RISE och anger inriktningen för ägarstyrningen i dotter- och intressebolagen i CSR-frågor. RISE AB implementerar och tar fram rutiner för rapportering och samordning av CSR-arbetet tillsammans med bolagen.	■ ■
RISE AB har etablerat en strategisk dialog kring CSR med näringslivet/våra medägare	Den pågående strategiska dialogen med forskningsköparen visar ett behov av CSR-kompetens i RISE-gruppen. Arbetet med att implementera hållbarhet mer konkret i affärserbudandet pågår i RISE-gruppen.	■
Medellång sikt -2016 (Perioden för pågående forskningsproposition är 2013-2016)		
CSR är en självklar del av RISE-gruppens gemensamma kunderbjudande	Process för att skapa samsyn och formulera gemensamt kunderbjudande med fokus på hållbar utveckling RISE-gemensamt projekt för att kartlägga och katalysera gemensam CSR-syn. Projektet har förlängts 2014/2015.	■ ■
CSR är en oumbärlig del av RISE-gruppens konkurrenskraft och rekryteringsförmåga	RISE utvecklar effektmätningens verktyg och identifierar nyckeltal för vår sektor och kommunicerar den samlade kompetensen internt och externt	■
Samtliga dotter- och intressebolag rapporterar årligen sitt hållbarhetsarbete enligt GRI som en del av årsrapporteringen	2014 är tredje året som dotter- och intressebolagen rapporterar in sitt hållbarhetsarbete enligt ett enkelt frågebatteri. SP och Swedish ICT gör egna GRI-rapporter. Swerea och Innventia rapporterar i annat format. Målet har ändrats till att omfatta alla bolag i RISE-gruppen.	■
Lång sikt 2016-2020 (Kommande propositionsperiod)		
RISE-gruppen är en ledande FoU- och innovationsaktör i CSR-frågor för näringslivet i Sverige		■
RISE-gruppen har inlemmat tydliga CSR-kriterier i sitt internationaliseringsarbete		■
En majoritet av RISE- gemensamma projekt ska vara CSR-kontrollerade	Gemensamt projekt pågår sedan 2014 för att utreda förutsättningarna för bl.a. en CSR-checklista	■
Samtliga i RISE-gruppen ingående bolag rapporterar sitt CSR-arbete i samordnad form	Ägarstyrningen fokuserar på att hållbarhetsarbetet ska starta i analys och prioritering av viktiga frågor i dotter- och intressebolagen – samlad rapportering utöver det som sker inom ramen för denna rapport är en lägre prioriterad fråga.	■

MILJÖPÅVERKAN GENOM RESOR

Forskningsinstituterna ligger spridda över Sverige och RISE ABs arbete med dotter- och intressebolagen för med sig en del resande till styrelsemöten och konferenser. Antalet utlandsresor för att besöka och studera organisationer som motsvarar vår egen och strävan att fördjupa vårt internationella samarbete har ökat de senaste åren som en direkt följd av RISE ABs uppdrag att företräda de svenska forskningsinstituterna i och utanför landet. Vår verksamhet som tjänsteföretag utförs på kontor i centrala Stockholm, men innebär resor i landet. Vi har tidigare tillsammans med dotter- och intressebolagen identifierat utsläpp från tjänsteresor som ett gemensamt prioriterat område att mäta. Det har ägarbolaget tagit fasta på när vi under 2011 började mäta våra tjänsteresor, tog fram en resepolicy samt påbörjade målarbetet kring hur vi kan minska resandet genom fler resfria möten. Under 2014 har detta arbete fortsatt.

Vi har som ambition att ersätta en större del av flygresandet med tåg. Under 2014 företogs 286 (2013: 164) enkelresor i tjänsten inom RISE AB, 86 (82) procent av dessa var flygresor, 14 (18) procent tågresor. Det totala antalet resor ökade kraftigt under 2014. En extern projektledare som är stationerad i Borås har rest inom ramen för ett omfattande strategiprojekt, nyanställd VD och personal har besökt bolagen och företagit studieresor till internationella forskningsmiljöer. Vi strävar fortsatt efter att förbättra balansen mellan flyg och tåg, givet de förutsättningar vi har vid bokning av möten, avståndshänsyn och tillförlitlighet i tågtrafiken etc.

Det är också en ambition att underlätta resfria möten genom tekniska lösningar. Ägarbolaget har inget videokonferenssystem hos nuvarande hyresvärd, men de flesta möten äger rum i egna möteslokaler och ofta som telefon-/digitala möten. Dotter- och intressebolagen har samtliga videokonferenslösningar som underlättar internmöten med deras ingående institut och inom RISE-gruppen.

Ägarbolaget tillämpar en rese- och mötespolicy som är förankrad hos varje medarbetare som beställer resor och deltar i möten. Samtliga resebeställningar ska gå via resebyrån för att säkerställa såväl bästa pris som statistiskt korrekt underlag till bl.a. denna redovisning.

Bolaget har under året haft två tjänstebilar, varav en kördes av tidigare VD fram till VD-byte i maj. Se index för detaljer.

Enkelresor	2014	2013
Med flyg	247	135
Varav styrelsens resor	57	67
Varav personalens resor	190	68
Med tåg	39	29
Varav styrelsens resor	18	14
Varav personalens resor	21	15

Andra relevanta indirekta utsläpp av växthusgaser	2014 Kilo CO ₂ (procentuell andel)	2013 Kilo CO ₂ (procentuell andel)
Flygresor	20 650	14 694
Varav styrelsens resor	4 443 (21,5 %)	6721 (46 %)
Varav personalens resor	16 207 (78,5 %)	7972 (54 %)

Direkt energianvändning per primär energikälla	2014		2013	
Förbrukning tjänstebilar	Liter	Gigajoule	Liter	Gigajoule*
Diesel	832	30	1400	51
Bensin	1852	61	655	22

*För omräkningsformler hänvisas till GRI-index.

Totala direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser	2014	2013
Koldioxidutsläpp tjänstebilar	Kilo*	Kilo*
Diesel	2113	3556
Bensin	4370	1546

*För omräkningsformler hänvisas till GRI-index.

Jämställdheten i fokus

RISE AB medverkar i valberedningen för val av styrelseordförande och ledamöter i sina dotter- och intressebolag. I arbetet läggs stor vikt vid att svara upp mot ägarens tydliga ambitioner i jämställdhets- och mångfaldsfrågor. Det är en strävan i vårt nomineringsarbete i dotter- och intressebolagen att uppnå en balans på minst 60/40. Vi noterar en återgång till mindre andel kvinnor i styrelserna 2014, från 41 till 29 procent sedan RISE nye VD ersatt den tidigare kvinnliga och en kvinnlig ledamot lämnade en styrelse. Styrelserna är relativt små och enstaka personers rörlighet får stor påverkan. VD-posterna i de fyra dotter- och intressebolagen har 50/50-procentig könsfördelning. Av RISE-gruppens 2407 anställda är 35 procent (2013: 35 %) kvinnor, vilket är en utmaning att arbeta vidare med, för att uppnå en rättvisare fördelning mellan män och kvinnor.

Forskarvärlden är internationell och högrörlig. Institutet verkar i en global kunskapstradition med frekventa internationella kontakter som en naturlig del i verksamheten. Samarbeten med forskare från olika länder och kulturer gör mångfaldsaspekter till en naturlig del av det dagliga arbetet. Tidigare intressentdialoger har också visat att mångfaldsfrågor prioriterades lägst av möjliga hållbarhetsutmaningar av såväl anställda som chefer i institutet. Självklart måste ändå inställningen i dessa frågor följas upp över tid, då den kan ändras och RISE AB uppmuntrar aktivt arbete med interna processer som säkerställer god etik och åtgärder mot ev. diskriminering etc. Ägarbolaget inkluderar även dessa aspekter i sitt policyarbete.

Personalsammansättning	2014	Procentuell andel	2013	Procentuell andel
Antal anställda i RISE AB, inkl VD	8		7	
Varav heltidsarbetande	5	62 %	5	71 %
Varav kvinnor	3	38 %	3	43 %
Varav män	5	62 %	4	57 %
Ålder 35-50	3	38 %	3	43 %
Ålder 51-65	5	62 %	4	57 %
Personalomsättning	Två visstidsanställda började 2014		En visstidsanställd från september 2013	
Tillsvidareanställda	5 (62 %) 3 (38 %) visstidsanställda		6 (86 %) 1 (14 %) visstidsanställd	
Andel som omfattas av kollektivavtal, ej VD.	7 (88 %)		6 (71 %)	

Styrelsesammansättning	2014	Procentuell andel	2013	Procentuell andel
Antal ledamöter i RISE ABs styrelse	10		6	
Varav kvinnor	5	50 %	3	50 %
Varav män	5	50 %	3	50 %
Ålder 35-50	2	20 %	3	50 %
Ålder 51-65	7	70 %	1	17 %
Ålder 66 -	1	10 %	2	33 %

Dotter- och intressebolagens VDar och styrelser	2014	Procentuell andel	2013	Procentuell andel
VD och koncernchefer	4		4	
Varav kvinnor	2	50 %	2	50 %
Varav män	2	50 %	2	50 %
Styrelseledamöter	28		29	
Varav kvinnor	8	29 %	12	41 %
Varav män	20	71 %	17	59 %

Kompetensutveckling och nätverkande

RISE verkar i en global och kunskapsintensiv bransch där utbildning och kompetensutveckling är viktiga framgångskriterier. Ägarbolaget strävar efter att hålla sin personal uppdaterad på relevanta områden genom utbildningsinsatser efter behov och önskemål. En anställd deltog under året i ett ledarskapsprogram omfattande 24 heldagar. Två anställda deltog i chefsnätverk genom Executives Global Network. Inga andra utbildningstimmar har köpts in under året (2013: 32). Varje anställd har inom ramen för sina arbetsuppgifter möjlighet att delta i det breda utbudet av dialogmöten, informationsseminarier och frukostmöten som arrangeras av intressenterna.

Samtliga anställda har under året haft utvecklings- och lönesamtal med VD. För styrelsens formella utvärdering av VD hänvisar vi till bolagsstyrningsrapporten. (BR sid 61)

Transparent fördelningssystem

Nivån på statens investering i strategiska kompetensmedel till institutssektorn har höjts väsentligt de senaste åren för att motverka den internationellt sett låga, offentliga finansieringsnivå som hämmade de svenska forskningsinstitutens utvecklingsmöjligheter under lång tid. Nivåhöjningen är ett viktigt steg mot en förstärkt, samlad institutssektor och starkare institut som enskilda aktörer i det svenska innovationssystemet. Vi konstaterar att efterfrågan på institutens tjänster ökar. RISE AB har till uppgift att utveckla ett effektorienterat fördelningssystem för institutssektorn med finansiering av den strategiska kompetensutvecklingen på instituten kopplat till verktyg för att mäta och utvärdera nyttan av gjorda investeringar.

2014 uppgick statens investering i strategisk kompetensutveckling och struktursatsningar i RISE-gruppen till 587 mkr (2013: 581 mkr). RISE AB ansvarar för fördelning av dessa medel till instituten i RISE-gruppen. Den uppgiften förutsätter en tydlig och transparent fördelningsprocess som är långsiktig och utan risk för korruption i någon form. Ägarbolaget vidtar med CFO och styrelse sedvanliga riskförebyggande åtgärder i form av återkommande risköversyn samt följer finansieringspolicy och antagna strategier.

Besluten om fördelade belopp för strategisk kompetensutveckling baseras på förutbestämda regler som tagits fram i samråd med styrelse och bolag och kommunicerats till samtliga bolag. Beloppen fastställs av RISE ABs styrelse och meddelas skriftligt till instituten i beslutsbrev. Läs mer om vårt fördelningssystem i ÅB sid 10.

Satsningarna återrapporteras i projektredovisningar som i sin tur sammanställs av RISE AB och kommuniceras till vår ägare, via styrelse och ledning.

Bolaget har lagt till en statsstödspolicy till sin policysamling. Där finns sedan tidigare en finans- och placeringspolicy, inklusive etikparagraf, samt en finansieringspolicy som förklarar att vi i allt vårt handlande strävar efter att uppträda professionellt och korrekt samt agera rättvist och långsiktigt. Vi bedriver vår verksamhet enligt god affärssed.

Väsentliga hållbarhetsfrågor

Gemensam mission: Vi bidrar med innovativa, hållbara lösningar på komplexa globala utmaningar.

Hållbarhet är en central del av affären för hela RISE-gruppen. De prioriterade frågorna 2014 har varit:

- Att nå goda, hållbara resultat av forskningsverksamheten. Fokus ligger därför på att integrera hållbarhet i kunderbjudandet. Den absolut övervägande delen av projekten syftar till minskad resursförbrukning, rätt/bättre materialval, ökad användning av förnybara råvaror i samhället (omställning till bioekonomi), resthantering, alternativa bränslen, ny teknik, bidra till samhällsnytta.
- Att säkerställa en god, uthållig ekonomi och skydd av affärsvärdet av den egna forskningen genom aktivt IPR-arbete.
- Att vara en attraktiv, kompetensutvecklande arbetsplats som upprätthåller en god forskar- och affärsetik i alla delar av verksamheten.
- Att arbeta med interna gemensamt framtagna hållbarhetsmål kring prioriterade områden som energibesparing, resor, avfallshantering och materialbesparing i den egna verksamheten.

Intressenter

Gemensamt erbjudande: RISE-gruppen skapar näringslivs- och samhällsnytta för tillväxt och konkurrenskraft genom forskningsexcellens och innovation.

RISE-gruppens viktigaste intressent är forskningsköparen; kunden i näringsliv och samhälle. Övriga är viktiga samverkanspartner i akademi och industri, forskningsfinansiärer, ägare och medarbetare.

Kundnöjdhet mäts av samtliga bolag i olika utsträckning i uppföljning av projekt och i löpande dialogform, där också inriktningen på verksamheten påverkas av kundens behov. Större, djupgående kund- och kvalitetsundersökningar genomförs i de flesta bolag med några års intervaller.

Medarbetarnas kompetens är forskningsinstitutens främsta resurs och institutet är beroende av att attrahera och behålla kompetent personal. Bolagen erbjuder utbildning och kompetensutveckling, ledarutvecklingsprogram och långsiktiga planer för att engagera medarbetarna i verksamhetsutveckling och förbättringsarbete för att öka effektiviteten. Medarbetarenkäter genomförs årligen eller med några års intervaller i bolagen.

2014 har bolagen inom ramen för det gemensamma CSR-projektet, genomfört en särskild enkätundersökning rörande forskningsprojekts hållbarhet riktats till projektledare i bolagen.

Strategi och policy

Gemensamma värderingar: RISE är kompetenta, innovativa, trovärdiga och värdebyggande.

Hållbarhet inkluderas som värderingsbärande i vision och affärsstrategi i de fyra dotter- och intressebolagen.

Koncerngemensamma policyer och styrdokument har tagits fram och implementerats i de fyra bolagen. Regelbundna avstämningar och revisioner av policyerna görs. Policydokumenten är också föremål för kunskapsutbyte och information i CSR-arbetsgruppen, vars medlemmar ser ett stort värde i att lära av varandras exempel och processer.

Arbetet i CSR-arbetsgruppen, inom ramen för det gemensamma projektet, har lett till att hållbarhetsfrågan behandlats i strategiska diskussioner i bolagens ledningar och finns på agendan för 2015 för vidareutveckling.

Mål och uppföljning

Gemensam vision: RISE-gruppens forskning, utveckling och innovation utvecklar och förnyar näringslivet i Sverige och bidrar till ett hållbart samhälle.

Arbetet med hållbarhet ses som en väsentlig del av de övergripande affärsmålen i alla bolag. Interna mål finns på områden som avfall, resor, utbildning och arbets-skador. Hållbarhetsmålen sätts, mäts och utvärderas både centralt och lokalt. Mätningen ses som en viktig motor i förbättringsarbetet, men bedrivs med olika inriktning och intensitet på de ingående bolagen.

De bolag som rapporterar enligt GRI har kopplat indikatorer till enskilda hållbarhetsmål och systematiserat sitt hållbarhetsarbete på det viset. Nu väntar en övergång till GRI/G4 och en effektivare samordning med övriga bolag i RISE-gruppen är att vänta, liksom en orientering mot mer strategisk styrning och samordning i ägardialog med RISE AB.

Aktiviteter under året

Vi är vad vi gör: Forskningsinstitut i global samverkan med akademi, näringsliv och samhälle.

SP, Swedish ICT, Swerea och Innventia har tillsammans med sina underliggande bolag under 2014 genomfört en lång rad aktiviteter för att driva och utvärdera sitt CSR-arbete. Exempel på sådana aktiviteter är:

- Deltagande i RISE-gemensamt CSR-projekt med fokus på genomlysning och nulägesanalys; utvärdering av resultaten som landade i ansökan om förlängning för att fördjupa arbetet kring mål och strategier.
- Ny koncernstrategi för SP med fokus på hållbarhet: "SP-koncernens strategi för hållbar tillväxt 2015-2017"
- Löpande arbete med policyer och styrdokument, införande av hållbarhetskoncept som ska genomsyra verksamhetsplanering och utvärdering på organisatorisk och individuell nivå.
- Framtagning av hållbarhetsstöd för initierade projekt för att kunna mäta och utvärdera hållbarhetspåverkan av de egna forskningsprojekten
- Utveckling av ett verktyg/hållbarhetsindex som kan användas av olika organisationer
- Utbildning och ledarutveckling kring miljöhänsyn, mätning av påverkan, varumärke, kärnvärden, affärs mål och strategier – kopplat till hållbarhetssynen.
- Förbättrade möteslokaler, bättre avfallssortering, miljöbilsanskaffning, övergång till grön el/solenergi, koncept för hållbara event
- Samlokalisering, synergieffekter i administration
- Ökning av digital kommunikation, gemensamma webbplatser

För mer detaljerade redogörelser hänvisar vi till respektive bolags webbplatser och tryckta årsberättelser. Se GRI-index för adresser.

Styrelsens försäkran

Vi försäkrar att, så vitt vi känner till, hållbarhetsredovisningen är upprättad enligt GRI Global Reporting Initiatives riktlinjer, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och att ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av bolaget som skapats av hållbarhetsredovisningen.

Stockholm, den 17 mars 2015

Pia Sandvik
Ordförande

Anna Hultin Stigenberg
Styrelseledamot

Fredrik Lindberg
Arbetstagarrepresentant

Ulf Sätther
Styrelseledamot

Olof Sandén
Verkställande direktör

Thomas Johannesson
Vice ordförande

Mats Lidbeck
Arbetstagarrepresentant

Richard Reinius
Styrelseledamot

Marie Westrin
Styrelseledamot

Revisors rapport över översiktlig granskning av RISE hållbarhetsredovisning

Till RISE Research Institutes of Sweden AB

INLEDNING

Vi har fått i uppdrag av företagsledningen i RISE Research Institutes of Sweden AB ("RISE") att översiktligt granska RISE hållbarhetsredovisning för år 2014.

STYRELSENS OCH FÖRETAGSLEDNINGENS ANSVAR FÖR HÅLLBARHETSREDOVISNINGEN

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier, vilka framgår på sidan 5 i hållbarhetsredovisningen, och utgörs av de delar av *Sustainability Reporting Guidelines* (utgivna av The Global Reporting Initiative, GRI) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga fel, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

REVISORNS ANSVAR

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning. Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med RevR 6 *Bestyrkande av hållbarhetsredovisning* utgiven av FAR. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt IAASBs standarder för revision och

kvalitetskontroll och god revisionsd i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upp-rättande av hållbarhetsredovisningen.

Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för vårt uttalande nedan.

Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för vårt uttalande nedan.

UTTALANDE

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

Stockholm den 31 mars 2015

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Olof Enerbäck
Auktoriserad revisor

Fredrik Ljungdahl
Specialistmedlem i FAR

GRI-INDEX	3.12	Sidan	Kommentar
STRATEGI och ANALYS			
1.1 Ledningens kommentar	ÅB 4		
1.2 RISE:s CSR-påverkan, risker och möjligheter	80		
ORGANISATION			Se även kortfakta i Årsberättelse, sid 8
2.1 Organisationens namn	71		
2.2 Vårt varumärke och verksamhet	71		
2.3 Organisationens struktur	72		www.ri.se www.sp.se www.swedishict.se www.swerea.se www.innventia.com
2.4 Bolagets huvudsäte	72		
2.5 Relevanta länder	74		
2.6 Ägarstruktur	71		
2.7 Marknader	71		SP utgör hälften av RISE-gruppens massa och bedriver större delen av sin verksamhet i Borås-Göteborg, övriga bolag är i huvudsak lokaliserade i och kring Stockholm. RISE-gruppen har kunder över hela landet från Lund till Luleå. RISE AB bedriver sin verksamhet från kontoret i Stockholm, varför redovisningen inte bryts ned på regioner.
2.8 RISE-gruppens storlek	73		På sid 9 anges medeltal anställda enligt ÅR, i LA-indikatorerna räknas antal anställda per 2014-12-31.
2.9 Förändringar i storlek, ägande, struktur under året	71		SP förvärvade 70 % av SP Fire Research AS och Swedish ICT avyttrade dotterdotterbolagen IRnova AB, Fibertronix AB och Imego Navigation. Läs mer i ÅR sid 104
2.10 Emottagna priser och utmärkelser			Inga priser har mottagits under 2014.
RAPPORTINFORMATION			
3.1 Rapporteringsperiod	68		2014-01-01-2014-12-31
3.2 Datum för senaste rapport			2014-03-31
3.3 Rapporteringscykel			Helår
3.4 Kontaktinformation			Se omslag
3.5 Definition av innehåll	80		Vi har tillämpat GRI:s vägledning för att definiera innehåll samt tillhörande principer om väsentlighet, kommunikation med intressenter, hållbarhets-sammanhang och fullständighet. Se avsnitt RISE syn på hållbarhet och Fokus på dialog och opinionsbildning.
3.6 Avgränsningar			Föreliggande rapport gör inte anspråk på att täcka in alla hållbarhetsaspekter av RISE-gruppens verksamhet och koncentreras till ägarbolagets arbete med de frågeställningar vi idag kan påverka, hur vi arbetar med att förankra CSR-frågorna i dotter- och intressebolag samt pågående processer för att fånga upp och presentera det hållbarhetsarbete som bedrivs i RISE-gruppen.
3.7 Särskilda begränsningar i omfattning	77		

3.8 Princip för redovisning av och urval av rapporteringsunderlag	76	
3.9 Tekniker för datamätning och framtagning av underlag		Ågarbolaget tar fram sina underlag via egna mötesanteckningar, resebyrå och sedvanlig personalstatistik. Datat sammanställs av RISE AB. Dotter- och intressebolagen har lämnat skriftliga redogörelser för årets CSR-arbete enligt ett förutbestämt frågebatteri.
3.10 Förklaring av effekten av förändringar av information som lämnats i tidigare redovisningar och skälen för sådana förändringar.		
3.11 Väsentliga förändringar som gjorts sedan föregående redovisningsperiod vad gäller avgränsning, omfattning eller mätmetoder som använts i redovisningen.		Se EN17.
3.12 GRI-index		Utgörs av detta index
3.13 Granskning och bestyrkande	92	
STYRNING, ÅTAGANDEN och INTRESSENT-RELATIONER		
4.1 Organisationens styrning	76	
4.2 Oberoende styrelseordförande	76	
4.3 Oberoende styrelse	76	
4.4 Metoder för hur anställda kan påverka ledning	76	
4.5 Kompensation till ledningen	76	
4.6 Processer för hantering av intressekonflikter	76	
4.8 Interna verksamhetsmål, uppförandekoder, CSR-policyer		Styrelsen har sedan 2013 övergripande strategiska hållbarhetsmål för RISE. Strategiframtagning och målstyrning påbörjas 2015. Följande policydokument ingår i RISE ABs policysamling: Bolagsstyrningspolicy, Finans- och placeringspolicy, Finansieringspolicy, Statsstödspolicy, Momspolicy, Upphandlingspolicy, IT- och säkerhetspolicy, Personal- och arbetsmiljöpolicy, Jämställdhets- och mångfaldspolicy, Miljö- och mötespolicy, Rese- och bilpolicy (inkl. Instruktion för tjänsteresor), Namn- och logotyppolicy, Press- och publiceringspolicy.
4.9 Ledningens hantering av CSR-resultat	80	
4.13 Medlemskap i organisation	ÅB 8	
INTRESSENTER		
4.14 Förteckning över intressenter	77	
4.15 Princip för urval av intressenter	77	
INDIKATORER		
EC1 Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde		RISE-gruppen Intäkter, mkr Rörelsekostnader Löner och ersättningar till anställda Betalningar till finansörer Betalningar till den offentliga sektorn Behållet ekonomiskt värde, mkr 2 973 - 923 -1 876 - -8 166

EC4 Väsentligt finansiellt stöd från offentlig sektor	ÅR 102	Avsnitt Medel för investering i strategisk kompetens-utveckling i förvaltningsberättelsen.
EN3 Direkt energianvändning per primär energikälla	85	Enhetsomvandling: RISE AB har två tjänstebilar, en dieseldriven, en bensindriven. Diesel liter/3,7854 = gallon x 0,138 = gigajoule Bensin liter/3,7854 = gallon x 0,125 = gigajoule
EN16 Totala direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser	85	Vi har använt omräkningsfaktorerna 2,54 för diesel och 2,36 för bensin.
EN17 Andra relevanta indirekta utsläpp av växthusgaser	85	Uppgifterna hämtas från vår resebyrå och SJ. Vi redovisar enkelresor.
LA1 Total personalstyrka	86	
LA2 Personalomsättning	86	
LA4 Andel personal som omfattas av kollektivavtal	86	
LA 10 Antal utbildningstimmar	87	
LA12 Andel anställda som får prestationsbedömning och karriärutveckling	87	
LA13 Sammansättning av styrelse och ledning avseende kön och ålder.	85	2014 valdes 4 arbetstagarrepresentanter in i RISE ABs styrelse: 2 ordinarie och 2 suppleanter, varav 2 kvinnor och 2 män. Kommentar 2: Mångfaldsindikator rörande minoritetsgruppstillhörighet är inte relevant för bolagets personalsammansättning i dag.
S02 Bolagets utvärdering av korruptionsrisk	87	Delvis rapporterad. Vi kopplar denna indikator till vår roll som finansiär. Policyer, strategier för medelsfördelning och risköversyn ingår i arbetet med att eliminera risken för korruption på ägarbolaget.
S05 Delaktighet i politiska beslutsprocesser	79	Läs mer om vårt inspel till Fol-propositionen 2012 och tidigare remisser på www.ri.se/publikationer samt på www.ri.se/om-rise

ORDFÖRKLARINGAR

ÅB	Årsberättelse – Verksamheten 2014 samt VD-ord och Hänt under året
BR	Bolagsstyrningsrapport – Styrelseinformation samt förord av ordförande
ÅR	Årsredovisning – Förvaltningsberättelse, finansiell information med noter
HR	Hållbarhetsredovisning – GRI-rapport 2014
CSR	Corporate Social Responsibility
GRI	Global Reporting Initiative
RISE AB	Förkortning för ägarbolaget
RISE Research Institutes of Sweden	Gemensamt paraplyvarumärke för forskningsinstitut och ägarbolag

Samtliga delar av årsberättelsen 2014 finns för nedladdning på www.ri.se från 31 mars 2015.

Årsredovisning 2014

RISE RESEARCH INSTITUTES OF SWEDEN AB

ORG NR 556179-8520

KONTAKT Cecilia Driving, CFO | Tel 08-56 64 82 51 | cecilia.driving@ri.se

RISE Research Institutes of Sweden AB

Box 3072, 103 61 Stockholm | Tel 08-56 64 82 50 | info@ri.se | www.ri.se

Innehåll

Förvaltningsberättelse	96
Koncernens rapport över totalresultat	107
Koncernens balansräkning	108
Koncernens rapport över förändringar i eget kapital	110
Koncernens rapport över kassaflöden	111
Moderbolagets resultaträkning	112
Moderbolagets balansräkning	114
Moderbolagets förändringar i eget kapital	116
Moderbolagets kassaflödesanalys	117
Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer	118

Förvaltningsberättelse 2014

Styrelsen och verkställande direktören för RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE AB) får härmed avge års- och koncernredovisning för verksamhetsåret 2014. Bolaget har säte i Stockholm och organisationsnummer 556179-8520.

Allmänt om verksamheten

RISE AB är helägt av svenska staten och har uppdraget att samla den svenska institutssektorn och stärka dess roll i innovationssystemet genom effektiv ägarstyrning och arbete med struktur-, effekt- och finansieringsfrågor. Forskningsinstituten under RISE AB ska vara internationellt konkurrenskraftiga och verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse. Syftet med RISE ABs verksamhet är inte att generera vinst åt aktieägaren.

RISE-koncernen består av RISE AB, SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB och Swedish ICT Research AB. I RISE-gruppen inkluderar vi även intressebolagen Swerea AB och Innventia AB. I RISE ABs fördelning av strategiska kompetensmedel behandlas alla ingående bolag i RISE-gruppen lika, oberoende av ägarandel. Beträffande ägarandel, se under *Bolag i koncernen*.

Forskningsinstituten i RISE-gruppen är vinstdrivande men inte vinstutdelande forsknings- och innovationsverksamheter, med intäkter som i huvudsak tas i konkurrens. Staten investerar genom RISE AB i kompetens- och strukturutveckling i RISE-gruppen genom strategiska kompetensmedel och medel för strukturutveckling. Institutet skapar nytta och konkurrenskraft i både små och stora företag och driver tillväxt och stödjer omställningen till hållbar utveckling i hela samhället.

Översikt över resultat och ställning

KONCERNEN

OMSÄTTNING OCH RESULTAT 2014

Koncernens omsättning och resultat under perioden januari–december visar en fortsatt ökning. Nettoomsättningen uppgick till 1 977 (1 807) MSEK. Resultat efter finansiella poster uppgick till 58 (41) MSEK, varav andelar från intressebolag -8 (9) MSEK.

LIKVIDITET OCH KASSAFLÖDE

Koncernens likviditet är god. Kassa och bank samt kortfristiga placeringar uppgick på balansdagen till 487 (423) MSEK. Det egna kapitalet uppgick till 927 (875) MSEK och koncernens kassaflöde uppgick till 65 (48) MSEK.

INVESTERINGAR

Investeringarna uppgick under räkenskapsåret till 248 (306) MSEK. Därav utgör rörelseförvärv 8 (27) MSEK, materiella anläggningstillgångar 223 (277) MSEK, finansiella anläggningstillgångar 11 (1) MSEK samt immateriella anläggningstillgångar 6 (5) MSEK.

Flerårsöversikt	2014	2013	2012	2011	2010
Nettoomsättning, MSEK	1 977	1 807	1 676	1 554	1 456
Resultat ef. fin. poster, MSEK	58	41	25	54	76
Årets resultat, MSEK	48	30	11	38	58
Eget kapital, MSEK	927	875	806	782	743
Balansomslutning, MSEK	2 046	1 807	1 431	1 370	1 287
Antal årsanställda	1 673	1 586	1 449	1 379	1 285
Soliditet, %	45	48	54	57	58
Avkastning på eget kapital, %	5,1	3,4	1,4	4,9	7,8
Kassalikviditet, %	124	105	154	164	229
Rörelsemarginal, %	2,6	1,8	0,9	2,7	5,3

DEFINITIONER

Soliditet

Avkastning på eget kapital

Kassalikviditet

Rörelsemarginal

justerat eget kapital i procent av balansomslutningen

nettoresultat i procent av justerat eget kapital

omsättningstillgångar exklusive lager och pågående arbeten

i procent av kortfristiga skulder

rörelseresultat efter avskrivningar i procent av omsättningen

TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Närståendetransaktioner, avseende köp och försäljning inom koncernen mellan moderbolaget och dotter/intressebolag, förekommer inte. Transaktioner med SK-medel påverkar inte RISE ABs resultaträkning och behandlas därför inte som närståendetransaktion. Närståendetransaktioner, avseende statens ägande av moderbolagets aktier där staten därigenom har ett bestämmande inflytande över koncernen, redovisas i not 10 vad gäller ersättning och övriga förmåner till samtliga personer i moderbolagets styrelse respektive dotterbolag och företagsledning.

MEDARBETARE

Antal årsanställda är 1 673 (1 586) varav 33 % (33 %) kvinnor.

UTDELNINGSPOLICY

Enligt bolagsordningen är syftet med verksamheten varken att bereda vinst åt aktieägaren eller att ge utdelning till aktieägaren.

MODERBOLAGET

OMSÄTTNING OCH RESULTAT 2014

Moderbolagets omsättning uppgick till 41 (19) MSEK och resultatet efter finansnetto uppgick till 2,0 (0,3) MSEK. Kassa, bank och kortfristiga placeringar uppgick på balansdagen till 48 (18) MSEK. Moderbolagets kassaflöde uppgick till 30 (9) MSEK.

Eget kapital uppgick på balansdagen till 463 (461) MSEK. Fritt eget kapital är förändrat med 2,0 (0,3) MSEK under perioden.

INVESTERINGAR

Investeringarna uppgick under räkenskapsåret till 60 (47) KSEK. Därav utgör materiella anläggningstillgångar 60 (47) KSEK samt finansiella anläggningstillgångar 0 (0) KSEK.

Övrigt om verksamheten

VÄSENTLIGA HÄNDELSE R UNDER ÅRET

I januari förvärvades ett brandtekniskt institut i Trondheim till 70 % av SINTEF i Norge som kvarstår med en ägarandel om 30 %. Verksamheten, med ca 35 anställda har en särskild inriktning på Offshore och bedrivs under namnet SP Fire Research Norway. Den är ett komplement till SP-koncernens samlade kompetens inom brand- och säkerhetsområdet, se not 40.

Acreo Swedish ICT AB sålde sin andel i intressebolaget IRnova i samband med att IRnova genomfört en nyemission på 10 MSEK från extern finansiär. Försäljningslikviden uppgick till 133 KSEK vilket medförde en reaförlust om 6 968 KSEK i Acreo Swedish ICT och en reavinst om 1 300 KSEK i koncernen.

Innehavet i Fibertronix såldes i september för 1 392 KSEK vilket medförde en reavinst om 1 314 KSEK i Acreo Swedish ICT och en reaförlust i koncernen om 949 KSEK. Tilläggsköpeskilling kan erhållas beroende på vissa kriterier för produktionen.

Acreo Swedish ICT sålde Imego Navigation för 1 077 KSEK vilket medförde en reavinst om 977 KSEK i Acreo Swedish ICT och en reavinst i koncernen på 987 KSEK.

RISE arrangerade en seminariedag under politikerveckan i Almedalen i juli 2014. Fyra seminarier arrangerades på teman där RISE-instituten kan vara med och bidra med lösningar på samhällsutmaningar under rubrikerna: Digitala hemtjänster – kan vi öka både livskvalitet och kostnadseffektivitet i äldreomsorgen?, Jakten mot nollpunkten – Hur minskar vi trafikdöden?, Kan miljönytta och affärsnytta gå hand i hand? Närödlade kläder – En svensk möjlighet?

Det regionala erbjudande som RISE SME-grupp (små och medelstora företag) har tagit fram har lett till ett ökat antal SME-kunder i de regioner där instituten är verksamma. RISE har också fått fortsatt stöd av Vinnova för att driva det stödkontor för SMEs deltagande i EUs forskningsprogram som inrättades 2011.

RISE-koncernens deltagande i EUs forskningsprogram FP 7 som avslutades under året blev framgångsrikt med en omsättning i projekten om 144 (117) MSEK. I arbetet med att vidareutveckla EIT, European Institute of Innovation and Technology, ingår RISE aktivt i svenska konsortier på hälsoområdet ”Active and Healthy ageing” och ett inom råvaror ”Raw materials”. RISE-institut deltar också i Public Private Partnerships (PPP) och Joint Technology Initiatives (JTI) inom relevanta områden.

RISE-instituten har tillsammans med Vinnova tagit fram en strategi för att öka tillgängligheten för de test- och demonstrationsanläggningar som finns på instituten. I ett utvecklingsprojekt ska ett erbjudande som särskilt vänder sig till små och medelstora företag och lärosäten tas fram. För att utveckla anläggningarna har 10 pilotprojekt genomförts. Projektet är det största RISE-gemensamma projektet som genomförts.

SPs dotterbolag AstaZero startade sin verksamhet under hösten. Investeringen i AstaZero avspeglas i redovisningen på tillgångssidan (not 17) och på skuldsidan i upptagna lån (not 41).

Strukturmedel om 27 MSEK för att göra nödvändiga omstruktureringsåtgärder har givits till Swedish ICT, vilket påverkat både omsättning och resultat positivt i koncernen.

Under 2014 har ett projekt genomförts på styrelsens uppdrag med avsikt att genomlysna verksamheten i RISE-gruppen. Arbetet har drivits i linje med en avsiktsförklaring från 25 juni 2014, som samtliga ägargrupperingar inom SP, Swedish ICT och Innventia undertecknat. Behovsanalysen som gjorts syftar till att ”visa på de effekter som kan uppnås med ett utökat samarbete mellan instituten där institutens bredd, djup och storlek tas tillvara på ett optimalt sätt...” Under våren fortsätter arbetet med fokus på mål och strategier.

OMVÄRLDSANALYS

Återhämtningen från den senaste globala finanskrisen fortsätter, om än svagt, och fortfarande upplevs stor osäkerhet kopplat till marknaderna i exempelvis Euroområdet och Nord- och Sydamerika. De globala kriserna i kombination med den geopolitiska krisen i omvärlden, bland annat Ukraina och Mellanöstern, ökar osäkerheten samt medför störningar för många svenska företag. Detta kommer med all sannolikhet att påverka RISE-gruppen och vi följer därför händelseutvecklingen noga för att bedöma det generella konjunkturläget och på vilket sätt det påverkar vår verksamhet.

Vår bedömning är att beredskapen i instituten för förändringar i omvärlden är relativt god till följd av en bred kundbas och hög flexibilitet inför eventuella konjunkturförändringar.

EU:s ramprogram för forskning och innovation har stor betydelse för Sveriges medverkan i det europeiska forskningsområdet. Horizon 2020, som startade 2014 och kommer att pågå fram till 2020, är av vitalt svenskt intresse och har inriktningar som väl passar RISE-instituten. Bekymmersamt är dock att Kommissionen

inte kommer att kunna göra forskottsbetalningar, i samma utsträckning som tidigare, vilket kan leda till att projekt måste minska på takten eller ställas in. EARTO, institutens europeiska samarbetsorganisation, har reagerat starkt på dessa inskränkningar.

RISE-gruppen utgör en allt viktigare strategisk forsknings- och utvecklingsresurs för näringslivet i Sverige vad avser innovationsnära kompetenser. Företagens behov av att komplettera sina FoU-enheter med industriforskningsinstitutens unika tjänster och innovationskompetens är ökande inom institutens verksamhetsområden. Vi bedömer därför att näringslivets efterfrågan på institutens kompetenser och tjänster kommer att öka framöver.

FRAMTIDSUTSIKTER

Under 2014 har forsknings- och utvecklingsmarknaden fortsatt att utvecklas positivt trots en i övrigt fortsatt långsam utveckling för några branscher. Detta till trots har vi fortsatta utmaningar inom vissa marknader och en kvardröjande tendens till längre beslutsprocesser. I och med att RISE-instituten arbetar mot många branscher erfar instituten påverkan av ovan nämnda faktorer men även ständigt fler kunder och större spridning i uppdrag och forskningsprojekt vilket minskar marknadsrisken.

Detta kompenserar nedgång på något område med uppgång inom andra områden, speciellt verksamheter som är kopplade till olika materialapplikationer, systemanalys, mekanik, risk, transport och bioekonomi. Marknaden var i slutet av 2014 fortsatt svårbedömd på grund av en orolig marknad för flera kunder, och nu senast olje- och gasprisets utveckling. Institutet bevakar kontinuerligt utvecklingen på de olika marknader man arbetar mot. Totalt sett hyser vi en försiktig optimism om en positiv utveckling av RISE-gruppen under 2015.

INVESTERING I STRATEGISK KOMPETENSUTVECKLING

De medel som RISE AB erhöll från staten för helåret 2014 uppgick till 616 (599) MSEK. Av dessa tilldelades 40 MSEK till ett nytt institut (SP Process Development) i enlighet med prop. 2012/13:30 Forskning och innovation. Av resterande medel beslutade styrelsen i RISE AB att fördela 457 (452) MSEK för strategisk kompetensutveckling (SK-medel) samt 90 (29) MSEK för strukturutveckling (strukturmedel), 25 (18) MSEK som driftmedel till ägarbolaget RISE AB och 3,6 MSEK som blev beslutade av regeringen i december och som ännu inte allokerats.

Syftet med de strategiska kompetensmedlen till industriforskningsinstitutet inom RISE-gruppen är att institutgruppen ska utveckla strategisk kompetens och fortsatt vara en attraktiv samarbetspartner till näringslivet i forsknings- och innovationsverksamhet. Genom att möta näringslivets nuvarande och framtida behov och utmaningar ska instituten aktivt bidra till att stärka det svenska näringslivets internationella konkurrenskraft och arbeta för en hållbar utveckling i näringsliv och samhälle. Syftet med stödet till strukturutveckling är att stimulera till fortsatt strukturering i institutssektorn såväl organisatoriskt som i verksamheten och därigenom uppnå ökad effektivitet.

Statliga medel för strategisk kompetensutveckling omfattar samtliga bolag i

RISE-gruppen, det vill säga SP, Swedish ICT, Swerea och Innventia, och utgår ifrån samma fördelningsvillkor oavsett statlig ägarandel. Fördelningen görs med definierade kriterier utgående från institutens operativa omsättning. Det är respektive instituts styrelse som ansvarar för prioritering och användning av kompetensmedel på basis av institutens strategier. Stöd till struktursatsningar beslutas av RISE ABs styrelse för varje enskilt projekt.

Strategiska kompetensmedel redovisas i RISE ABs balansräkning och inte i resultaträkningen. Endast driftmedel och finansiella intäkter påverkar resultaträkningen på intäktsidan. I dotterbolag/intressebolag redovisas strategiska kompetensmedel i bolagens resultaträkningar.

JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD

RISE AB arbetar i enlighet med statens ägarpolicy för jämställdhet och mångfald. I arbetet med jämställdhets- och mångfaldsfrågor läggs stor vikt vid att svara upp mot regeringens tydliga ambitioner. RISE AB har uppnått en 40/60-procentig könsfördelning i den egna personalen, liksom i den egna styrelsen. Av koncernens anställda är 33 (33) % kvinnor, vilket är en utmaning att arbeta vidare med, för att uppnå en rättvisare fördelning mellan män och kvinnor. RISE AB medverkar i nomineringsprocessen för RISE-gruppens styrelser. Under 2014 var andelen kvinnor i gruppens ledningar och styrelser 28 (28) procent. Det är en uttalad strävan i nomineringsarbetet att uppnå en jämnare könsfördelning.

En mer detaljerad redogörelse för arbetet med jämställdhet och mångfald lämnas i koncernens hållbarhetsredovisning.

HÅLLBAR UTVECKLING

Forskningsinstitutet i RISE-gruppen levererar behovsdriven forskning, utveckling och innovationer. Det övergripande målet är att bidra till att stärka Sveriges näringslivs konkurrenskraft på en global kunskapsmarknad och främja omställningen till hållbar utveckling i samhället. Ägarbolaget RISE Research Institutes of Sweden AB ska främja att forskningsinstitutet kan bidra effektivt till en långsiktig och konkurrenskraftig hållbar utveckling och förnyelse av näringsliv och samhälle. RISE är statligt ägt och vi vill möta vår ägares önskan om ett strukturerat hållbarhetsarbete som kan rapporteras och utvärderas.

Utifrån principerna om intressentnytta, väsentlighet och fullständighet har RISE AB prioriterat tre hållbarhetsfrågor kring ägarbolagets direkta påverkan genom egna resor, vår roll som finansiär och som ägare i styrelsenomineringsarbetet. Vi ser framför allt en viktig aspekt i den indirekta hållbarhetspåverkan som utgörs av RISE-gruppens forskningsinsatser. Hittills har inte ägarbolaget kunnat styra på gemensamma hållbarhetsmål för alla bolag, men med utgångspunkt i Regeringskansliets skärpta krav på statliga bolags hållbarhetsarbete har RISE börjat en samordningsprocess som lovar gott. RISE ABs styrelse beslutade under 2013 om övergripande strategiska CSR-mål för RISE. Under 2015 kommer arbetet med planering av strategier, rapportering och uppföljning att fördjupas på RISE AB för att kunna implementeras i instituten.

Ett gemensamt analys- och samordningsprojekt för hållbarhetsarbetet har blivit förlängt och fått fortsatt finansiering 2015. Resultaten kommer att utgöra ett värdefullt underlag till RISE ABs styrelses och lednings arbete med att utveckla hållbarhetsarbetet i RISE-gruppen genom ägarstyrning och samverkan mellan instituten. Resultatet av hållbarhetsarbetet kommer att rapporteras i kommande hållbarhetsredovisningar med början 2016.

BOLAG I KONCERNEN

SP SVERIGES TEKNISKA FORSKNINGSinSTITUT AB

SP-koncernen är ett forsknings- och innovationsinstitut med inriktning mot sex affärsområden: Energi, Life Science, Samhällsbyggnad, Transport, Informations- och kommunikationsteknik samt Risk och säkerhet. SPs forskning, innovation och tjänster ska bidra till värdeskapande i näringslivet och en hållbar samhällsutveckling. SP har också uppdraget att svara för den nationella fysikaliska och kemiska metrologin.

I SP-koncernen ingår dotterbolagen SMP Svensk Maskinprovning AB (100 %), SIK Institutet för Livsmedel och Bioteknik AB (100 %), YKI Ytkemiska Institutet AB (100 %), SITAC AB (100 %), SP Process Development AB (100 %), CBI Betonginstitutet AB (60 %), Glafo AB (60 %) och JTI Institutet för Jordbruks- och Miljöteknik AB (60 %), SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut A/S (100 %), AstaZero AB (61,33 %), SP Processum (60 %), SP Fire Research AS (70 %) samt SP Energy Technology Center AB (100 %).

RISE AB innehar 100 % av aktierna i SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB.

SWEDISH ICT RESEARCH AB

Swedish ICT-koncernens roll är att verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att bidra till ökad konkurrenskraft och förnyelse i näringsliv och samhälle samt förbättrad livskvalitet. Verksamheten ska bedrivas inom strategiskt valda ICT-områden (Informations- och kommunikationsteknik).

I Swedish ICT-koncernen ingår Acreo Swedish ICT AB (100, SICS Swedish ICT AB (100 %) – med dotterbolagen SICS East Swedish ICT AB (91 %) och SICS Swedish ICT Västerås AB (100 %), Interactive Institute Swedish ICT AB (100 %), Viktoria Swedish ICT AB (91 %), Ogemi AB (100 %) och Swedish ICT Innovation AB (100 %).

RISE AB innehar 60 % av aktierna i Swedish ICT Research AB. Resterande 40 % ägs av FMOF Föreningen Mikroelektronisk och Optisk Forskning 20 % samt Föreningen FAV med 20 %. FAV består av Intressentföreningen FDF – Föreningen för Datateknisk Forskning, OSIT – Östsvenska ITföreningen samt VIT – Västsvenska IT-föreningen.

SWEREA AB

Swerea skapar, förädlar och förmedlar forskningsresultat inom material-, process- och produktionsteknik samt produktframtagning. Målet är att skapa affärsmässig nytta för medlemmar och andra kunder. Bolaget ska också arbeta för att stärka konkurrens- och innovationsförmågan hos näringslivet i Sverige.

I Swerea-koncernen ingår dotterbolagen Swerea IVF AB, Swerea KIMAB AB, Swerea SICOMP AB, Swerea SWECAST AB och Swerea MEFOS AB (samtliga 100 %).

RISE AB innehar 42,8 % av aktierna i Swerea AB. Resterande 57,2 % ägs av Stiftelsen svensk järn- och metallforskning 19,8 %, Svenska Gjuteriföreningen 8,2 %, Intressentföreningen för Korrosionsforskning 6,3 %, Swerea IVFs Intressentförening 11,8 % och Metallurgiska forskningsbolaget i Luleå AB 11,2 %.

INNVENTIA AB

Innventia genererar och förädlar forskningsresultat och idéer baserat på skogsråvara till nytta för kunder i hela värdekedjan. En viktig del av verksamheten är arbetet med nya material och biobränslen.

I Innventia-koncernen ingår LignoBoost Demo AB (100 %), PFI AS i Norge (95 %) och Innventia UK Ltd (100 %).

RISE AB innehar 29 % av aktierna i Innventia AB. Resterande 71 % ägs av BillerudKorsnäs AB 11 %, Holmen AB 10 %, M-real Oyj 10 %, Stora Enso Oyj 10 %, Södra Cell AB 10 % samt STFIs Intressentförening och Intressentföreningen Packforsk 10 % vardera.

HÄNDELSE EFTER BALANSDAGEN

Inga väsentliga händelser efter balansdagen.

VÄSENTLIGA RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Risiktagning och hantering av risker är en naturlig del av all affärsverksamhet. RISE-koncernens verksamhet är exponerad för ett flertal risker. Finansiell riskhantering redovisas i not 3.

Svårigheter att rekrytera och behålla kvalificerad personal är riskfaktorer för flera av instituten inom RISE-koncernen. Inom vissa branscher finns inte relevant kompetens tillgänglig. Institutet arbetar aktivt för att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare som förmår rekrytera och behålla kompetent personal.

STYRELSENS ARBETE OCH SAMMANSÄTTNING UNDER ÅRET

För en beskrivning av styrelsen och en redogörelse för dess arbete hänvisas till RISE ABs bolagsstyrningsrapport 2014.

ERSÄTTNING TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE OCH BESKRIVNING AV INCITAMENT

RISE AB följer statens riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare, se mer information avseende ersättningar i not 10 i information som följer samt RISE ABs bolagsstyrningsrapport 2014.

FÖRSLAG TILL DISPOSITION

Styrelsen föreslår att till förfogande stående medel, 461 510 853 kronor, disponeras enligt följande:

Balanserade vinstmedel från föregående år	459 557 314
Årets resultat	1 953 539
Balanserade vinstmedel vid årets slut	461 510 853

Eget kapital i koncernen uppgår till 847 550 (809 938) KSEK.

Enligt bolagsordningen är syftet med verksamheten inte att bereda vinst åt aktieägaren. Utdelning lämnas inte.

Vad beträffar företagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

KONCERNENS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

Belopp i KSEK	Not	2014	2013
Nettoomsättning	6, 8	1 977 447	1 807 213
Övriga rörelseintäkter	7, 14	15 502	12 144
Övriga externa kostnader	8, 9, 37	-568 966	-536 225
Personalkostnader	10, 32	-1 292 609	-1 195 770
Avskrivningar på materiella och immateriella anläggningstillgångar	17, 18	-72 029	-63 684
Resultatandel i intresseföretag	19	-8 271	8 806
Rörelseresultat		51 074	32 484
Finansiella intäkter	11, 14	7 953	9 477
Finansiella kostnader	11, 14	-1 129	-1 156
<i>Finansiella poster – netto</i>		<i>6 824</i>	<i>8 321</i>
Resultat före skatt		57 898	40 805
Inkomstskatt	13	-10 207	-10 792
Årets resultat		47 691	30 013
Moderföretagets aktieägare	15	38 917	39 001
Innehav utan bestämmande inflytande		8 774	-8 988
Övrigt totalresultat			
Poster som inte ska återföras i resultaträkningen			
Omvärdering av nettopensionsförpliktelsen	30	4 536	-1 221
Skatteeffekt av ovanstående	13	-998	269
Summa totalresultat för året		51 229	29 061
Årets resultat och summa totalresultat hänförligt till:			
Moderföretagets aktieägare		42 455	38 049
Innehav utan bestämmande inflytande		8 774	-8 988
Resultat per aktie, räknat på resultat hänförligt till moderföretagets aktieägare under året (uttryckt i kr per aktie)			
Resultat per aktie före och efter utspädning	15, 16	2 363	2 368

KONCERNENS BALANSRÄKNING

Belopp i KSEK	Not	2014-12-31	2013-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	18		
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten		3 593	10 214
Patent och licenser		3 155	2 496
Goodwill		2 890	0
Summa immateriella tillgångar		9 638	12 710
Materiella anläggningstillgångar	17		
Byggnader och mark		434 000	227 628
Förbättringsutgift på annans fastighet		40 736	0
Inventarier, verktyg och installationer		279 124	163 388
Pågående nyanläggningar		2 023	213 858
Summa materiella anläggningstillgångar		755 883	604 874
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i intresseföretag	19	174 469	172 050
Finansiella tillgångar som kan säljas	20, 24	1 268	1 435
Uppskjutna skattefordringar	21	0	2 064
Andra långfristiga fordringar	23, 24	257	257
Summa finansiella anläggningstillgångar		175 994	175 806
Summa anläggningstillgångar		941 515	793 390
Omsättningstillgångar			
Varulager	25	4 823	12 095
Upplupna intäkter i pågående arbeten		64 331	66 437
Förskott till leverantör		161	0
Kundfordringar	24, 26	283 018	260 314
Skattefordringar		37 587	29 333
Övriga fordringar	24, 27	23 801	7 919
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24, 28	203 345	214 322
Likvida medel	24, 29	487 826	423 105
Summa omsättningstillgångar		1 104 892	1 013 525
SUMMA TILLGÅNGAR		2 046 407	1 806 915

KONCERNENS BALANSRÄKNING, FORTS.

Belopp i KSEK	Not	2014-12-31	2013-12-31
EGET KAPITAL			
Eget kapital som kan hänföras till moderföretagets aktieägare			
Aktiekapital	31	1 647	1 647
Övrigt tillskjutet kapital		428 129	428 129
Balanserad vinst inklusive årets totalresultat		417 774	380 162
Innehav utan bestämmande inflytande		79 610	64 949
Summa eget kapital		927 160	874 887
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	41	243 600	0
Övriga skulder		5 000	0
Uppskjutna skatteskulder	21	14 117	11 955
Pensionsförpliktelser	30	21 656	25 996
Summa långfristiga skulder		284 373	37 951
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	41	8 400	155 117
Förskott från kunder		371 863	315 433
Leverantörsskulder	24	95 184	107 335
Aktuella skatteskulder		769	0
Övriga skulder	24, 33	133 349	98 860
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	34	225 309	217 332
Summa kortfristiga skulder		834 874	894 077
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2 046 407	1 806 915
Ställda säkerheter			
	35	62 000	45 000
Ansvarsförbindelser	36	0	123 500

KONCERNENS RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

	Hänförligt till moderföretagets aktieägare					
Belopp i KSEK	Aktiekapital	Övrigt till- skjutet kapital	Balanserad vinst	Summa	Innehav utan bestämmande inflytande	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2013	1 647	428 129	342 515	772 291	33 799	806 090
Årets resultat			39 001	39 001	-8 988	30 013
Transaktioner i övrigt totalresultat			-952	-952		-952
Transaktioner med minoriteten			2 277	2 277	7 738	10 015
Förvärvat minoritets- intresse				0	29 721	29 721
Justering mot minoritet			-2 679	-2 679	2 679	0
Utgående balans per 31 december 2013	1 647	428 129	380 162	809 938	64 949	874 887
Årets resultat			38 917	38 917	8 774	47 691
Transaktioner i övrigt totalresultat			3 538	3 538		3 538
Omräkningsdifferens			-141	-141		-141
Avytttrade dotterföretag				0	-963	-963
Förvärvat minoritets- intresse				0	2 148	2 148
Förändring minoritet			-4 702	-4 702	4 702	0
Utgående balans per 31 december 2014	1 647	428 129	417 774	847 550	79 610	927 160

KONCERNENS RAPPORT ÖVER KASSAFLÖDEN

Belopp i tkr	Not	2014	2013
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		51 074	32 484
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	17, 18	72 029	63 684
Övriga ej likviditetspåverkande poster	38	356	-14 152
Finansiella intäkter		7 953	9 477
Finansiella kostnader		-1 129	-1 156
Betalda inkomstskatter		-14 463	-9 527
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		115 820	80 810
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital			
Ökning/minskning av rörelsefordringar		-26 475	26 616
Ökning/minskning av rörelseskulder		78 321	119 065
Summa förändring av rörelsekapital		51 846	145 681
Kassaflöde från den löpande verksamheten		167 666	226 491
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Köp av immateriella tillgångar	18	-2 719	-4 847
Köp av materiella anläggningstillgångar	17	-223 337	-277 029
Direktavskrivna köp av materiella anläggningstillgångar			999
Investeringar i intresseföretag		-22	0
Försäljning av finansiella tillgångar	20		13
Köp av finansiella tillgångar	19, 20		-752
Effekt vid avyttring av dotterföretag		11 980	
Effekt vid förvärv av dotterföretag		9 254	-26 407
Ökning/minskning av övriga finansiella tillgångar		16	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-204 828	-308 023
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Upptagna lån under året		257 000	119 324
Amorterade lån under året		-155 117	
Nyemission			10 038
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		101 883	129 362
Årets kassaflöde		64 721	47 830
Likvida medel vid årets början	29	423 105	375 275
Likvida medel vid årets slut	29	487 826	423 105

MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNING

Belopp i KSEK	Not	2014	2013
Nettoomsättning	6	40 738	19 336
Övriga externa kostnader	9, 37	-26 865	-10 502
Personalkostnader	10	-13 580	-10 567
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	17	-42	-55
Rörelseresultat		251	-1 788
Övriga räntetäkter och liknande resultatposter	12	1702	2080
Räntekostnader och liknande resultatposter	12	0	-1
Resultat efter finansiella poster		1 953	291
Skatt på årets resultat	13	-	-
Årets resultat		1 953	291

MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING

Belopp i KSEK	Not	2014-12-31	2013-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	17	78	60
Summa materiella anläggningstillgångar		78	60
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	22	434 446	434 446
Andelar i intressebolag	19	22 997	22 997
Andra långfristiga fordringar	23	0	0
Summa finansiella anläggningstillgångar		457 443	457 443
Summa anläggningstillgångar		457 521	457 503
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Aktuella skattefordringar		386	713
Övriga fordringar	27	9	1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	28	512	656
Summa kortfristiga fordringar		907	1370
Kassa och Bank	29	48 103	18 418
Summa omsättningstillgångar		49 010	19 788
SUMMA TILLGÅNGAR		506 531	477 291

MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING, FORTS

Belopp i KSEK	Not	2014-12-31	2013-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		1 647	1 647
Reservfond		105	105
Summa bundet eget kapital		1 752	1 752
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		459 558	459 267
Årets resultat		1 953	291
Summa fritt eget kapital		461 511	459 558
Summa eget kapital		463 263	461 310
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		3 016	971
Övriga skulder	33	39 170	13 971
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	34	1 082	1 039
Summa kortfristiga skulder		43 268	15 981
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		506 531	477 291
Ställda säkerheter			
	35	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser			
	36	Inga	Inga

FÖRÄNDRINGAR I MODERBOLAGETS EGET KAPITAL

Belopp i KSEK	Not	Aktiekapital	Bundna reserver	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2013		1 647	105	459 267	461 019
Årets resultat				291	291
Utgående balans per 31 december 2013		1 647	105	459 558	461 310
Årets resultat				1 953	1953
Utgående balans per 31 december 2014		1 647	105	461 511	463 263

MODERBOLAGETS KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i KSEK	Not	2014	2013
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		251	-1 788
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	38	42	55
Erhållen ränta		1 702	2 080
Betald ränta		0	0
Betald inkomstskatt		327	-156
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		2322	191
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital			
Ökning/minskning av rörelsefordringar		136	-353
Ökning/minskning av rörelseskulder		27 287	8 792
Summa förändring av rörelsekapital		27 423	8 439
Kassaflöde från den löpande verksamheten		29 745	8 630
Investeringsverksamheten			
Köp av materiella anläggningstillgångar	17	-60	-47
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-60	-47
Finansieringsverksamheten			
		-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	0
Årets kassaflöde		29 685	8 583
Likvida medel vid årets början	29	18 418	9 835
Likvida medel vid årets slut	29	48 103	18 418

NOTER

NOT 1 ALLMÄN INFORMATION

RISE Research Institutes of Sweden ABs uppdrag är att samla den svenska institutssektorn och stärka dess roll i innovationssystemet genom effektiv ägarstyrning och arbete med struktur-, effekt- och finansieringsfrågor. Forskningsinstituten under RISE AB ska vara internationellt konkurrenskraftiga och verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse.

RISE-koncernen består, förutom av moderbolaget RISE Research Institutes of Sweden AB, av det helägda dotterbolaget SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB och av det till 60 % ägda dotterbolaget Swedish ICT Research AB. I koncernen ingår även intressebolagen Swerea AB som ägs till 42,8 % och Innventia AB som ägs till 29 %. RISE AB är helägt av staten.

Moderbolaget är ett aktiebolag som är registrerat i Sverige och har sitt säte i Stockholms kommun. Besöksadressen till huvudkontoret är Mäster Samuelsgatan 60, Box 3072, 103 61 Stockholm.

Den 17 mars 2015 har denna koncernredovisning och årsredovisning godkänts av styrelsen för offentliggörande.

NOT 2 SAMMANFATTNING AV VIKTIGA REDOVISNINGSPRINCIPER

2.1 Grund för rapporternas upprättande

Koncernredovisningen för RISE Research Institutes of Sweden AB-koncernen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen, RFR 1. Kompletterande redovisningsregler för koncerner, International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) sådana de antagits av EU.

Koncernredovisningen har upprättats enligt anskaffningsvärdemetoden förutom finansiella instrument som värderats till verkligt värde via resultaträkningen. De viktigaste redovisningsprinciperna som tillämpats när denna koncernredovisning upprättats anges nedan. Dessa principer har tillämpats konsekvent för alla presenterade år, om inte annat anges.

Att upprätta rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga uppskattningar för redovisningsändamål. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för koncernredovisningen anges i not 4.

Moderbolagets redovisning är upprättad i enlighet med RFR 2, Redovisning för juridiska personer och Årsredovisningslagen. I de fall moderbolaget tillämpar andra redovisningsprinciper än koncernen anges detta separat i slutet av denna not.

Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental. Uppgifterna inom parentes avser föregående år.

Ändringar i redovisningsprinciper och upplysningar

(a) *Nya och ändrade standarder som tillämpas av koncernen*

Följande standarder tillämpas av koncernen för första gången för räkenskapsår som börjar 1 januari 2014 och har inverkan på koncernens finansiella rapporter:

IFRS 10 "Koncernredovisning" bygger på redan existerande principer då den identifierar kontroll som den avgörande faktorn för att fastställa om ett företag ska inkluderas i koncernredovisningen. Standarden ger ytterligare vägledning för att bistå vid fastställandet av kontroll när detta är svårt att bedöma. Införandet av IFRS 10 har inte haft någon materiell effekt på koncernens finansiella rapporter.

IFRS 11 "Samarbetsarrangemang", fokuserar på de rättigheter och skyldigheter som parterna i ett samarbetsarrangemang har, snarare än på samarbetsarrangemangets juridiska form. Det finns två typer av samarbetsarrangemang, gemensamma verksamheter och joint ventures. Gemensamma verksamheter uppkommer då en part i en gemensam verksamhet har direkt rätt till tillgångarna och åtagande för skulderna i ett samarbetsarrangemang. I ett sådant arrangemang redovisas tillgångar, skulder, intäkter och kostnader utifrån innehavarens andel av dessa. Ett joint venture är ett samarbetsarrangemang genom vilket de parter som har gemensamt bestämmande inflytande över arrangemanget har rätt till nettotillgångarna i arrangemanget. Joint ventures redovisas enligt kapitalandelsmetoden, klynningmetoden är inte längre tillåten. Införandet av IFRS 11 har inte haft någon materiell effekt på koncernens finansiella rapporter.

IFRS 12 "Upplysningar om andelar i andra företag" omfattar upplysningskrav för alla former av innehav i andra företag, såsom dotterföretag, samarbetsarrangemang, intresseföretag och ej konsoliderade strukturerade företag.

Andra standarder, ändringar och tolkningar som träder ikraft för räkenskapsår som börjar 1 januari 2014 har ingen väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter.

(b) *Nya standarder och tolkningar som ännu inte har tillämpats av koncernen*

Ett antal nya standarder och tolkningar träder ikraft för räkenskapsår som börjar efter 1 januari 2014 och har inte tillämpats vid upprättandet av denna finansiella rapport. Inga av dessa förväntas ha någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter med undantag av de som följer nedan:

IFRS 9 "Finansiella instrument" hanterar klassificering, värdering och redovisning av finansiella tillgångar och skulder. Den fullständiga versionen av IFRS 9 gavs ut i juli 2014. Den ersätter de delar av IAS 39 som hanterar klassificering och värdering av finansiella instrument. IFRS 9 behåller en blandad värderingsansats men förenklar denna ansats i vissa avseenden. Det kommer att finnas 3 värderingskategorier för finansiella tillgångar, upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde över övrigt totalresultat och verkligt värde över resultaträkningen. Hur ett instrument ska klassificeras beror på företagets affärsmodell och instrumentets karaktäristika. Investeringar i eget kapitalinstrument ska redovisas till verkligt värde över resultaträkningen men det finns även en möjlighet att vid första redovisningstillfället redovisa instrumentet till verkligt värde över övrigt totalresultat. Ingen omklassificering till resultaträkningen kommer då ske vid avyttring av instrumentet. IFRS 9 inför också en ny modell för beräkning av kreditförlusterreserv som utgår från förväntade kreditförluster. För finansiella skulder så ändras inte klassificeringen och värderingen förutom i det fall då en skuld redovisas till verkligt värde över resultaträkningen baserat på verkligt värde alternativt. Värdeförändringar hänförliga till förändringar i egen kreditrisk ska då redovisas i övrigt totalresultat. IFRS 9 minskar kraven för tillämpning av säkringsredovisning genom att 80-125-kriteriet ersätts med krav på ekonomisk relation mellan säkringsinstrument och säkrat föremål och att säkringskvoten ska vara samma som används i riskhanteringen. Även säkringsdokumentationen ändras lite jämfört med den som tas fram under IAS 39. Standarden ska tillämpas för räkenskapsår som påbörjas 1 januari 2018. Tidigare tillämpning är tillåten. Koncernen har ännu inte utvärderat effekterna av införandet av standarden.

IFRS 15 "Revenue from contracts with customers" reglerar hur redovisning av intäkter ska ske. De principer som IFRS 15 bygger på ska ge användare av finansiella rapporter mer användbar information om företagets intäkter. Den utökade upplysningsskyldigheten innebär att information om intäktslag, tidpunkt för reglering, osäkerheter kopplade till intäktsredovisning samt kassaflöde hänförligt till företagets kundkontrakt ska lämnas. En intäkt ska enligt IFRS 15 redovisas när kunden erhåller kontroll över den försälda varan eller tjänsten och har möjlighet att använda och erhåller nyttan från varan eller tjänsten. IFRS 15 ersätter IAS 18 Intäkter och IAS 11 Entreprenadavtal samt därtill hörande SIC och IFRIC. IFRS 15 träder ikraft den 1 januari 2017. Förtida tillämpning är tillåten. Koncernen har ännu inte utvärderat effekterna av införandet av standarden.

Inga andra av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som ännu inte har trätt i kraft, väntas ha någon väsentlig inverkan på koncernen.

2.2 Koncernredovisning

(a) *Dotterbolag*

Dotterföretag är alla företag (inklusive strukturerade företag) över vilka koncernen har bestämmande inflytande. Koncernen kontrollerar ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget. Dotterföretag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Förvärvsmetoden används för redovisning av koncernens förvärv av dotterbolag. Anskaffningsvärdet för ett förvärv utgörs av verkligt värde på tillgångar som lämnats som ersättning, emitterade eget kapitalinstrument och uppkomna eller övertagna skulder per överlåtelsedagen, plus utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet. Identifierbara förvärvade tillgångar och övertagna skulder och eventualförpliktelser i ett rörelseförvärv värderas inledningsvis till verkliga värden på förvärvsdagen, oavsett omfattning på eventuellt minoritetsintresse. Det överskott som utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på koncernens andel av identifierbara förvärvade tillgångar, skulder och eventualförpliktelser redovisas som goodwill. Om anskaffningsvärdet understiger verkligt värde för det förvärvade dotterbolagets tillgångar, skulder och eventualförpliktelser redovisas skillnadens direkt i resultaträkningen.

Koncerninterna transaktioner och balansposter samt realiserade vinster och förluster på transaktioner mellan koncernföretag elimineras. Redovisningsprinciperna för dotterbolag har i förekommande fall ändrats för att garantera en konsekvent tillämpning av koncernens principer.

Samtliga förvärvsrelaterade transaktionskostnader kostnadsförs. Dessa kostnader redovisas i koncernen på raden övriga externa kostnader i resultaträkningen. Kostnader som redovisas på denna rad är transaktionskostnader, eventuella omvärderingar av tilläggsköpeskillningar samt eventuella omvärderingar till verkligt värde av tidigare förvärvade andelar vid stegvisa förvärv.

(b) Förändringar i ägarandel i ett dotterbolag utan förändring av bestämmande inflytande

Transaktioner med innehavare utan bestämmande inflytande som inte leder till förlust av kontroll redovisas som eget kapitaltransaktioner - dvs som transaktioner med ägarna i deras roll som ägare. Vid förvärv från innehavare utan bestämmande inflytande redovisas skillnaden mellan verkligt värde på erlagd köpeskillning och den faktiska förvärvade andelen av det redovisade värdet på dotterbolagets nettotillgångar i eget kapital. Vinsten och förluster på avyttringar till innehavare utan bestämmande inflytande redovisas också i eget kapital.

(c) Försäljning av dotterbolag

När koncernen inte längre har ett bestämmande inflytande, värderas varje kvarvarande innehav till verkligt värde per den tidpunkt när den förlorar det bestämmande inflytandet. Ändringen i redovisat värde redovisas i resultaträkningen. Det verkliga värdet används som det första redovisade värdet och utgör grund för den fortsatta redovisningen av det kvarvarande innehavet som intressebolag, joint venture eller finansiell tillgång. Alla belopp avseende den avyttrade enheten som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, redovisas som om koncernen direkt hade avyttrat de hänförliga tillgångarna eller skulderna. Detta kan medföra att belopp som tidigare redovisats i övrigt totalresultat omklassificeras till resultatet.

(d) Intressebolag

Intressebolag är alla de företag där koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande, vilket i regel gäller för aktieinnehav som omfattar mellan 20% och 50% av rösterna. Innehav i intressebolag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Vid tillämpning av kapitalandelsmetoden värderas investeringen inledningsvis till anskaffningsvärde och det redovisade värdet ökas eller minskas därefter för att beakta koncernens andel av intressebolagets vinst eller förlust efter förvärvstidpunkten. Koncernens redovisade värde på innehav i intressebolag inkluderar goodwill som identifieras vid förvärvet.

Om ägarandelen i ett intressebolag minskas men investeringen fortsätter att vara ett intressebolag omklassificeras endast ett proportionellt belopp av den vinst eller förlust som tidigare redovisades i övrigt totalresultat till resultatet.

Koncernens andel av resultat som uppkommit efter förvärvet redovisas i resultaträkningen och dess andel av förändringar i övrigt totalresultat efter förvärvet redovisas i övrigt totalresultat med motsvarande ändring av innehavets redovisade värde. När koncernens andel i ett intressebolags förluster uppgår till eller överstiger dess innehav i intressebolaget, inklusive eventuella fordringar utan säkerhet, redovisar koncernen inte ytterligare förluster, om inte koncernen har påtagit sig legala eller informella förpliktelser eller gjort betalningar för intressebolagets räkning.

Koncernen bedömer vid varje rapportperiods slut om det finns objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger för investeringen i intressebolaget. Om så är fallet, beräknar koncernen nedskrivningsbeloppet som skillnaden mellan intressebolagets återvinningsvärde och det redovisade värdet och redovisar beloppet i "Resultatandel i intressebolag" i resultaträkningen.

2.3 Segmentrapportering

Rörelsesegment rapporteras på ett sätt som överensstämmer med den interna rapportering som lämnas till den högste verkställande beslutsfattaren. Den högste verkställande beslutsfattaren är den funktion som ansvarar för tilldelning av resurser och bedömning av rörelsesegmentens resultat. I koncernen har denna funktion identifierats som styrelsen i RISE Research Institutes of Sweden AB. RISE AB har tre operativa segment. De tre segmenten är koncernerna SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB, Swedish ICT Research AB och moderbolaget RISE AB. För information se tabell not 5.

2.4 Omräkning av utländsk valuta

(a) Funktionell valuta och rapportvaluta

Poster som ingår i de finansiella rapporterna för de olika enheterna i koncernen är värderade i den valuta som används i den ekonomiska miljö där respektive företag huvudsakligen är verksam (funktionell valuta). I koncernredovisningen används svenska kronor (kr), som är koncernens rapportvaluta.

(b) Transaktioner och balansposter

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen eller den dag då posterna omvärderas. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer vid betalning av sådana transaktioner och vid omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs, redovisas i resultaträkningen. Undantag är då transaktionerna utgör säkringar som uppfyller villkoren för säkringsredovisning av kassaflöden eller av nettoinvesteringar, då vinster/förluster redovisas i övrigt totalresultat.

Valutakursvinster och -förluster som hänför sig till lån och likvida medel redovisas i resultaträkningen som finansiella intäkter eller kostnader. Alla övriga valutakursvinster och -förluster redovisas i posten "Andra vinster/förluster - netto" i resultaträkningen.

Förändringar i verkligt värde för värdepapper i utländsk valuta, vilka klassificeras som finansiella tillgångar som kan säljas, fördelas mellan omräkningsdifferenser som beror på förändringar av värdepapprets upplupna anskaffningsvärde och andra förändringar av värdepapprets redovisade värde.

Omräkningsdifferenser som hänför sig till förändringar i upplupet anskaffningsvärde redovisas i resultaträkningen och andra förändringar av redovisat värde redovisas i övrigt totalresultat.

Omräkningsdifferenser för icke-monetära finansiella tillgångar och skulder, såsom aktier som värderas till verkligt värde via resultaträkningen, redovisas i resultaträkningen som en del av verkligt värdevinster/-förluster. Omräkningsdifferenser för icke-monetära finansiella tillgångar såsom aktier som klassificeras som finansiella tillgångar som kan säljas, förs till reserven för tillgångar som kan säljas, vilken ingår i övrigt totalresultat.

(c) Koncernföretag

Resultat och finansiell ställning för alla koncernföretag (av vilka inget har en höginflationsvaluta som funktionell valuta) som har en annan funktionell valuta än rapportvalutan, omräknas till koncernens rapportvaluta enligt följande:

- tillgångar och skulder för var och en av balansräkningarna omräknas till balansdagens kurs;
- intäkter och kostnader för var och en av resultaträkningarna omräknas till genomsnittlig valutakurs (såvida denna genomsnittliga kurs utgör en rimlig approximation av den ackumulerade effekten av de kurser som gäller på transaktionsdagen, annars omräknas intäkter och kostnader till transaktionsdagens kurs), och
- alla valutakursdifferenser som uppstår redovisas i övrigt totalresultat.

Goodwill och justeringar av verkligt värde som uppkommer vid förvärv av en utlandsverksamhet behandlas som tillgångar och skulder hos denna verksamhet och omräknas till balansdagens kurs. Valutakursdifferenser redovisas i övrigt totalresultat.

2.5 Immateriella tillgångar

(a) Forskning och utveckling

Utgifter för forskning kostnadsförs när de uppstår. Utvecklingskostnader aktiveras när en ny produkt eller en ny produktapplikation har nått så långt i utvecklingshänseende, att först från och med att den går in i en industrialiseringsprocess - liktydigt med att den avses bli lanserad som självständig produkt alternativt som en integrerad del i en befintlig produkt - börjar utgifterna redovisas som tillgång. Samtliga sådana utgifter har dessförinnan kostnadsförts löpande. Utvecklingsutgifter som tidigare har kostnadsförts balanseras inte i efterföljande period. Avskrivningsplaner påbörjas från och med kommersialisering av respektive produkt. Anskaffningsvärdet för internt utarbetade immateriella tillgångar innefattar samtliga utgifter som direkt kan hänföras till tillgången. Till största delen avser detta löner och andra anställningsrelaterade utgifter för personal som direkt deltar i arbetet med att ta fram produkten eller applikationen, samt utgifter för externa tjänster.

(b) Patent

Patent har en bestämbar nyttjandeperiod och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar. Avskrivningar görs linjärt för att fördela kostnaden för patent över deras bedömda nyttjandeperiod på 10 år.

(c) Goodwill

Goodwill uppstår vid förvärv av dotterföretag och avser det belopp varmed köpeskillingen, eventuellt innehav utan bestämmande inflytande i det förvärvade företaget samt verkligt värde per förvärvsdagen på tidigare eget kapitalandelen i det förvärvade företaget, överstiger verkligt värde på identifierbara förvärvade nettotillgångar. Om beloppet under-

stiger verkligt värde för det förvärvade dotterföretagets nettotillgångar, i händelse av ett förvärv till lågt pris, redovisas mellanskillnaden direkt i resultaträkningen

I syfte att testa nedskrivningsbehov, fördelas goodwill som förvärvats i ett rörelseförvärv till kassagenererande enheter eller grupper av kassagenererande enheter som förväntas bli gynnade av synergier från förvärvet. Varje enhet eller grupp av enheter som goodwill har fördelats till motsvarar den lägsta nivå i koncernen på vilken goodwillen i fråga övervakas i den interna styrningen. Goodwill övervakas på rörelsesegmentnivå.

Goodwill nedskrivningstestas årligen eller oftare om händelser eller ändringar i förhållanden indikerar en möjlig värdeminskning. Det redovisade värdet på den kassagenererande enhet som goodwillen hänförs till jämförs med återvinningsvärdet, vilket är det högsta av nyttjandevärdet och det verkliga värdet minus försäljningskostnader. Eventuell nedskrivning redovisas omedelbart som en kostnad och återförs inte.

Goodwill uppstår vid förvärv av dotterbolag och avser det belopp varmed köpeskillingen överstiger IFRS GAAP plc's andel i det verkliga värdet av identifierbara tillgångar, skulder och eventuallförpliktelser i det förvärvade bolaget samt det verkliga värdet på innehav utan bestämmande inflytande i det förvärvade bolaget. Negativ goodwill återförs över resultaträkningen.

2.6 Materiella anläggningstillgångar

Byggnader och mark innefattar huvudsakligen fabriker, butiker och kontor. Byggnader och mark redovisas till omvärderat belopp, baserat på värderingar som utförs av externa och oberoende värderingsmän, minskat med de avskrivningar av byggnader som gjorts därefter. Värderingar görs med tillräcklig regelbundenhet för att säkerställa att det verkliga värdet på den omvärderade tillgången inte väsentligt avviker från det redovisade värdet. De ackumulerade avskrivningarna vid tidpunkten för omvärderingen eliminerar mot tillgångens uppskrivna anskaffningsvärde, varefter nettobeloppet utgör tillgångens omvärderade belopp. Alla andra materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. I anskaffningsvärdet kan också ingå överföringar från eget kapital av eventuella vinster/förluster från kassaflödessäkringar som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, hänförliga till inköp i utländsk valuta av materiella anläggningstillgångar.

Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång, beroende på vilket som är lämpligt, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Redovisat värde för den ersatta delen tas bort från balansräkningen. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer.

Ökning av redovisat värde som uppkommer vid omvärdering av byggnader och mark redovisas i övrigt totalresultat och i posten Reserver i eget kapital. Minskningar som utjämnar tidigare ökringar av samma tillgång förs från Reserver till övrigt totalresultat. Alla övriga minskningar resultatförs. Årligen överförs skillnaden mellan avskrivningen baserad på tillgångens redovisade omvärderade belopp (kostnadsförd avskrivning) och avskrivning som baseras på ursprungligt anskaffningsvärde, från Reserver till Balanserade vinstmedel.

Inga avskrivningar görs på mark. Avskrivningar på andra tillgångar, för att fördela deras anskaffningsvärde eller omvärderat belopp ner till det beräknade restvärdet över den beräknade nyttjandeperioden, görs linjärt enligt följande:

Byggnader	25-50 år
Datorer	3 år
Inventarier, verktyg och installationer	5 år
Nedlagda kostnader på annans fastighet	5 år

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod prövas vid varje rapportperiods slut och justeras vid behov. En tillgångs redovisade värde skrivs omgående ner till dess återvinningsvärde om tillgångens redovisade värde överstiger dess bedömda återvinningsvärde.

Vinster och förluster vid avyttring fastställs genom en jämförelse mellan försäljningsintäkter och det redovisade värdet och redovisas i Övriga rörelseintäkter respektive Övriga rörelsekostnader i resultaträkningen.

2.7 Nedskrivningar av icke-finansiella anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar som har en obestämbar nyttjandeperiod eller immateriella tillgångar som inte är färdiga för användning, skrivs inte av utan prövas årligen avseende eventuellt nedskrivningsbehov. Tillgångar som skrivs av bedöms med avseende på värdenedgång närhelst händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet kanske inte är återvinningsbart. En nedskrivning görs med det belopp varmed tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde.

Återvinningsvärdet är det högre av tillgångens verkliga värde minskat med försäljningskostnader och dess nyttjandevärde. Vid bedömning av nedskrivningsbehov

grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns i allt väsentligt oberoende kassaflöden (kassagenererande enheter). För tillgångar (andra än goodwill) som tidigare har skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras

2.8 Finansiella instrument

2.8.1 Klassificering

Koncernen klassificerar sina finansiella tillgångar och skulder i följande kategorier: finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, lånefordringar och kundfordringar, finansiella tillgångar som kan säljas samt övriga finansiella skulder. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången eller skulden förvärvades.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen är finansiella instrument som innehas för handel. En finansiell tillgång klassificeras i denna kategori om den förvärvas huvudsakligen i syfte att säljas inom kort. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen utgörs av kortfristiga placeringar såsom räntefonder och indexobligationer vilka redovisas som likvida medel i balansräkningen. Tillgångar i denna kategori klassificeras som omsättnings-tillgångar om de förväntas bli reglerade inom tolv månader, annars klassificeras de som anläggningstillgångar.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. De ingår i omsättningstillgångar med undantag för poster som förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Lånefordringar och kundfordringar redovisas som andra långfristiga fordringar, kundfordringar (se beskrivning i not 2.10 nedan), övriga fordringar, respektive upplupna intäkter i balansräkningen. Även likvida medel ingår i denna kategori (se beskrivning i not 2.12 nedan).

Finansiella tillgångar som kan säljas

Finansiella tillgångar som kan säljas är tillgångar som inte är derivat och där tillgångarna identifierats som att de kan säljas eller inte har klassificerats i någon av övriga kategorier. De ingår i anläggningstillgångar om ledningen inte har för avsikt att avyttra tillgången inom 12 månader efter rapportperiodens slut. Finansiella tillgångar som kan sälja utgörs av aktieinnehav i onoterade företag.

Övriga finansiella skulder

Koncernens leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder klassificeras som övriga finansiella skulder. Se beskrivning i not 2.14 nedan.

2.8.2 Redovisning och värdering

Köp och försäljningar av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen – det datum då koncernen förbinder sig att köpa eller sälja tillgången. Finansiella instrument redovisas första gången till verkligt värde plus transaktionskostnader, vilket gäller alla finansiella tillgångar som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas första gången till verkligt värde, medan hänförliga transaktionskostnader redovisas i resultaträkningen. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och koncernen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella tillgångar som kan säljas och finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas efter anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Lånefordringar och kundfordringar redovisas efter anskaffningstidpunkten till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Vinster och förluster till följd av förändringar i verkligt värde avseende kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, resultatredovisas i den period då de uppstår och ingår i resultaträkningens post Andra vinster/förluster – netto. Utdelningsintäkter från värdepapper i kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas i resultaträkningen som en del av Övriga intäkter när koncernens rätt att erhålla betalning har fastställts.

Förändringar i verkligt värde för monetära och icke-monetära värdepapper klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i övrigt totalresultat.

När värdepapper, som klassificerats som finansiella tillgångar som kan säljas, säljs eller skrivs ner, förs ackumulerade justeringar av verkligt värde från eget kapital till resultaträkningen som vinster och förluster från finansiella instrument.

Ränta på värdepapper som kan säljas som beräknats med effektivräntemetoden redovisas i resultaträkningen som en del av Finansiella intäkter. Utdelning på aktieinstrument som kan säljas redovisas i resultaträkningen som en del av Övriga intäkter när koncernens rätt att erhålla betalning har fastställts.

2.9 Nedskrivning av finansiella tillgångar

(a) Tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde

Koncernen bedömer vid varje rapportperiods slut om det finns objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger för en finansiell tillgång eller en grupp av finansiella tillgångar. En finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar har ett nedskrivningsbehov och skrivs ned endast om det finns objektiva bevis för ett nedskrivningsbehov till följd av att en eller flera händelser inträffat efter det att tillgången redovisats första gången (en "förlusthändelse") och att denna händelse (eller händelser) har en inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för den finansiella tillgången eller grupp av finansiella tillgångar som kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

Objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger innefattar bland annat indikationer på att en gäldenär eller grupp av gäldenärer har betydande finansiella svårigheter, att betalningar av räntor eller kapitalbelopp har uteblivit eller är försenade, att det är sannolikt att gäldenären eller gruppen av gäldenärerna kommer att gå i konkurs eller annan finansiell rekonstruktion, eller att det finns observerbara uppgifter som tyder på att det finns en mätbar minskning av uppskattade framtida kassaflöden såsom förändringar i förfallna skulder eller andra ekonomiska förutsättningar som korrelerar med kreditförluster.

För kategorin lånefordringar och kundfordringar beräknas nedskrivningen som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av uppskattade framtida kassaflöden (exklusive framtida kreditförluster som inte har inträffat), diskonterade till den finansiella tillgångens ursprungliga effektiva ränta. Tillgångens redovisade värde skrivs ned och nedskrivningsbeloppet redovisas i koncernens resultaträkning. Om ett lån eller en investering som innehas till förfall har rörlig ränta, används den aktuella effektiva ränta som fastställts enligt avtalet som diskonteringsränta när nedskrivningsbehov fastställs. Som en praktisk utväg kan koncernen fastställa nedskrivningsbehovet på basis av instrumentets verkliga värde med hjälp av ett observerbart marknadspris.

Om nedskrivningsbehovet minskar i en efterföljande period och minskningen objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter att nedskrivningen redovisades (som exempelvis en förbättring av gäldenärens kreditvärdighet), redovisas återföringen av den tidigare redovisade nedskrivningen i koncernens resultaträkning.

b) Tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas

Koncernen bedömer vid varje rapportperiods slut om det finns objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger för en finansiell tillgång eller en grupp av finansiella tillgångar.

Om sådant bevis föreligger för skuldinstrument, tas den ackumulerade förlusten – beräknad som skillnaden mellan anskaffningsvärdet och aktuellt verkligt värde, med avdrag för eventuella tidigare nedskrivningar som redovisats i resultaträkningen – bort från eget kapital och redovisas i resultaträkningen. Om det verkliga värdet för ett skuldebrev som kan säljas ökar i en efterföljande period och denna ökning objektivt kan hänföras till en händelse efter det att nedskrivningen skedde, återförs nedskrivningen via resultaträkningen.

För eget kapitalinstrument betraktas en betydande eller utdragen nedgång i verkligt värde, till en nivå som ligger under dess anskaffningsvärde, också som ett bevis på att nedskrivningsbehov föreligger. Om sådant bevis föreligger, tas den ackumulerade förlusten – beräknad som skillnaden mellan anskaffningsvärdet och aktuellt verkligt värde, med avdrag för eventuella tidigare nedskrivningar som redovisats i resultaträkningen – bort från eget kapital och redovisas i resultaträkningen. Nedskrivningar av eget kapitalinstrument, vilka tidigare redovisats i resultaträkningen, återförs inte över resultaträkningen.

2.10 Varulager

Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet motsvarar inköps pris. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först in, först ut-metoden (FIFU). Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, med avdrag för tillämpliga rörliga försäljningskostnader. I varulagret ingår dels komponenter (pågående arbete) och dels färdiga varor.

2.11 Kundfordringar

Kundfordringar redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden, minskat med eventuell reservering för värdeminskning. Kundfordringar med löptid om mindre än 12 månader redovisas till nominellt värde, vilket motsvarar verkligt värde.

En reservering för värdeminskning av kundfordringar görs när det finns objektiva bevis för att koncernen inte kommer att kunna erhålla alla belopp som är förfallna enligt fordringarnas ursprungliga villkor. Reserverings storlek utgörs av skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av bedömda diskonterade framtida kassaflöden diskonterade med den ursprungliga effektiva räntan. Befarade

och konstaterade kundförluster redovisas på raden övriga rörelsekostnader i resultaträkningen. Återvinning av belopp som tidigare skrivits bort krediteras övriga rörelsekostnader i resultaträkningen.

2.12 Pågående projekt

Koncernen har tre typer av projekt, forskningsprojekt, delvis kommersiella projekt och helt kommersiella projekt. Forskningsprojekten finansieras med bidrag från moderbolaget eller från samarbetspartners. Intäkterna för dessa projekt redovisas i takt med att kostnaderna uppstår enligt plan. Bidrag som erhållits redovisas som förutbetalda intäkt tills dess att kostnaderna uppburits. När erhållna bidrag har förbrukats tas beslut om projektet ska avslutas, eller om det ska drivas vidare. Delvis kommersiella projekt avser projekt som finansieras både med bidrag samt med kommersiella medel, det vill säga genom försäljning till externa parter. Dessa projekt intäktsredovisas i takt med att kostnaderna upparbetas. Reserveringar sker för beräknade kostnadsöverdrag. Kommersiella projekt finansieras uteslutande genom försäljning till externa parter. Anskaffningsvärdet för dessa projekt består av direkt lön samt andra direkta kostnader. Nettoförsäljningsvärdet definieras som det uppskattade försäljningspriset med avdrag för eventuella uppskattade försäljningskostnader. Konstaterade eller befarade förluster i projekten redovisas på raden övriga rörelsekostnader i resultaträkningen. Återvinning av belopp som tidigare skrivits bort krediteras övriga rörelsekostnader i resultaträkningen.

2.13 Likvida medel

I likvida medel ingår kassa och banktillgodohavanden samt kortfristiga placeringar med förfallodag inom tre månader från anskaffningstidpunkten.

2.14 Aktiekapital

Stamaktier klassificeras som eget kapital. Transaktionskostnader som direkt kan hänföras till emission av nya aktier redovisas, netto efter skatt, i eget kapital som ett avdrag från emissionslikviden.

2.15 Leverantörsskulder

Leverantörsskulder är förpliktelser att betala för varor och tjänster som har förvärvats i den löpande verksamheten från leverantörer. Leverantörsskulder klassificeras som kortfristiga skulder om de förefaller inom ett år eller tidigare (eller under normal verksamhetscykel om denna är längre). Om inte, tas de upp som långfristiga skulder.

Leverantörsskulder redovisas till nominellt belopp. Redovisat värde för leverantörsskulder förutsätts motsvara dess verkliga värde, eftersom denna post är kortfristig till sin natur.

2.16 Aktuell och uppskjuten skatt

Periodens skattekostnad omfattar aktuell och uppskjuten skatt. Skatt redovisas i resultaträkningen, utom när skatten avser poster som redovisas i övrigt totalresultat eller direkt i eget kapital. I sådana fall redovisas även skatten i övrigt totalresultat respektive eget kapital.

Den aktuella skattekostnaden beräknas på basis av de skatteregler som på balansdagen är beslutade eller i praktiken beslutade i de länder där moderbolaget och dess dotterbolag är verksamma och genererar skattepliktiga intäkter. Ledningen utvärderar regelbundet de yrkanden som gjorts i självdeklarationer avseende situationer där tillämpliga skatteregler är föremål för tolkning. Den gör, när så bedöms lämpligt, avsättningar för belopp som troligen ska betalas till skattemyndigheten.

Uppskjuten skatt redovisas på alla temporära skillnader som uppkommer mellan det skattemässiga värdet på tillgångar och skulder och dessas redovisade värden i koncernredovisningen. Uppskjuten skatteskuld redovisas emellertid inte om den uppstår till följd av första redovisningen av goodwill. Uppskjuten skatt redovisas heller inte om den uppstår till följd av en transaktion som utgör den första redovisningen av en tillgång eller skuld som inte är ett rörelseförvärf och som, vid tidpunkten för transaktionen, varken påverkar redovisat eller skattemässigt resultat. Uppskjuten inkomstskatt beräknas med tillämpning av skattesatser (och -lagar) som har beslutats eller ansetts per balansdagen och som förväntas gälla när den berörda uppskjutna skattefordran realiseras eller den uppskjutna skattekulden regleras.

Uppskjutna skattefordringar redovisas i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka de temporära skillnaderna kan utnyttjas.

Uppskjuten skattekuld beräknas på skattepliktiga temporära skillnader som uppkommer på andelar i dotterbolag, intressebolag och joint ventures, förutom för uppskjutna skattekulder där tidpunkten för återföring av den temporära skillnaden kan styras av koncernen och det är sannolikt att den temporära skillnaden inte kommer att återföras inom överskådlig framtid. I normalfallet kan koncernen inte styra återföringen av temporära skillnader avseende intressebolag. Detta är möjligt endast i fall där det finns ett avtal som ger koncernen möjlighet att styra återföringen av temporära skillnader.

Uppskjuten skattefordran som hänför sig till avdragsgilla temporära skillnader avseende innehav i dotterbolag, intressebolag och joint ventures, redovisas endast i den omfattning det är sannolikt att den temporära skillnaden kommer att återföras i framtiden och det kommer att finnas skattepliktiga överskott som avdraget kan utnyttjas mot.

Uppskjutna skattefordringar och -skulder kvittas när det finns en legal kvittningsrätt för aktuella skattefordringar och skatteskulder och när de uppskjutna skattefordringarna och skatteskulderna hänför sig till skatter debiterade av en och samma skattemyndighet och avser antingen samma skattesubjekt eller olika skattesubjekt, där det finns en avsikt att reglera saldona genom nettobetalningar.

2.17 Upplåning

Upplåning redovisas inledningsvis till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader. Upplåning redovisas därefter till upplupet anskaffningsvärde och eventuell skillnad mellan erhållet belopp (netto efter transaktionskostnader) och återbetalningsbeloppet redovisas i resultaträkningen fördelat över låneperioden, med tillämpning av effektivräntemetoden.

Avgifter som betalas för lånelöften redovisas som transaktionskostnader för upplåningen i den utsträckning det är sannolikt att delar av eller hela kreditutrymmet kommer att utnyttjas. I sådana fall redovisas avgiften när kreditutrymmet utnyttjas. När det inte föreligger några bevis för att det är sannolikt att delar av eller hela kreditutrymmet kommer att utnyttjas, redovisas avgiften som en förskovsbetalning för finansiella tjänster och fördelas över det aktuella lånelöftets löptid.

Preferensaktier, som är obligatoriskt inlösbare vid en specifik tidpunkt, klassificeras som skulder. Utdelning på dessa preferensaktier redovisas i resultaträkningen som räntekostnad.

Checkräkningskrediter redovisas som upplåning bland kortfristiga skulder i balansräkningen.

2.18 Ersättningar till anställda

Pensionsförpliktelser

Koncernföretagen har olika pensionsplaner. Pensionsplanerna finansieras vanligen genom betalningar till försäkringsbolag eller förvaltaradministrerade fonder, där betalningarna fastställs utifrån periodiska aktuariella beräkningar. Koncernen har både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. En avgiftsbestämd pensionsplan är en pensionsplan enligt vilken koncernen betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet. Koncernen har inte några rättsliga eller informella förpliktelser att betala ytterligare avgifter om denna juridiska enhet inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänger samman med de anställdas tjänstgöring under innevarande eller tidigare perioder. En förmånsbestämd pensionsplan är en pensionsplan som inte är avgiftsbestämd. Utmärkande för förmånsbestämda planer är att de anger ett belopp för den pensionsförmån en anställd erhåller efter pensionering, vanligen baserat på en eller flera faktorer såsom ålder, tjänstgöringstid och lön.

Den skuld som redovisas i balansräkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner är nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen vid rapportperiodens slut minus verkligt värde på förvaltningsstillgångarna.

Den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen beräknas årligen av oberoende aktuarier med tillämpning av den s.k. Projected unit credit method. Nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen fastställs genom diskontering av uppskattade framtida kassaflöden med användning av räntesatsen för förstklassiga företagsobligationer som är utfärdade i samma valuta som ersättningarna kommer att betalas i med löptider jämförbara med den aktuella pensionsskuldens.

Aktuariella vinster och förluster till följd av erfarenhetsbaserade justeringar och förändringar i aktuariella antaganden redovisas i övrigt totalresultat den period då de uppstår.

Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder redovisas direkt i resultaträkningen, om inte förändringarna i pensionsplanen är villkorade av att de anställda kvarstår i tjänst under en angiven period (intjänandeperioden). I sådana fall fördelas kostnaden avseende tjänstgöring under tidigare perioder linjärt över intjänandeperioden.

Koncernens väsentliga förmånsbestämda plan är ITP-planen, trygghad genom avgifter till Alecia. För vare sig räkenskapsåren 2014 eller 2013 har koncernen haft tillgång till information som gör det möjligt att redovisa denna plan som förmånsbestämd. Planen redovisas därför som avgiftsbestämd.

För avgiftsbestämda pensionsplaner betalar koncernen avgifter till offentligt eller privat administrerade pensionsförsäkringsplaner på obligatorisk, avtalsenlig eller frivillig basis. Koncernen har inga ytterligare betalningsförpliktelser när avgifterna väl är betalda. Avgifterna redovisas som personalkostnader när de förfaller till betalning. Förutbetalda avgifter redovisas som en tillgång i den utsträckning som kontant återbetalning eller minskning av framtida betalningar kan komma koncernen tillgodo.

2.19 Intäktsredovisning

Intäkter innefattar det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas för sålda varor och utförda tjänster inom koncernen. Koncernen redovisar en intäkt när dess belopp kan mätas på ett tillförlitligt sätt, det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att tillfalla företaget och att de särskilda kriterier som beskrivs nedan per typ av verksamhet är uppfyllda.

Bidrag

Erhållna projektbidrag intäktsredovisas i den takt upparbetsning sker.

Försäljning av tjänster

Koncernens intäkter utgörs i allt väsentligt av intäkter från utförda tjänster (forsknings- och utvecklingsprojekt).

Tidsperioden för projektens genomförande varierar mellan 6 – 36 månader.

Projektet utförs på såväl löpande räkning som på fastprisbasis. Ett fastprisuppdags utfall kan beräknas på ett tillförlitligt sätt när den totala uppdragsinkomsten kan mätas tillförlitligt, när det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna som är förknippade med uppdraget kommer att tillfalla koncernen, när färdigställandegraden och de totala utgifterna per balansdag kan mätas tillförlitligt, när samtliga uppdragsutgifter kan identifieras och mätas tillförlitligt. Ett uppdrag på löpande räkning kan beräknas tillförlitligt när det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna som kan hänföras till uppdraget kommer att tillfalla koncernen och de uppdragsutgifter som hänför sig till uppdraget kan identifieras och mätas på ett tillförlitligt sätt.

Samtliga projektbaserade uppdrag redovisas enligt metoden successiv vinstavräkning. Detta innebär att uppdragsinkomster och uppdragsutgifter redovisas i förhållande till uppdragets färdigställandegrad på balansdagen. Färdigställandegraden för uppdragen fastställs genom att en bedömning sker av förhållandet nedlagda timmar för utfört arbetet på balansdagen och beräknade totala timmar. När det är sannolikt att de totala uppdragsutgifterna kommer att överstiga den totala uppdragsinkomsten, redovisas den befärande förlusten omgående som en kostnad. Koncernen redovisar som tillgång fordringar på beställare av alla pågående uppdrag för vilka uppdragsutgifter och redovisade vinster (efter avdrag för redovisade förluster) överstiger fakturerade belopp. Delfakturerade belopp som ännu inte har betalats av kunden och av beställaren innehållna belopp ingår i posten kundfordringar. Koncernen redovisar som skuld alla skulder till beställare av pågående uppdrag vilkas fakturerade belopp överstiger uppdragsutgifter och redovisade vinster (efter avdrag för redovisade förluster).

Försäljning av varor

Försäljning av varor sker i relativt liten omfattning. Intäkter från försäljning av varor redovisas när risker och förmåner förknippade med ägandet är överförda från koncernen, koncernen inte längre utövar någon reell kontroll över de sålda varorna, intäkterna och tillhörande utgifter kan beräknas tillförlitligt och det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna som är förknippade med försäljningen av sensorerna tillfaller koncernen.

Hyresintäkter

Hyresintäkter som erhålls vid uthyrning av överskott av kontorslokaler redovisas linjärt under hyresperioden.

Ränteintäkter

Ränteintäkter intäktsredovisas fördelat över löptiden med tillämpning av effektivräntemetoden.

2.20 Leasing

Leasing där en väsentlig del av riskerna och fördelarna med ägande behålls av leasegivaren klassificeras som operationell leasing. Betalningar som görs under leasingperioden (efter avdrag för eventuella incitement från leasegivaren) kostnadsförs i resultaträkningen linjärt över leasingperioden.

Koncernens leasing består av hyra av kontorslokaler och bilar vilka klassificeras som operationell leasing.

2.21 Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolagets finansiella rapporter är upprättade i enlighet med Årsredovisningslagen och RFR 2 Redovisning för juridiska personer. Moderbolaget tillämpar genom detta samma redovisningsprinciper som koncernen där så är tillämpligt och utom i de fall som anges nedan.

Uppställningsform för resultat- och balansräkning

Resultat- och balansräkning följer årsredovisningslagens uppställningsform. Det innebär skillnader, jämfört med koncernredovisningen, främst avseende finansiella

intäkter och kostnader, rapport över totalresultat, avsättningar och rapport över förändringar i eget kapital.

Andelar i dotterbolag och intressebolag

Andelar i dotterbolag och intressebolag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. Erhållna utdelningar redovisas som finansiella intäkter. Utdelning som överstiger dotterbolagets totalresultat för perioden eller som innebär att det bokförda värdet på innehavets nettotillgångar i koncernredovisningen understiger det bokförda värdet på andelarna, är en indikation på att det föreligger ett nedskrivningsbehov.

När det finns en indikation på att andelar i dotterbolag eller intressebolag minskat i värde görs en beräkning av återvinningsvärdet. Är detta lägre än det redovisade värdet görs en nedskrivning. Nedskrivningar redovisas i posterna Resultat från andelar i koncernföretag respektive Resultat från andelar i intressebolag.

Pensionsförpliktelser

Moderbolagets pensionsförpliktelser redovisas i enlighet med FAR RedR4. Vissa av moderbolagets pensionsförpliktelser täcks genom att försäkring tecknats hos försäkringsföretag. Övriga pensionsåtaganden har inte säkerställts genom försäkring. Kapitalvärdet för dessa utgörs av nuvärdet av framtida förpliktelser och beräknas enligt aktuella grunder. Kapitalvärdet redovisas som avsättning i balansräkningen. Räntedelen i pensionsskuldens förändring redovisas som finansiell kostnad. Övriga pensionskostnader belastar rörelseresultatet.

Finansiella instrument

För värderingen av dessa instrument i moderbolaget tillämpar RISE Rådet för Finansiell Rapportering, rekommendation RFR 2. Denna rekommendation möjliggör för företag, som inte behöver tillämpa IAS 39 med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning, att värdera finansiella instrument med utgångspunkt i anskaffningsvärdet enligt Årsredovisningslagen. I balansräkningen har innehavda placeringar således redovisats till upplupet anskaffningsvärde med tillägg för upplupen ränta.

Fordringar med förfallodag mer än tolv månader efter balansdagen redovisas som anläggningstillgångar, övriga som omsättningstillgångar. Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

2.23 Aktierelaterade ersättningar

Koncernen har haft en aktierelaterade ersättningsplan i ett avknopningsbolag där regleringen görs med aktier och där företaget erhåller tjänster från anställda som vederlag för koncernens eget kapitalinstrument (optioner). Verkligt värde på den tjänstgöring som berättigar anställda till tilldelning av optioner kostnadsförs. Det totala belopp som ska kostnadsföras baseras på verkligt värde på de tilldelade optionerna:

- inklusive alla marknadsrelaterade villkor (t.ex. aktiemålkurs),
- exklusive eventuell inverkan från tjänstgöringsvillkor och icke marknadsrelaterade villkor för intjänande (t.ex. lönsamhet, mål för försäljningsökningar och att den anställda kvarstår i företagets tjänst under en angiven tidsperiod), och
- inklusive inverkan av villkor som inte utgör intjänandevillkor (exempelvis krav att anställda ska spara eller behålla aktierna under en angiven tidsperiod)

Vid varje rapportperiods slut omprövar koncernen sina bedömningar av hur många aktier som förväntas bli intjänade baserat på de icke marknadsrelaterade intjänandevillkoren och tjänstgöringsvillkoren. Den eventuella avvikelse mot de ursprungliga bedömningarna som omprövningen ger upphov till, redovisas i resultaträkningen och motsvarande justeringar görs i eget kapital.

Ibland kan det inträffa att anställda utför tjänster innan tilldelningsdagen inträffar och då görs en uppskattning av det verkliga värdet, för att en kostnad ska kunna redovisas fördelat över perioden mellan den tidpunkt då anställda börjar utföra tjänster och tilldelningsdagen.

När optionerna utnyttjas, emitterar företaget nya aktier. Mottagna betalningar, efter avdrag för eventuella direkt hänförbara transaktionskostnader, krediteras aktiekapitalet (kvotvärde) och övrigt tillskjutet kapital.

De sociala avgifter som uppkommer på tilldelningen av aktieoptioner betraktas som en integrerad del av tilldelningen, och kostnaden behandlas som en kontant-reglerad aktierelaterad ersättning.

NOT 3 FINANSIELL RISKHANTERING

3.1 Finansiella riskfaktorer

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för olika finansiella risker: marknadsrisk (inklusive valutarisk och ränterisk), kreditrisk och likviditetsrisk.

I Koncernen tillämpas gemensam riskhantering för alla enheter. Den beskrivning som finns i denna not är därför i allt väsentligt tillämplig även för moderbolaget.

Riskhanteringen sköts av VD enligt policies som fastställts av styrelsen. Styrelsen upprättar en övergripande finanspolicy för riskhanteringen som är indelad i olika kapitel för specifika områden, såsom valutarisk, ränterisk, kreditrisk och likviditetsrisk samt placering av överlikviditet.

Marknadsrisk

Valutarisk

Koncernen verkar i huvudsak i Sverige vilket innebär att valutarisken i koncernen därmed är begränsad. Under 2014 och 2013 har enbart ett fåtal transaktioner i utländsk valuta förekommit, valutakursdifferenser som redovisats i resultaträkningen framgår av not 14.

Ränterisk

Eftersom koncernen inte innehar några väsentliga räntebärande finansiella tillgångar eller skulder är koncernens resultat och kassaflöde från den löpande verksamheten i allt väsentligt oberoende av förändringar i marknadsräntor. Placeringar görs till en mycket låg ränterisk.

Kreditrisk

Kreditrisk eller motpartsrisk är risken för att motparten i en finansiell transaktion inte fullgör sina förpliktelser på förfallodagen. Kreditrisk uppstår genom banktillgodoshåvanden, kortfristiga placeringar i form av bl.a. innehav i räntefonder och indexobligationer (ingår i likvida medel i balansräkningen) samt kundfordringar.

Den övervägande finansiella risken i koncernen är kreditrisken i utestående kundfordringar. Risken hanteras genom löpande kreditbevakning och kreditkontroll av såväl gamla som nya kunder. Koncernens kreditkontroll innebär att innan kredit lämnas genomförs en kreditkontroll med hjälp av kreditupplysningsföretag. För tidigare kunder analyseras även nuvarande betalningssituation och historik. I de fall som kreditupplysning eller betalningshistorik visar brister erbjuder koncernen i normalfallet inte någon kredit utan erbjuder i stället andra alternativ såsom att uppdraget genomförs efter det att ett förskott har erlagts. Kreditrisken i koncernen hanteras på bolagsnivå.

Koncernens kreditförluster uppgick till 822 (1 279) KSEK, några väsentliga koncentrationer av kreditrisker förekommer inte.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att koncernen saknar likvida medel för betalning av sina åtaganden avseende finansiella skulder. Hanteringen av likviditetsrisk sker med försiktighet och genom att tillse att koncernen alltid har tillräckligt med likvida medel. Per den 31 december 2014 har Koncernen en likviditet om 487 826 (423 105) KSEK som inkluderar banktillgodoshåvanden och kortfristiga placeringar i form av bl.a. innehav i räntefonder och indexobligationer. Dessa tillgångar uppfyller kraven enligt koncernens finanspolicy vilket innebär att koncernens likvida medel skall placeras i tillgångar som ger betryggande säkerhet och rimlig avkastning över tiden. Finansiella placeringar skall vid var tid göras efter noggrann riskbedömning och placeringen skall ha låg kreditrisk och hög likviditet.

Nedanstående tabell analyserar koncernens finansiella skulder uppdelade efter den tid som på balansdagen återstår fram till den avtalsenliga förfallodagen. De belopp som anges i tabellen är de avtalsenliga, odiskonterade kassaflödena.

Likviditetsrisk					
Per 31/12 2014	Mindre än 3 månader	Mellan 3 månader och 1 år	Mellan 1 och 2 år	Mellan 2 och 5 år	Mer än 5 år
Upplåning	0	8 400	243 600	5 000	0
Leverantörsskulder	95 184				
Övriga skulder	731 290				
Per 31/12 2013	Mindre än 3 månader	Mellan 3 månader och 1 år	Mellan 1 och 2 år	Mellan 2 och 5 år	Mer än 5 år
Upplåning	155 117				
Leverantörsskulder	107 335				
Övriga skulder	631 625				

Då koncernens likviditet är god innebär detta att investeringar till största delen kan finansieras med egna medel. Framtida likviditetsbelastning i övrigt avser betalning av leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder. Framtida likviditetsbelastningar följs noggrant genom löpande planer och prognoser.

3.2 Hantering av kapitalrisk

Koncernen är statligt ägd. Utdelning lämnas inte vilket framgår av bolagsordningen. Totalt kapital beräknas som Eget kapital i koncernens balansräkning och uppgår till 927 160 (874 887) KSEK per den 31 december 2014. Koncernens kapitalstruktur bedöms på basis av soliditet och avkastning på eget kapital. Dessa nyckeltal beräknas som justerat eget kapital i procent av balansomslutningen samt nettoresultat i procent av justerat eget kapital. Per den 31 december 2014 uppgick soliditeten till 45 (48) % och avkastning på eget kapital till 5,1 (3,4) %.

3.3 Beräkning av verkligt värde

Redovisat värde, efter eventuella nedskrivningar, för kundfordringar och övriga fordringar samt leverantörsskulder och övriga skulder förutsätts motsvara deras verkliga värden, eftersom dessa poster är kortfristiga i sin natur. Verkligt värde på finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad baseras på noterade marknadspriser på balansdagen. Det noterade marknadspris som används för koncernens finansiella tillgångar är den aktuella köpkursen. De finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde i koncernen utgörs av kortfristiga placeringar (inkluderar bl.a. räntefonder, indexobligationer mm) vilka redovisas som likvida medel i balansräkningen. Dessa instrument återfinns i nivå 1 i verkligt värdehierarkin.

NOT 4 VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Upprättande av bokslut och tillämpning av olika redovisningsstandarder baseras ofta på ledningens bedömningar eller på antaganden och uppskattningar som anses vara rimliga under rådande förhållanden. Dessa antaganden, bedömningar och uppskattningar kan både grunda sig på historisk erfarenhet men även andra faktorer, såsom förväntningar på framtida händelser. Om utfallet av samma händelser baseras på andra uppskattningar och antaganden kan detta leda till ett annat resultat. Det verkliga utfallet kan också skilja sig från det per balansdagen förväntade, baserat på ännu ej inträffade händelser. Det verkliga utfallet kommer, definitionsmässigt, sällan att överensstämma med det uppskattade. De antaganden och uppskattningar som RISE bedömer har störst potentiell inverkan per den 31 december 2014 med avseende på resultatet och/eller tillgångar och skulder redogörs för enligt nedan.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar uppgår till 9 638 (12 710) KSEK per den 31 december 2014. Immateriella anläggningstillgångarna redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar. Dessa består huvudsakligen av balanserade utgifter för utvecklingsarbeten men även patent och licenser. En förändrad bedömning av användningen av dessa tillgångar, samt den kvarvarande ekonomiska livslängden, skulle kunna leda till en nedskrivning av det redovisade värdet.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar uppgår till 755 883 (604 874) KSEK per den 31 december 2014. Materiella anläggningstillgångarna redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar. Dessa består huvudsakligen av byggnader och mark men även övriga inventarier. En förändrad bedömning av användningen av dessa tillgångar, samt den kvarvarande ekonomiska livslängden, skulle kunna leda till en nedskrivning av det redovisade värdet.

Värde av kundfordringar, pågående arbeten och varulager

Totala kundfordringar uppgår per den 31 december 2014 till 283 018 (260 314) KSEK. Kundfordringar, såsom de upptagits i balansräkningen, har redovisats till upplupet anskaffningsvärde netto efter reservering för bedömda och konstaterade kundförluster om 822 (1 279) KSEK. Bedömningen av föreliggande kundförluster, i det fall de ej är konstaterade, utgör en kritisk uppskattning. Ytterligare information om kreditrisk i kundfordringar finns i not 3. Reserveringar görs på individuell basis efter bedömning av varje enskild kunds betalningsförmåga. En förnyad bedömning kan leda till nedskrivningar av tidigare redovisade fordringar i kommande perioder. Värdet av pågående projekt uppgår per den 31 december 2014 till 64 331 (66 437) KSEK. Projekten har redovisats till upplupet anskaffningsvärde netto efter reservering för bedömda och konstaterade förluster. Värdet av pågående projekt är i mycket beroende av uppskattningar och bedömningar av färdigställandegraden i projekten och det arbete som kvarstår att utföra innan projektet kan färdigställas. Denna bedömning kan vara föremål för förändring och en förnyad bedömning kan leda till nedskrivningar av värdet i framtida perioder.

Värdet av varulagret uppgår per den 31 december 2014 till 4 823 (12 095) KSEK. Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först in, först ut-metoden (FIFU). värdet av varor i lager är till viss del beroende av den tekniska utvecklingen inom de områden där RISE är verksamma. Utvecklingen kan i sig medföra att produkter i varulager, som tidigare bedömts vara kurlanta, framöver kan behöva skrivas ner utifrån en förnyad bedömning av värdet.

Skatter

Redovisning av inkomstskatt, mervärdesskatt och andra skatter baseras på gällande regler, innefattande praxis, anvisningar och lagstiftning. På grund av den samlade komplexiteten i dessa frågor bygger tillämpningen, och därmed redovisningen, i vissa fall på tolkningar samt uppskattningar och bedömningar av möjliga utfall. I komplexa frågor inhämtar koncernen hjälp från extern expertis för att bedöma möjliga utfall utifrån rådande praxis och tolkningar av gällande regelverk. 2014 redovisas en skattekostnad om 10 207 (10 792) KSEK och en aktuell skattefordran om 37 587 (29 333) MSEK.

Uppskjuten skatt beräknas på bedömda temporära skillnader mellan antagna redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Det är främst två typer av antaganden och bedömningar som påverkar den redovisade uppskjutna skatten. Det är antaganden och bedömningar dels för att fastställa det redovisade värdet på olika tillgångar och skulder, dels beträffande framtida skattepliktiga vinster, i de fall ett framtida utnyttjande av redovisade och ej redovisade uppskjutna skattefordringar är beroende av detta utöver existerande uppskjutna skatteskulder. Per bokslutet 2014 fanns ackumulerade underskottsavdrag uppgående till 55 076 (100 752) KSEK. För ytterligare information avseende skatter hänvisas till not 13 och 21.

Pensioner

Kostnader för, liksom värdet av pensionsförpliktelser för pensionsplaner som klassificerats som förmånsbaserade, baseras på aktuariella beräkningar. Då dessa planer innebär utbetalning till de anställda flera år framåt i tiden krävs beräkningar av

aktuarier. Dessa beräkningar grundar sig både på ekonomiska variabler, såsom diskonteringsränta, förväntad inflation, förväntade löneökningar och pensionsökningar samt förväntad avkastning på förvaltningstillgångar, men även på demografiska förhållanden, såsom livslängd. Dessa antaganden är därmed föremål för kritiska uppskattningar och bedömningar. Antagande om diskonteringsränta baseras, enligt gällande redovisningsstandard, på marknadsränta på högkvalitativa företagsobligationer med en löptid som motsvarar för närvarande bedömd duration i gällande planer. RISE har för år 2014 använt sig av ränta på bostadsobligationer. Pensioner och liknande förpliktelser uppgår per den 31 december 2014 till 21,7 (26,0) MSEK. För vidare information kring pensioner hänvisas till not 30.

Värdering av identifierbara tillgångar och skulder i samband med förvärv Vid förvärv av dotterbolag sker en värdering av tillgångar och skulder till verkligt värde, genom uppskattningar och bedömningar.

NOT 5 SEGMENTINFORMATION

Företagsledningen har fastställt rörelsesegmenten baserat på den information som behandlas av styrelsen i RISE Research Institutes of Sweden AB och som används för att fatta strategiska beslut. Ingen enskild kund i koncernen står för mer än 10 % av intäkterna. En oväsentlig del av intäkterna kommer från utlandet. Anläggningstillgångar finns i Sverige, en inte materiell andel finns i utlandet.

Den segmentinformation, avseende de segment för vilka information ska lämnas, som lämnats till företagsledningen för verksamhetsåret 2014 är följande:

Januari-december 2014	RISE AB	SP	Sw ICT	Justering	RISE
Belopp i KSEK					koncernen
Omsättning	40 738	1 487 872	448 837		1 977 447
varav SK-medel	21 000	219 292	111 949		352 241
Resultat intressebolag			-11 204	2 933	-8 271
Avskrivningar	-42	-67 763	-4 223		-72 028
Rörelseresultat	251	31 848	16 042	2 933	51 074
Ränteintäkter	1 702	5 734	675		8 111
Räntekostnad		-1 085	-202		-1 287
Resultat före skatt	1 953	36 497	16 515	2 933	57 898
Skatt		-8 883	-1 324		-10 207
Resultat efter skatt	1 953	27 614	15 191	2 933	47 691
Likvida medel	48 103	303 375	136 348		487 826
Eget kapital	463 263	679 286	68 146	-283 535	927 160
Balansomslutning	506 531	1 535 518	287 892	-283 535	2 046 406
Soliditet %	91	44	24		45
Avkastning på eget kapital %	0,4	4,1	22,3		5,1
Rörelsemarginal %	0,6	2,1	3,6		2,6
Anställda	7	1308	358		1 673

Januari-december 2013	RISE AB	SP	Sw ICT	Justering	RISE
Belopp i KSEK					koncernen
Omsättning	19 336	1 355 538	432 339		1 807 213
varav SK-medel	4 600	213 856	81 963		300 419
Resultat intressebolag				8 806	8 806
Avskrivningar	-55	-57 596	-6 034		-63 685
Rörelseresultat	-1 788	38 756	-13 290	8 806	32 484
Ränteintäkter	2 080	6 350	1 047		9 477
Räntekostnad	-1	-1 113	-42		-1 156
Resultat före skatt	290	43 993	-12 285	8 807	40 805
Skatt	0	-10 090	-702		-10 792
Resultat efter skatt	290	33 904	-12 987	8 806	30 013
Likvida medel	18 418	326 539	78 148		423 105
Eget kapital	461 309	646 126	53 918	-286 466	874 887
Balansomslutning	477 291	1 362 942	253 150	-286 468	1 806 915
Soliditet %	97	47	21		48
Avkastning på eget kapital %	0,1	5,2	neg		3,4
Rörelsemarginal %	neg	2,9	neg		1,8
Anställda	6	1 219	361		1 586
Segmentsinformation enligt IAS 34 pkt 16g.					

NOT 6 NETTOOMSÄTTNINGENS FÖRDELNING

Nettoomsättningen fördelar sig på typ av intäkter enligt följande:

Koncernen	2014	2013
Näringslivsintäkter	1 071 425	1 058 156
Offentliga forskningsfinansiärer	400 557	323 133
SK medel	361 131	308 383
EU medel	144 334	117 541
Koncernen totalt	1 977 447	1 807 213

Moderföretaget	2014	2013
Administrationsanslag	25 000	18 000
Projekt finansiering	15 738	1 336
Moderföretaget totalt	40 738	19 336

NOT 7 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

Koncernen	2014	2013
Hysesintäkter	2 831	2 932
Valutadifferens på fordringar av rörelsekaraktär	1 388	776
Koncernresultat försäljning av dotterbolag	7 931	
Upplösning av negativ koncerngoodwill	0	5 325
Övriga intäkter	3 352	3 111
Koncernen totalt	15 502	12 144

NOT 8 MODERBOLAGETS FÖRSÄLJNING TILL OCH INKÖP FRÅN KONCERNFÖRETAG

Varken försäljning till eller inköp från koncernbolag har skett under räkenskapsåret eller föregående år.

NOT 9 ERSÄTTNINGAR TILL REVISORERNA

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

Koncernen	2014	2013
PricewaterhouseCoopers		
Revisionsuppdraget	3 224	2 802
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	363	222
Skatterådgivning	171	175
Övriga tjänster	326	427
Koncernen totalt	4 084	3 626

Moderföretaget	2014	2013
PricewaterhouseCoopers		
Revisionsuppdraget	397	398
Övriga revisionsnära tjänster	126	63
Skatterådgivning	-	-
Övriga tjänster	-	-
Moderföretaget totalt	523	461

NOT 10 ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA MM.

Koncernen	2014	2013
Löner och andra ersättningar till styrelse och VD	26 486	22 556
Löner och andra ersättningar till övriga ledande befattningshavare	7 169	7 226
Löner och andra ersättningar till övriga anställda	828 439	762 372
Sociala avgifter	280 107	294 376
Pensionskostnader till styrelse och VD	6 252	5 109
Pensionskostnader till övriga ledande befattningshavare	1 949	2 177
Pensionskostnader till övriga anställda	95 267	93 946
Koncernen totalt	1 245 669	1 187 762

Medelantal anställda (samtliga anställda i Sverige förutom 9 personer anställda i Danmark och 33 personer anställda i Norge, 2013 var 8 personer anställda i Danmark)	2014	2013
Män	1 116	1 063
Kvinnor	557	523
Koncernen totalt	1 673	1 586

Moderföretaget	2014	2013
Löner och andra ersättningar till styrelse och VD	2 425	2 127
Löner och andra ersättningar till övriga ledande befattningshavare	-	-
Löner och andra ersättningar till övriga anställda	6 305	4 561
Sociala avgifter	2 764	2 065
Pensionskostnader till styrelse och VD	567	524
Pensionskostnader till övriga ledande befattningshavare	-	-
Pensionskostnader till övriga anställda	1 120	1 000
Moderföretaget totalt	13 181	10 277

Medelantal anställda (samtliga anställda i Sverige)	2014	2013
Män	4	3
Kvinnor	3	3
Moderföretaget totalt	7	6

Styrelsearvoden	2014	2013
	553	398
Andra styrelsenära arvoden	0	6
Sociala avgifter	155	87
Summa	708	491

Dotterföretagen	2014	2013
Av dotterföretagens löner och ersättningar avser VD	20 759	17 272
Styrelsen	3 302	3 157
Pensionskostnader för VD	5 685	5 276
Summa	29 746	25 705

Koncernen	2014	2013
VDs löner	22 630	18 995
Styrelsen	3 855	3 561
Pensionskostnader för VD	6 252	5 800
Summa	32 738	28 356

Moderföretaget	2014	2013
VDs lön	1 871	1 723
Styrelsen	553	404
Pensionskostnader för VD	567	524
Summa	2 992	2 651

Styrelserna i koncernen består av 127 (126) ledamöter där 73 (74) procent är män. Övriga ledande befattningshavare består av 11 (11) personer där 64 (55) procent är män.

Styrelsen i moderbolaget består av 6 (6) ledamöter där 50 (50) procent är män. Moderbolagets ledningsgrupp består av 1 (1) person där 100 procent är män (kvinnor).

Villkor för VD

Villkor för nuvarande VD (från och med 2014-05-22):

Bolaget ska avsätta ett belopp motsvarande 30 % av pensionsgrundande inkomst till en tjänstepensionsplan för VD. Anställning upphör 2015-12-31.

Villkor för tidigare VD (till och med 2014-05-21):

VD har i enlighet med anställningsavtal rätt till förmånsbil (kostnad motsv 7,5 bas-belopp). Bolaget ska avsätta ett belopp motsvarande 30 % av pensionsgrundande inkomst till en tjänstepensionsplan för VD.

Uppsägningstid från arbetsgivarens sida är sex (6) månader.

Incitamentsprogram

2009 beslutades om ett incitamentsprogram i IRnova, ett av bolagen i Swedish ICT-koncernen, omfattande 39 500 personaloptioner riktat till personal, ledande befattningshavare och styrelseledamöter. 39 500 personaloptioner tilldelades. Teckning av aktie skedde under perioden 2012-09-30 till och med den 2013-02-06.

Personaloptionerna överläts till marknadspris enligt Black & Scholes värderingsformel för optioner. Varje personaloption ger rätt att under perioden 2013-09-30 till och med 2013-11-03 teckna en ny stamaktie i bolaget. Teckningskursen per aktie har fastställts till 125 kronor.

Per den 31 december 2013 hade samtliga aktier tecknats med stöd av ovanstående incitamentsprogram. Under not 32 kan läsas mer om aktierelaterade ersättningar.

Ersättning till ledande befattningshavare

Ledande befattningshavare har erhållit följande ersättningar:

	2014	2013
Löner och andra kortfristiga ersättningar	2 425	2 129
Summa	2 425	2 129

Riktlinjer

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut.

Till ledningen har bolagsstämman beslutat om följande riktlinjer avseende ersättning.

Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pension. Med andra ledande befattningshavare avses den person som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen. Koncernledningens sammansättning, består av verkställande direktör Olof Sandén och fram till och med 21 maj 2014 av verkställande direktör Cecilia Driving.

Pensionsförmåner samt övriga förmåner till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgår som del av den totala ersättningen. Med övriga förmåner avses bilförmån.

Ersättning och övriga förmåner

2014

Namn	Lön, utskotts- och styrelsearvode	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Summa
Pia Sandvik, styrelsens ordförande	210			210
Thomas Johannesson, vice ordförande	80			80
Anna Hultin Stigenberg, styrelseledamot	73			73
Richard Reinius, styrelseledamot*				0
Akabar Seddigh, styrelseledamot	10			10
Ulf Säter, styrelseledamot	80			80
Marie Westrin, styrelseledamot	100			100
Olof Sandén, verkställande direktör from 22/5-14	1 231		378	1 609
Cecilia Driving, verkställande direktör tom 21/5-14	641	33	189	863
Summa	2 425	33	567	3 025

Ersättning och övriga förmåner

2013

Namn	Lön, utskotts- och styrelsearvode	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Summa
Pia Sandvik, styrelsens ordförande	102			102
Jenny Lahrin, styrelseledamot*				0
Thomas Johannesson, styrelseledamot	77			77
Anna Hultin Stigenberg, styrelseledamot	57			57
Richard Reinius, styrelseledamot*				0
Marie Westrin, styrelseledamot	57			57
Akabar Seddigh, styrelseledamot	40			40
Yngve Stade	73			73
Peter Holmstedt, verkställande direktör tom 30/4-13	672	22	202	896
Cecilia Driving, verkställande direktör from 1/5-13	1 051	27	297	1 375
Summa	2 129	49	499	2 677

* Ingen ersättning utgår till anställda i Regeringskansliet.

Not 11 Finansiella intäkter och kostnader

Koncernen	2014	2013
Finansiella intäkter:		
Ränteintäkter på banktillgodoavanden	1 615	2 402
Ränteintäkter på kortfristiga placeringar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	307	582
Resultat vid avyttring av kortfristiga placeringar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	3 052	2 671
Värdeförändring netto på kortfristiga placeringar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	790	2 301
Valutakursdifferenser	2 189	1 521
Finansiella intäkter	7 953	9 477
Finansiella kostnader:		
Räntekostnader på pensionsskuld	-529	-1 057
Räntekostnader övriga	-600	-95
Valutakontodifferenser	0	-4
Finansiella kostnader	-1 129	-1 156
Finansiella poster Koncernen - netto	6 824	8 321

**NOT 12 ÖVRIGA RÄNTEINTÄKTER OCH LIKANDE RESULTATPOSTER
SAMT RÄNTEKOSTNADER OCH LIKANDE RESULTATPOSTER**

Moderföretaget	2014	2013
Ränteintäkter och liknande resultatposter:		
Ränteintäkter på banktillgodoavanden	0	0
Resultat vid avyttring av kortfristiga placeringar värderat till verkligt värde via resultaträkningen	1 702	2 080
Ränteintäkter och liknande resultatposter	1 702	2 080
Räntekostnader och liknande resultatposter:		
Räntekostnader övriga	0	-1
Räntekostnader och liknande resultatposter	0	-1
Finansiella poster Moderföretaget - netto	1 702	2 079

NOT 13 INKOMSTSKATT/SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

Skillnaderna mellan redovisad skattekostnad och en beräknad skattekostnad baserad på gällande skattesats är följande:

Koncernen	2014	2013
Resultat före skatt	57 898	40 805
Inkomstskatt beräknad enligt koncernens gällande skattesats 22% (22%)	-12 738	-7 874
Skatteeffekt av följande poster		
Ej skattepliktiga intäkter	3 781	516
Ej avdragsgilla kostnader	-3 799	-973
Tillkommande skattepliktiga intäkter	-76	-29
Utnyttjat underskottsavdrag	1 744	-750
Upplösning neg koncerngoodwill	0	1 172
Återläggning nedskrivning av aktier	880	0
Skattemässiga underskott för vilken ingen uppskjuten skattefordran redovisats	0	-2 831
Justering avseende tidigare år	0	-23
Skattekostnad Koncernen	-10 207	-10 792

Koncernen/Övrigt totalresultat	2014	2013
Omvärdering av nettopensionsförpliktelsen	4 536	-1 221
Skatteeffekt 22% (22%)	-998	269
Skattekostnad koncern	-998	269

Moderföretaget	2014	2013
Resultat före skatt	1953	291
Inkomstskatt beräknad enligt gällande skattesats 22% (22%)	-430	-64
Skatteeffekt av följande poster		
Ej avdragsgilla kostnader	-24	-21
Utnyttjat underskottsavdrag	453	85
Skattekostnad Moderföretaget	0	0

Genomsnittlig skattesats för Koncernen är 17,63 % (26,5%). Genomsnittlig skattesats för moderbolaget är 0 % (0 %)

Uppskjutna skattefordringar redovisas för skattemässiga underskottsavdrag i den utsträckning som det är sannolikt att de kan tillgodogöras genom framtida beskattningsbara vinster. Koncernen har ackumulerade underskottsavdrag uppgående till 55 076 (100 752) KSEK varav uppskjuten skatt har redovisats på 0 (9 385) KSEK av de totala underskottsavdragen. Moderbolaget har ackumulerade underskottsavdrag uppgående till 9 774 (10 227) KSEK. Någon uppskjuten skattefordran avseende förluster på 9 774 KSEK som kan utnyttjas mot framtida beskattningsbar vinst har ej redovisats.

NOT 14 VALUTAKURSDIFFERENSER

Koncernen	2014	2013
Övriga rörelseintäkter	1 388	794
Finansiella intäkter (valutaeffekter netto redovisade i resultaträkningen)	2 479	1 517
Finansiella kostnader (valutaeffekter netto redovisade i resultaträkningen)	0	0
Summa valutakursdifferenser	3 867	2 311

NOT 15 RESULTAT PER AKTIE

	2014	2013
Resultat som är hänförligt till moderföretagets aktieägare	38 917	39 001
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier före utspädning (tusental)	16,47	16,47
Justerat för:		
- Utestående personaloptioner	0	0
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning (tusental)	16,47	16,47
Resultat per aktie före och efter utspädning	2 363	2 368

NOT 16 UTDELNING PER AKTIE

Koncernen är statligt ägd. Utdelning lämnas inte vilket framgår av bolagsordningen.

NOT 17 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Koncern	Byggnader och mark inkl mark-anläggning	Förbättrings-utgift på annans fastighet	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående nyanläggningar	Summa
Räkenskapsåret 2013					
Ingående redovisat värde	143 559		134 695	45 832	324 086
Inköp	49 412		84 094	143 579	277 085
Genom förvärv av dotterföretag	0		7	67 655	67 662
Avyttring/utrangering	0		-55	0	-55
Omklassificering	43 208		0	-43 208	0
Direktavskrivning mot bidrag	0		-1 000	0	-1 000
Avskrivningar	-8 551		-54 352	0	-62 903
Utgående redovisat värde	227 628		163 389	213 858	604 875
Per 31 december 2013					
Anskaffningsvärde	326 306		1 087 580	213 858	1 627 744
Akkumulerade avskrivningar	-98 678		-924 192	0	-1 022 870
Redovisat värde	227 628		163 388	213 858	604 874
Räkenskapsåret 2014					
Ingående redovisat värde	227 628		163 388	213 858	604 874
Inköp	83 929	14 422	125 055	0	223 406
Genom förvärv av dotterföretag	0	0	1 158	0	1 158
Avyttring/utrangering	0	0	-10 558	0	-10 558
Genom avyttring av dotterföretag	0	0	-1 898	0	-1 898
Omklassificering	135 292	26 393	50 150	-211 835	0
Direktavskrivning mot bidrag	0	0	10 376	0	10 376
Avskrivningar	-12 849	-79	-58 661	0	-71 589
Omräkningsdifferenser	0	0	114	0	114
Utgående redovisat värde	434 000	40 736	279 124	2 023	755 883
Per 31 december 2014					
Anskaffningsvärde	545 527	40 815	1 235 582	2 023	1 823 947
Akkumulerade avskrivningar	-111 527	-79	-956 458	0	-1 068 064
Redovisat värde	434 000	40 736	279 124	2 023	755 883

Moderföretaget		
Inventarier, verktyg och installationer	2014	2013
Ingående anskaffningsvärde	354	344
Inköp	60	47
Försäljning och utrangeringar	-9	-37
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	405	354
Ingående avskrivningar	-294	-276
Försäljningar och utrangeringar	9	37
Årets avskrivningar	-42	-55
Utgående ackumulerade avskrivningar	-327	-294
Utgående redovisat värde	78	60

NOT 18 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Koncernen - Patent	Balanserade utvecklings- utgifter	Patent	Goodwill*	Summa
Räkenskapsåret 2013				
Ingående redovisat värde	7 681	964	0	8 645
Inköp	2 533	2 314	0	4 847
Avskrivningar		-782	0	-782
Utgående redovisat värde	10 214	2 496	0	12 710
Per 31 december 2013				
Anskaffningsvärde	10 214	4 717	0	14 931
Ackumulerade avskrivningar	0	-2 221	0	-2 221
Redovisat värde	10 214	2 496	0	12 710
Räkenskapsåret 2014				
Ingående redovisat värde	10 214	2 496	0	12 710
Inköp	1 271	1 448	2 890	5 609
Genom avyttring av dotterföretag	-8 184	-57	0	-8 241
Omklassificering	460	-460	0	0
Avskrivningar	-168	-272	0	-440
Utgående redovisat värde	3 593	3 155	2 890	9 638
Per 31 december 2014				
Anskaffningsvärde	3 761	3 722	2 890	10 373
Ackumulerade avskrivningar	-168	-567	0	-735
Redovisat värde	3 593	3 155	2 890	9 638

*Goodwill – ingen test av nedskrivningsbehov har genomförts eftersom posten uppstod under räkenskapsåret, samt att bedömningen är att det inte föreligger något nedskrivningsbehov per årsbokslutet utifrån antaganden om tillväxt, kassaflöde, diskonteringsränta samt att en rimlig förändring av antagandena inte skulle leda till nedskrivningsbehov.

NOT 19 ANDELAR I INTRESSEBOLAG

Koncernen	2014	2013
Per 1 januari	172 050	171 894
Anskaffning av intresseföretag	10 683	400
Avyttring av intresseföretag	-5 668	0
Nedskrivning	-5 536	0
Omklassificering	7	0
Omfört till andelar i koncernföretag	0	-9 050
Resultatandel	2 933	8 806
Per 31 december	174 469	172 050

Moderföretaget	2014	2013
Ingående anskaffningsvärde	22 997	22 997
Utgående redovisat värde	22 997	22 997

Koncernen						
Namn	Organisations-nummer	Säte	Kapitalandel	Antal andelar	Redovisat värde	Redovisat värde
					2014	2013
Swerea AB	556664-2228	Stockholm	42,8%		139 352	136 314
Innventia AB	556603-1109	Stockholm	29,0%		34 556	34 661
Reeltronics AB	556620-4139	Stockholm	20,0%	800	48	48
Ascatron AB	556860-3699	Stockholm	24,5%	24 500	12	12
Vasasensor AB	556550-0541	Stockholm	21,7%	36 000	0	536
LumiSigns AB	556891-9491	Norrköping	30,0%	25	13	13
WeMeMove AB	556939-1526	Stockholm	28,0%	140	14	0
Locusense AB	556948-1160	Stockholm	34,0%	170 000	17	0
DigiWall Technology AB	556681-9990	Piteå	37,0%	490	49	49
Interactive Productline AB	556633-2036	Stockholm	24,0%	292	393	393
Interspectral AB	556980-5186	Norrköping	30,0%	750	15	0
Telcred AB (avyttrad 2014)	556782-4981	Stockholm	17,1%	24	0	24
Summa					174 469	172 050

Moderföretaget						
Namn	Organisations-nummer	Säte	Kapitalandel	Antal andelar	Redovisat värde	Redovisat värde
					2014	2013
Swerea AB	556664-2228	Stockholm	42,8%		22 967	22 967
Innventia AB	556603-1109	Stockholm	29,0%		30	30
Summa					22 997	22 997

Koncernens och moderföretagets andel av resultatet i de viktigaste intresseföretagen, vilka alla är onoterade, och dess andel av tillgångar och skulder är som följer:

Sammandrag information från balansräkningen.

	Swerea AB		Innventia AB		Totalt	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Ägarandel %	42,8%	42,8%	29,0%	29,0%		
Anläggningstillgångar	294 205	258 613	35 556	32 522	329 761	291 135
Omsättningstillgångar	348 283	400 442	188 437	193 662	536 720	594 104
Summa tillgångar	642 488	659 055	223 993	226 184	866 481	885 239
Långfristiga skulder	-21 908	-23 224	-17 534	-17 099	-39 442	-40 323
Kortfristiga skulder	-278 234	-303 152	-86 441	-88 743	-364 675	-391 895
Summa skulder	-300 142	-326 376	-103 975	-105 842	-404 117	-432 218
Nettotillgångar	342 346	332 679	120 018	120 342	462 364	453 021

Sammandrag information från resultat och totalresultat

	2014		2013		2014	
Intäkter	676 644	665 081	297 763	305 229	974 407	970 310
Resultat från kvarvarande verksamheter	8 610	12 638	457	8 863	9 067	21 501
Resultat efter skatt från avvecklade verksamheter	0	0	0	0	0	0
Övrigt totalresultat	0	0	0	0	0	0
Summa totalresultat	8 610	12 638	457	8 863	9 067	21 501
Erhållna utdelningar från intresseföretag	0	0	0	0	0	0

Avstämning av finansiell information i sammandrag

	Swerea AB		Innventia AB		Totalt	
Finansiell information i sammandrag	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Ingående nettotillgångar 1 januari	332 679	318 950	120 342	113 097	453 021	432 047
Årets resultat	8 610	12 638	457	8 863	9 067	21 501
Övrigt totalresultat	0	0	0	0	0	0
Valutakursdifferenser	1 057	1 091	-781	-1 618	276	-527
Utgående nettotillgångar	342 346	332 679	120 018	120 342	462 364	453 021
Ägarandel %	42,8%	42,8%	29,0%	29,0%		
Innehav i intresseföretag	146 524	142 387	34 805	34 899	181 329	177 286
Justering valuta	-720	378	-249	-238	-969	140
Goodwill	-6 451	-6 451	0	0	-6 451	-6 451
Bokfört värde	139 353	136 314	34 556	34 661	173 909	170 975

NOT 20 FINANSIELLA TILLGÅNGAR SOM KAN SÄLJAS

Koncernen	2014	2013
Per 1 januari	1 434	1 096
Köp	0	340
Försäljningar	-10	-2
Nedskrivningar	-150	0
Omklassificering	-6	0
Per 31 december	1 268	1 434

Finansiella tillgångar som kan säljas avser innehav i onoterade företag vars verkliga värde inte har kunnat beräknas på ett tillförlitligt sätt. Innehaven värderas därmed till anskaffningsvärde minus eventuella nedskrivningar.

NOT 21 UPPSKJUTEN SKATT

Koncernen	2014	2013
Uppskjuten skattekostnad avseende temporära skillnader	-4 227	-2 680
Summa uppskjuten skatt i resultaträkningen	-4 227	-2 680

Uppskjutna skattefordringar och – skulder fördelas enligt följande:

Koncernen		
Uppskjutna skattefordringar som ska utnyttjas efter mer än 12 månader	2014	2013
Ingående redovisat värde	2 064	2 228
Årets förändring	-2 064	-164
Summa uppskjutna skattefordringar	0	2 064
Uppskjutna skatteskulder som ska utnyttjas efter mer än 12 månader	2014	2013
Ingående redovisat värde	11 955	9 435
Årets förändring	2 162	2 520
Summa uppskjutna skatteskulder	14 117	11 955
Uppskjutna skatteskulder (netto)	-14 117	-9 891

Förändring i uppskjutna skattefordringar och – skulder under året, utan hänsyn tagen till kvittningar som gjorts inom samma skatterättsliga jurisdiktion, framgår nedan:

Koncernen		
Uppskjutna skatteskulder	2014	2013
Avskrivningar utöver plan	2 162	2 494
Periodiseringsfond	0	26
Summa uppskjutna skatteskulder	2 162	2 520

Uppskjutna skatteskulder i koncernen avser obeskattade reserver. Uppskjuten skatteskuld i obeskattade reserver löses upp i samband med förändring av värdet av obeskattade reserver i de i koncernen ingående bolagen.

Koncernen		
Uppskjutna skattefordringar	2014	2013
Skattemässigt värde av underskottsavdrag	-2 065	-164
Summa uppskjutna skattefordringar	-2 065	-164

Uppskjutna skattefordringar i koncernen avser underskottsavdrag. Uppskjuten skattefordran löses upp i samband med förändring av värdet av underskottsavdrag i de i koncernen ingående bolagen.

NOT 22 ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Moderföretaget	2014	2013
Ingående anskaffningsvärde	434 446	434 446
Utgående redovisat värde	434 446	434 446

Moderföretaget och dess dotterbolag innehar andelar i följande dotterbolag:

Namn	Organisations-nummer	Säte	Antal andelar	Andel stamaktier som direkt-ägs av moderföretaget	Andel stamaktier som ägs av koncernen	Redovisat värde	Redovisat värde
				%	%	2014	2013
Swedish ICT Research AB	556668-2976	Stockholm	600	60%	60%	5 170	5 170
SICS Swedish ICT AB	556587-0119	Stockholm	1 000		100%	100	100
Viktoria Swedish ICT AB	556542-4339	Göteborg	91		91%	91	91
Interactive Institute Swedish ICT AB	556557-3077	Stockholm	1 000		100%	100	100
Acreo Swedish ICT AB	556534-9007	Stockholm	1 000		100%	1 530	1 530
Ogemi AB, fd Imego	556564-6865	Göteborg	10 000		100%	0	0
Swedish ICT Innovation AB	556539-5448	Stockholm	1 000		100%	1 570	1 570
SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB	556464-6874	Borås	364 000	100%	100%	429 276	429 276
SITAC AB	556469-0120	Karlskrona	5 000		100%	600	600
SMP Svensk Maskinprovning AB	556529-6836	Lomma	5 000		100%	11 079	11 079
SIK – Institutet för Livsmedel och Bioteknik AB	556536-9369	Göteborg	50 000		100%	16 272	16 272
YKI - Ytkemiska Institutet AB	556558-0338	Stockholm	1 000		100%	13 500	13 500
CBI Betonginstitutet AB	556352-5699	Stockholm	3 000		60%	4 539	4 539
Glafo AB	556111-6855	Växjö	600		60%	2 400	2 400
JTI - Institutet för jordbruks- och miljöteknik AB	556772-8026	Uppsala	300		60%	6 000	6 000
SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut A/S	34224080	Köpenhamn	500		100%	592	592
SP Process Development AB	556196-9204	Södertälje	5 000		100%	500	500
AstaZero AB	556802-4946	Borås	61 330		61%	49 550	44 550
SP Processum AB	556641-7357	Örnsköldsvik	600		60%	240	240
SP Fire Research AS	982 930 057	Trondheim	910 000		70%	7 903	0
SP Energy Technology Center AB	556992-6651	Piteå	2 000		100%	5 250	0

Rösträttsandelarna överensstämmer med kapitalandelarna.

Koncernen är statligt ägd. Utdelning lämnas inte från dotterbolagen till moderbolagen förutom SMP Svensk Maskinprovning AB.

Verksamhet:

Alla bolag i koncernen är forskningsinstitut, utom SMP Svensk Maskinprovning AB som är ett test och provningsföretag.

Det finns inga stamaktier som ägs av innehav utan bestämmande inflytande och inte heller några preferensaktier som ägs av koncernen.

FINANSIELL INFORMATION I SAMMANDRAG AVSEENDE DOTTERFÖRETAG MED VÄSENTLIGA INNEHAVARE UTAN BESTÄMMANDE INFLYTANDE

Nedan visas finansiell information i sammandrag för varje dotterföretag som har innehavare utan bestämmande inflytande och som är väsentliga för koncernen. Informationen avser belopp före koncerninterna elimineringar.

SAMMANDRAGEN INFORMATION FRÅN BALANSRÄKNINGEN

	2014	2013
Namn	Swedish ICT Research AB	Swedish ICT Research AB
Anläggningstillgångar	18 657	25 654
Omsättningstillgångar	269 235	227 496
Summa tillgångar	287 892	253 150
Långfristiga skulder	248	148
Kortfristiga skulder	219 498	199 084
Summa skulder	219 746	199 232
Nettotillgångar	68 146	53 918

SAMMANDRAGEN INFORMATION OM RESULTAT OCH TOTALRESULTAT

	2014	2013
Namn	Swedish ICT Research AB	Swedish ICT Research AB
Intäkter	456 978	436 368
Årets resultat	15 191	-9 193
Summa totalresultat för året	15 191	-9 193
Summa totalresultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	157	-8 152

KASSAFLÖDESANALYS I SAMMANDRAG

	2014	2013
Namn	Swedish ICT Research AB	Swedish ICT Research AB
Kassaflöde från löpande verksamhet	23 501	-4 454
Förändring av rörelsekapital	30 769	3 020
Kassaflöde från investeringsverksamheten	3 930	-12 482
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	10 038
Årets kassaflöde	58 200	-3 878
Likvida medel vid årets början	78 148	82 026
Likvida medel vid årets slut	136 348	78 148

Under året har inga upp- eller nedskrivningar av andelar i dotterbolag genomförts. Dotterbolagen lämnar ingen utdelning till moderbolaget.

NOT 23 ANDRA LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

Koncernen		
Andra långfristiga fordringar	2014	2013
Ingående anskaffningsvärde	257	257
Årets utbetalningar	0	0
Utgående redovisat värde	257	257

Moderföretaget		
Andra långfristiga fordringar	2014	2013
Ingående anskaffningsvärde	0	0
Årets förändring	0	0
Utgående redovisat värde	0	0

Andra långfristiga fordringar i koncernen och moderbolaget avser en kapitalförsäkring. Ingen av de andra långfristiga fordringarna är förfallen till betalning eller i behov av nedskrivning. Koncernen har inte omklassificerat några andra långfristiga fordringar som värderats till upplupet anskaffningsvärde, till tillgångar som värderas till verkligt värde, under 2014 eller 2013. Den maximala exponeringen för kreditrisk utgörs per balansdagen av det redovisade värdet i balansräkningen.

NOT 24 FINANSIELLA INSTRUMENT PER KATEGORI

Koncernen 2014-12-31	Finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar som kan säljas	Lånefordringar och kundfordringar	Summa
Tillgångar i balansräkningen				
Finansiella tillgångar som kan säljas		1 268		1 268
Andra långfristiga fordringar		257		257
Kundfordringar			283 018	283 018
Fordringar hos intresseföretag			5 494	5 494
Övriga fordringar			18 307	18 307
Upplupna intäkter			138	138
Likvida medel*	487 826			487 826
Summa	487 826	1 525	306 957	796 308

Koncernen 2014-12-31	Övriga finansiella skulder	Summa
Skulder i balansräkningen		
Skulder från kreditinstitut	252 000	252 000
Leverantörsskulder	95 184	95 184
Övriga skulder	138 349	138 349
Summa	485 533	485 533

*) Avseende banktillgodohavanden och kortfristiga placeringar (likvida medel) accepteras i koncernen endast banker och finansinstitut på lägst BBB+/K1.

Koncernen 2013-12-31	Finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar som kan säljas	Lånefordringar och kundfordringar	Summa
Tillgångar i balansräkningen				
Finansiella tillgångar som kan säljas		1 434		1 434
Andra långfristiga fordringar		258		258
Kundfordringar			260 314	260 314
Fordringar hos intresseföretag				0
Övriga fordringar			7 919	7 919
Upplupna intäkter			137 522	137 522
Likvida medel	423 105			423 105
Summa	423 105	1 692	405 755	830 552

Koncernen 2013-12-31	Övriga finansiella skulder	Summa
Skulder i balansräkningen		
Leverantörsskulder	107 335	107 335
Övriga skulder	98 860	98 860
Summa	206 195	206 195

MODERBOLAGET

Moderbolagets finansiella tillgångar består huvudsakligen av andelar i koncernföretag och intressebolag, vilka redovisas till anskaffningsvärde.

Moderbolagets finansiella skulder består av leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder vilka redovisas till anskaffningsvärde.

Moderbolaget har även placeringar i kortfristiga tillgångar om 6 052 som redovisas till anskaffningsvärde.

NOT 25 VARULAGER

Koncernen	2014	2013
Råvaror och förnödenheter	4 339	8 720
Varor under tillverkning	0	1 348
Färdiga varor	484	2 027
Summa	4 823	12 095

NOT 26 KUNDFORDRINGAR

Koncernen	2014	2013
Kundfordringar	283 758	260 694
Minus: reservering för osäkra fordringar	-740	-380
Kundfordringar – netto	283 018	260 314

Per den 31 december 2014 uppgick fullgoda kundfordringar till 283 018 (260 314) KSEK.

Per den 31 december 2014 var kundfordringar uppgående till 46 637 (41 231) KSEK förfallna men utan att något nedskrivningsbehov ansågs föreligga. De förfallna fordringarna avser ett antal kunder vilka tidigare inte haft några betalningssvårigheter.

NOT 27 ÖVRIGA FORDRINGAR

Koncernen	2014	2013
Fordringar hos intresseföretag	0	0
Fordringar hos anställda	53	241
Diverse avräkningar	432	589
Momsfordran	6 022	5 484
Fordran avseende förvärvad rörelse	3 250	0
Fordran Irnova	5 494	0
Övriga poster	8 550	1 605
Koncernen totalt	23 801	7 919

Moderföretaget	2014	2013
Övriga poster	9	1
Moderföretaget totalt	9	1

NOT 28 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÅKTER

Koncernen	2014	2013
Upparbetade ej fakturerade intäkter	154 980	137 522
Förutbetalda arrendeavgift	15 689	40 689
Förutbetalda entreprenadkostnader	0	4 528
Förutbetalda lokalhyror	13 790	12 753
Förutbetalda licensavgifter	905	1 155
Övriga poster	17 981	17 675
Koncernen totalt	203 345	214 322

Moderföretaget	2014	2013
Övriga poster	512	656
Moderföretaget totalt	512	656

NOT 29 LIKVIDA MEDEL/KASSA OCH BANK

I likvida medel i balansräkningen och kassaflödesanalysen ingår följande poster:

Koncernen	2014	2013
Kassa och bank	421 679	346 334
Kortfristiga bankplaceringar	66 147	76 771
Koncernen totalt	487 826	423 105

Moderföretaget	2014	2013
Kassa och bank	48 103	12 366
Kortfristiga bankplaceringar	0	6 052
Moderföretaget totalt	48 103	18 418

NOT 30 PENSIONSFRÖPLIKTELSE**Förmånsbestämda pensionsplaner**

Inom koncernen finns ett flertal förmånsbestämda pensionsplaner där de anställda har rätt till ersättning efter avslutad anställning baserat på slutlön och tjänstgöringstid.

Pensionsförsäkring i Alecta

För tjänstemän i Sverige tryggas ITP 2-planens förmånsbestämda pensionsåtaganden för ålders- och familjepension genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 3 Klassificering av ITP-planer som finansieras genom försäkring i Alecta, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2014 och 2013 har bolaget inte haft tillgång till information för att kunna redovisa sin proportionella andel av planens förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader vilket medfört att planen inte varit möjlig att redovisa som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen ITP2 som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Premien för den förmånsbestämda ålders- och familjepensionen är individuellt beräknad och är bland annat beroende av lön, tidigare intjänad pension och förväntad återstående tjänstgöringstid. Koncernens andel av de sammanlagda avgifterna till planen utgör en oväsentlig del av de sammanlagda avgifterna.

Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska metoder och antaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt tillåtas variera mellan 125 och 155 procent. Om Alectas kollektiva konsolideringsnivå understiger 125 procent eller överstiger 155 procent ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att konsolideringsnivån återgår till normalintervallet. Vid låg konsolidering kan en åtgärd vara att höja det avtalade priset för nyteckning och utökning av befintliga förmåner. Vid hög konsolidering kan en åtgärd vara att införa premierreduktioner. Den sista december 2014 respektive vid utgången av 2013 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 144 procent (2013-12-31: 148 procent).

Koncernen	2014	2013
Förpliktelser i balansräkningen för förmånsbestämda pensionsplaner	21 656	25 996
Summa skuld i balansräkningen	21 656	25 996

Redovisning i finansiella kostnader avseende förmånsbestämda pensionsplaner	529	1 057
Redovisning i övrigt totalresultat avseende omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	-4 536	1 221

Förändringen i den förmånsbestämda förpliktelsen under året är följande:

Koncernen	2014	2013
Vid årets början	25 996	25 562
Utbetalda ersättningar	-860	-1 844
Räntekostnader	529	1 057
Förvärvad pensionsstiftelse	527	
Omvärderingar förluster(+)/vinster(-)	-4 536	1 221
Vid årets slut	21 656	25 996

Vid den senaste värderingstidpunkten bestod nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen av 21 656 KSEK (25 996) hänförligt till personer som omfattas av planen och som är pensionerade.

De viktigaste aktuariella antaganden som användes var följande:

Koncernen	2014	2013
Diskonteringsränta, %	2,5	2,0-2,1
Framtida löneökningar, %	3,0	3,0
Framtida pensionsökningar, %	2,5	2,5
Inflation	1,5	0,5

Livslängdsantaganden efter pension 24 år för en kvinna och för en man 20 år, hämtat från PRI

NOT 31 AKTIEKAPITAL OCH ÖVRIGT TILLSKJUTET KAPITAL

	Antal aktier	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Summa
Per 31 december 2014	16 470	1 647	0	1 647

Balanserna har inte förändrats sedan 1 januari 2010 varför inga jämförelsesiffror presenteras. Kvotvärdet för aktien är 100 kr.

Aktiekapital kr 1 647 000

Kvotvärde 100

NOT 32 AKTIERELATERADE ERSÄTTNINGAR

Under not 9 kan läsas mer om incitamentsprogrammet.

Förändringar i antalet utestående personaloptioner och deras lösenpris är som följer:

Koncernen	2014		2013	
	Lösenpris i kr per aktie	Personaloptioner	Lösenpris i kr per aktie	Personaloptioner
		(tusental)		(tusental)
Per 1 januari	-	0	125	39,5
Tilldelade				
Förverkade				
Utnyttjade	-	0	125	-39,5
Förfallna				
Per 31 december		0		0

Samtliga tilldelade optioner har utnyttjats under 2013.

Inga utestående personaloptioner återstår.

Det vägda genomsnittliga verkliga värdet för optioner som tilldelades under 2009 har fastställts med hjälp av Black-Scholes värderingsmodell. Viktiga indata i modellen var bedömt vägt genomsnittligt aktievärde på tilldelningsdagen, lösenpris, volatilitet, förväntad utdelning, förväntad löptid på optionerna på 4 år och årlig riskfri ränta på 2,6 %. Volatiliteten är satt till 30 % i kalkylen. Mot bakgrund av att de anställda har betalat marknadsmässig premie för optionerna har ingen kostnad uppstått i bolaget.

NOT 33 ÖVRIGA SKULDER

Koncernen	2014	2013
Fastighetsskatt	1 226	1 106
Löneskatt	17 358	17 133
Personalens källskatt	16 829	15 676
Sociala avgifter	16 156	15 032
Avkastningsskatt	78	58
Momsskuld	21 788	20 922
Medel för omstrukturering	702	702
Projektmedel	34 969	9 551
Kvarstående medel	2 600	2 600
Övriga poster	21 643	16 080
Koncernen totalt	133 349	98 860

Moderföretaget	2014	2013
Medel för omstrukturering	702	702
Projektmedel	34 969	9 551
Kvarstående medel	2 600	2 600
Personalens källskatt	490	365
Övriga poster	409	753
Moderföretaget totalt	39 170	13 971

NOT 34 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Koncernen	2014	2013
Förutbetalda intäkter	1 341	1 391
Personalrelaterade poster	98 824	90 070
Förutbetalda projektbidrag	114 468	96 314
Upplupna entreprenadkostnader	0	12 721
Övriga poster	10 676	16 836
Koncernen totalt	225 309	217 332

Moderföretaget	2014	2013
Personalrelaterade poster	754	643
Övriga poster	328	396
Moderföretaget totalt	1 082	1 039

NOT 35 STÄLLDA SÄKERHETER

Koncernen	2014	2013
Fastighetsinteckningar	45 000	45 000
Företagsinteckningar	17 000	0
Koncernen totalt	62 000	45 000

Moderföretaget	2014	2013
Moderföretaget totalt	Inga	Inga

NOT 36 ANSVARSFÖRBINDELSER

Koncernen	2014	2013
Borgensåtagande	Inga	123 500
Koncernen totalt	Inga	123 500

Moderföretaget	2014	2013
Moderföretaget totalt	Inga	Inga

NOT 37 ÅTAGANDEN**Investeringsåtaganden****Åtaganden avseende operationell leasing**

Koncernen och moderbolaget leasar olika typer av fordon, maskiner och kontorsutrustning enligt uppsägningsbara/ej uppsägningsbara operationella leasingavtal.

Framtida leasingavgifter för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal förfaller till betalning enligt följande:

Koncernen	2014	2013
Inom ett år	73 922	71 720
Senare än ett men inom fem år	244 550	218 659
Senare än fem år	8 538	19 921
Koncernen totalt	327 010	310 300

Moderföretaget	2014	2013
Inom ett år	97	125
Senare än ett men inom fem år	86	113
Senare än fem år	0	0
Moderföretaget totalt	183	238

NOT 38 ÖVRIGA EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER

Koncernen	2014	2013
Resultatandel från Intresseföretag	-2 933	-8 806
Rörelseförvärv		-5 325
Avyttringar	-2 256	0
Nedskrivningar	5 686	0
Omräkningsdifferens	-141	0
Övrigt	0	-21
Koncernen totalt	356	-14 152

Moderföretaget	2014	2013
Avsättning	0	0
Avskrivning	42	55
Moderföretaget totalt	42	55

NOT 39 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Staten äger 100 % av moderbolagets aktier och har bestämmande inflytande över koncernen. Andra närstående parter är samtliga personer i styrelsen för moderbolaget och företagsledningen, se ytterligare information avseende ersättning i not 10.

NOT 40 RÖRELSEFÖRVARV

Den 1 januari 2014 förvärvade koncernen 70 % av aktiekapitalet i SP Fire Research AS för 7 903 067 kr. Tidigare ägaren SINTEF kvarstår med en ägarandel på 30 %. SP Fire är ett brandtekniskt institut i Trondheim i Norge. Verksamheten, med ca 35 medarbetare, har en särskild inriktning på Off-shore och blir ett värdefullt komplement till koncernens samlade kompetens inom brand- och säkerhetsområdet. Förvärvet genomförs för att skapa synergier med befintlig verksamhet inom SP samt för att öka satsningarna inom brandteknisk forskning.

Nedanstående tabell sammanfattar erlagd köpeskilling för SP Fire Research AS samt verkligt värde på förvärvade tillgångar och övertagna skulder samt innehav utan bestämmande inflytande som redovisas på förvärvsdagen.

Koncernen	2014
Köpeskilling per den 1 januari 2014	7 903

Redovisade belopp på identifierbara tillgångar och övertagna skulder	
Likvida medel	17 157
Materiella anläggningstillgångar	1 158
Kundfordringar och andra fordringar	10 141
Leverantörsskulder och andra skulder	-21 295
Summa identifierbara nettotillgångar	7 161

Innehav utan bestämmande inflytande	-2 148
Goodwill	2 890

Den intäkt från SP Fire Research AS som ingår i koncernens resultaträkning sedan 2014-01-01 uppgår till 41 040 KSEK. SP Fire Research AS bidrog också med ett resultat på -2 006 KSEK för samma period.

NOT 41 UPPLÅNING – KREDITINSTITUT

Koncernen

Banklånet förfaller som helhet 2016-12-30 med beloppet 226 800 tkr efter kvartalsvis amortering med 4 200 tkr from 2015-09-30.

Upplåning är gjord till rörlig ränta med en fast räntemarginal, STIBOR 3 månader med marginalen 1,35%. Föregående år aktiverades samtliga räntekostnader. Säkerhet för banklån utgörs av företagsinteckning 17 000 tkr samt stödbrev sk Letter of Support (not 35).

Då lånevillkoren är baserade på rörlig ränta och bedömningen är att ingen väsentlig skillnad i koncernens kreditvärdighet per 31 dec 2014 jämfört med vid tidpunkten för upptagandet av lån föreligger, motsvarar det verkliga värdet på upplåningen bokfört värde.

NOT 42 AVYTTRADE DOTTERBOLAG

Acreo Swedish ICT AB sålde sin andel i intressebolaget IRnova i samband med att IRnova AB genomfört en nyemission på 10 MSEK från extern finansiär. Försäljningslikviden uppgick till 133 KSEK vilket medförde en reaförlust om 6 968 KSEK i Acreo Swedish ICT AB och en reavinst om 1 300 KSEK i koncernen.

Innehavet i Fibertronix AB såldes i september för 1 392 KSEK vilket medförde en reavinst om 1 314 KSEK i Acreo Swedish ICT AB och en reaförlust i koncernen om 949 KSEK. Tilläggsköpeskilling kan erhållas beroende på vissa kriterier för produktionen.

Acreo Swedish ICT AB sålde Imego Navigation AB för 1 077 KSEK vilket medförde en reavinst om 977 KSEK i Acreo Swedish ICT AB och en reavinst i koncernen på 987 KSEK.

Under första kvartalet 2014 gjordes en nyemission i IRnova. Acreos innehav innan emissionen var 50,1%. Acreo deltog inte i emissionen och efter utspädning var innehavet 26,9% och gick i och med detta från dotterbolag till intressebolag. I juli 2014 såldes resterande innehav i IRnova. Swedish ICT har fortfarande en kreditlimit till IRnova om 5,5 MSEK som är utnyttjad till fullo. Krediten förfaller till betalning 2016-12-31.

Nedanstående tabell sammanfattar erhållen försäljningslikvid avyttrade dotterbolag samt verkligt värde på avyttrade tillgångar och skulder.

KSEK

Koncernen	IRnova	Fibertronix	Imego
Avyttringstidpunkt	Q1-2014	Q3-2014	Q3-2014
Försäljningspris	0	1 392	1 077
Avyttrade tillgångar och skulder			
Likvida medel	0	0	0
Immateriella anläggningstillgångar	8 184	57	
Materiella anläggningstillgångar	1 898	0	0
Varulager	8 433	7	
Kundfordringar och andra fordringar	3 229	1 466	90
Leverantörsskulder och andra skulder	-10 567	-1 673	0
Summa identifierbara nettotillgångar	11 177	-143	90

Koncernens resultat- och balansräkningar kommer att föreläggas årsstämman 2015-04-23 för fastställelse.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm 2015-03-17

Pia Sandvik
Styrelseordförande

Thomas Johannesson
Vice ordförande

Anna Hultin Stigenberg
Styrelseledamot

Mats Lidbeck
Arbetsagarrepresentant

Fredrik Lindberg
Arbetsagarrepresentant

Richard Reinius
Styrelseledamot

Ulf Säter
Styrelseledamot

Marie Westrin
Styrelseledamot

Olof Sandén
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats 2015-03-17
PricewaterhouseCoopers AB

Olof Enerbäck
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i RISE Research Institutes of Sweden AB, org.nr 556179-8520

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för RISE Research Institutes of Sweden AB för år 2014. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 95-145.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av

koncernens finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar
Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för RISE Research Institutes of Sweden AB för år 2014.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 17 mars 2015
PricewaterhouseCoopers AB

Olof Enerback

Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

RISE Research Institutes of Sweden AB
Box 3072, 103 61 Stockholm
Besök Mäster Samuelsgatan 60
Tel 08-56 64 82 50
info@ri.se
www.ri.se